דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
באחוד עם למרחב

יום חמישי, י"ב בכסלו תשמ"ח, 3 בדצמבר 1987 • גליון 19287

היום 12 עמודים • המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר
- העורף: היערכות בטרם התנסות / טלי זלינגר
- תבוסת יארוזלסקי / שלמה שפיר
- רייגנומיקס ונסימשק / טדי פרוים, חנה זמר
- מאבק בדרך אי־אלימות / אולק נצר
- בורסה וכלכלה (4־5); עכשיו (9) כל הארץ (10); ספורט (11); כוכבים ולילות (12)

מזג האויר

מעונן חלקית.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 10־18, רמת־הגולן: 10־19, נהריה: 12־22, צפת: 10־17, חיפה: 12־23, טבריה: 15־24, נצרת: 11־19, עפולה: 13־24, השומרון: 11־20, תל־אביב: 13־24, לוד: 11־24, יריחו: 11־26, עזה: 12־22, באר־שבע: 8־25, אילת: 15־26.

מפקד חטיבת הנח"ל יועבר מתפקידו • קצין המבצעים יורד מייד • השומר בשער – יישפט

בתום חקירת „ליל הגלשנים" החליט עוד הרמטכ"ל: קצין בדרגת אלוף יגבש דרכי ריענון לצה"ל

מאת טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

מפקד חטיבת הנח"ל, [illegible] יועבר מתפקידו וישובץ בתפקיד אחר בצה"ל, על בסיס [illegible] הלילות לנעשה במחנה החטיבה שבו תקף מחבל [illegible] שישה חיילים ופצע שבעה [illegible]. קצין המבצעים של [illegible] שהיה המפקד המבצעי הבכיר במחנה באותו ערב, סרן עופר, ירדה לאלתר מצה"ל וייפתחו נגדו הליכים משפטיים בבית־דין צבאי על עבירות של רשלנות, שגרמה [illegible] אבדן חיי אדם. גם נגד החייל שהיה זקיף בשער המחנה באותו לילה ייפתחו הליכים משפטיים על [illegible] דומים אחרי [illegible] בתחקירים כי לא פעל [illegible] בתפקידו.

הרמטכ"ל ימנה קצין בדרגת אלוף שיבחן את ההיבטים המבצעיים, הפיקודיים והתורתיים של תקלות „ליל הגלשנים" בכל רמות התיפקוד ויגבש מסקנות לביצוע למניעת הישנות צירוף נסיבות דומה בעתיד על־ידי הגדרה ורענון של נורמות התנהגות. עדיין לא נקבעה זהותו של האלוף וצופים כי ייקבע בהקדם. גם לא נקבע מועד להגשת המסקנות.

בדיוק שבוע אחרי שמחבל של ג'יבריל חצה על גבי גלשן ממונע את הגבול מצפון־מזרח, מבקעת הלבנון אל קרית שמונה ונחת ליד מחנה גיבור מצפון לעיר הספר הישראלית, תקף רכב צבאי ומחנה של מפקדת חטיבת הנח"ל והרג אגב כך שישה חיילים ופצע שבעה אחרים, סיים הפיקוד הבכיר של צה"ל לסרוק בדקדקנות את כל פרטי האירועים באותו לילה הזיבים שקדמו לו והביאו לנסיבות האומללות הללו.

אתמול בצהריים התקיים בלשכת הרמטכ"ל תחקיר סופי ומסכם. לאחריו החלה ההתלבטות הממושכת בדבר אופן הטלת האחריות האישית ודרך הגדרתה לגבי כל מפקד או חייל מעורב ופירסומן בציבור. שעות ארוכות של התלבטות בין הרמטכ"ל וקצינים בכירים והפרקליט הצבאי הראשי, ובסופן הכרעות, אישור שר הבטחון והודעה לציבור. צה"ל בודק את עצמו, צה"ל מסיק מסקנות אישיות, צה"ל יפיק לקחים. ניסוח הודעת צה"ל מצביעה על נסיון להפגין נחישות אך תוך זהירות מפוחלת במעט והיוצרת סתירות פנימיות, בנסיון לא לפגוע בחלק מהאנשים. הנחישות מהולה במידה מובלעת של הססנות. בבחינת שני צעדים קדימה ואחד אחורה, או להיפך.

אחרי הצהריים קרא אליו הרמטכ"ל את כל הנוגעים בדבר והודיע לכל אחד מהם מראש את המסקנות שיוסקו ויפורסמו לגביו. הרמטכ"ל גם זימן אליו את מפקד העוצבה, תא"ל י. והעיר לו כי על מפקדתו המבונה גם על היחידה

(המשך בעמ' 2)

גרעינים מתמרמרים: אווירת לינץ'

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

התמרמרות רבה שוררת בקרב גרעינים של הנח"ל השוהים כיום בתקופת הכשרה בקיבוצים, על אווירת הלינץ' שעושים כיום אישי ציבור בנח"ל, בעקבות תפקוד חיילי חטיבת הנח"ל בליל הגלשנים לפני שבוע.

בכמה גרעינים מתגבשת היוזמה לצאת בהודעות, מכתבי תמיכה ועידוד בנח"ל. חברי גרעין עינבר השוהים כיום בקבוצת דגניה א', קיבוצו של מפקד הנח"ל, תת־אלוף בן־ציון ריינר, המיועדים לקיבוץ מיצר בגולן שיגרו אתמול מכתב אל ממשלת ישראל ובו בקשה לחדול מאווירת הלינץ' והסחת האשמות בנח"ל ובתפקידיו.

חברי הגרעין כותבים לשרי הממשלה: „אנו מוצאים כי בהתבטאויות האחרונות כלפי הנח"ל קיים דיכוי נכונותנו לשרת נאמנה למען בטחון המדינה ופסילה מראש של רצוננו ויכולתנו כנח"לאים לשרת במסירות את צה"ל.

דיניץ (מימין) וזווילי בוועידת תנועת העבודה הציונית העולמית, אתמול בירושלים (צילום: יצחק הררי)

מרכז „העבודה" בוחר היום המועמד ליו"ר הסוכנות

התייצבות גור לימין נסים זווילי מחדדת ההתמודדות עם דיניץ

משה גור

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לעניני מפלגות

אחרי שהסיר מרדכי גור את מועמדותו לתפקיד יו"ר הסוכנות הודיע כי הוא מעביר את תמיכתו לנסים זווילי [illegible] לקראת ההתמודדות בין שני המועמדים הנותרים בישיבת המרכז היום.

1,250 חברי מרכז מפלגת העבודה יכריעו היום אחר הצהריים מי יהיה מועמד המפלגה לראשות הסוכנות – ח"כ שמחה דיניץ או נסים זווילי, יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות.

בימים האחרונים גברו ההערכות, שגור יסיר את מועמדותו, אחרי שחבר הנאמנים הפקיד בידי פרס את מכתב התמיכה בדיניץ.

גור, שראה בהסתייגות חבר הנאמנים ממנו דבר בלתי נסבל, תבע אמש מפרס, להבהיר בתוך הימים הקרובים פומבית את תהליך הפנייה אליו שיעמיד את מועמדותו לתפקיד, ופרס הבטיח שיעשה זאת. פרס גם אמר לגור, בפגישתם בארבע עיניים, כי לא העלה בדעתו לרגע שהאמריקאים יסתייגו ממנו.

אתמול בצהריים הודיע גור לעורך „מוקד", כי לא ישתתף במשדר יחד עם המתמודדים האחרים כיוון שיקיים ויודיע ב„מבט" על פרישתו. במשדר „מבט" הבהיר גור שמהמכתב הבין ש„עלולים להיגרם בזיונות חדשים ולא מוטה גור יהיה זה שיגרום למפלגה פרשת לווינסקי מספר 2".

בתשובה לשאלה במי יתמוך בהתמודדות אמר גור, כי בדיון שקיים עם חברי מטהו „הרוב הגדול המליץ לתמוך בזווילי מפני שהתנועה שלו היא תנועה אמיתית, הוא מועמד אמיתי ויש התעוררות פנימית במפלגה. אני הצטרפתי לחברים ואנחנו נעזור לזווילי לזכות בבחירות. אני רוצה לומר שיש בכך גם משום מחאה רצינית מאוד כלפי מעורבות היתר האמריקאית".

(המשך בעמ' 2)

וויליאם נקש עולה למטוס בדרך לצרפת, אתמול (ראה ידיעה בעמוד 2)
(צילום: ישראל סמיונסקי)

הרב בצרי עשוי „לרוץ" שנית

אתמול לא מונה לדיין אך ועדת המינוי תתכנס לבחירות נוספות בעוד חודשיים

מאת יהודה לוי ושובה ציזמסקי, סופרי „דבר" בירושלים

הוועדה למינוי דיינים נמנעה אתמול מלדון במועמדותו של הרב עזרא בצרי לבית הדין הגדול בעקבות הסערה הציבורית שפרצה בנוגע לעברו.

הוועדה תתכנס בעוד חודשיים לדון במינויים של שני דיינים נוספים, ובכללם זה של הרב בצרי, אלא אם עד אז הוא יסיר את מועמדותו. אתמול מינתה הוועדה את הרב יוסף כהן בירושלים ואת הרב יצחק חזן מחיפה לתפקידי דיינים בבית־הדין הגדול וכן מונו עוד שבעה רבנים לבתי הדין האזוריים. ביניהם רב בוגר ישיבת הסדר. יצוין כי שישה מתוך שבעת הדיינים החדשים יוצאי צבא.

ועדת המינויים כללה את השרים המר ולוי, הרבנים הראשיים לישראל שפירא ואליהו, חברי הכנסת דינתי הכהן ושני עורכי דין, נציגי לשכת עורכי הדין.

שמו של הרב בצרי, מועמדו של הראשון לציון מרדכי אליהו, לא הועלה, וכך פטרה עצמה הוועדה מלדון בנושא. שר הדתות זבולון המר אמר בתום ישיבת הוועדה כי „יש לבחון את סוגיית מינויו של בצרי ושל מקרים דומים בלי לחץ בהחרדה המיידית, ולהן פוליטי, ולכן החליטה הוועדה להמנע מלדון ברב בצרי".

לדברי המר אין זה הכרחי שמועמדותו של בצרי תועלה בישיבת הוועדה בעוד חודשיים. [illegible] יש לדקדק בעברו של מי שנתבקש לתפקיד שיפוטי רם, כפי שמקובל במינויים לבית המשפט העליון, אך יש לבחון את הסוגיה עד מתי עברו של אדם ירדוף אותו ועל שאלה עקרונית זו צריך לדון בנפרד. הוא הוסיף כי ההתקפות על בתי־הדין הרבניים הם מעבר לפרופורציות שהציבור ברכה לעצמו לגבי בתי־המשפט.

שבעה הרבנים שמונו לבתי־הדין האזוריים הם: הרב ישעיהו גליק, שהוא בוגר ישיבת הסדר, הרב בנציון באריי, הרב עמנואל זרביב, הרב משה קולה, הרב שלום ביבי, הרב אליהו אברג'יל והרב חיים הרצבינג.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הפעיל אתמול לחצים כבדים

(המשך בעמ' 2)

להקת הפולקלור היוגוסלאווית „לאדו", בחנוכת קו הטיסות הישיר ת"א־לובליאנה
(צילום: ישראל סמיונסקי)
ידיעה בעמ' 2

100 מועמדים לבחירות לקונגרס:

בחסות שתי חברות שמירה יבחרו הליברלים נציגיהם

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לעניני מפלגות

מרכז המפלגה הליבראלית מתכנס היום אחרי־הצהריים לבחירת נציגי [illegible] לקונגרס. השר [illegible] פת, [illegible] מועמד הליכוד [illegible] יו"ר הסוכנות, מתמודד עם עוד כמה מועמדים על [illegible] המפלגה בהנהלת הסוכנות.

[illegible] של פת במפלגה הליבראלית [illegible] את מועמדותם בסבב בחירות זה כדי לא להפריע לו. ושאר המועמדים אינם נמנים עם מחנה [illegible] פת ונסים.

בסבב הבחירות לנציגי המפלגה לקונגרס מתמודדים על 23 המקומות המיועדים לה כ־100 מועמדים. במספר חברי מרכז המפלגה הליבראלית הוא כ־200 איש, ויוצא איפוא שכמחצית החברים המתחרים גם מועמדים לבחירה.

בגלל חשש מאי־סדרים [illegible] במפלגה הליבראלית [illegible] מזכיר המפלגה [illegible] שתי חברות

(המשך בעמ' 2)

„אסף הרופא": ל„מת החי" לא היתה כל תעודת פטירה

הנהלת בית־החולים „אסף הרופא" מאשימה את „דבר" בגרימת בהלה בקרב ציבור גדול [illegible] הארץ העלול להזדקק לשירותיו. זאת, בעקבות פירסום כתבה על חולה שטען כי קיבל תעודת פטירה, בשעה שלא קיבל כזאת. במסיבת עיתונאים אתמול הודיעה ההנהלה שהיא שוקלת הגשת תביעה משפטית נגד העתון, [illegible]

מערכת „דבר" מבקשת להבהיר כי הכתבה [illegible] נבדקה לפני פירסומה לפי כל כללי האתיקה המקצועית, ותגובת בית־החולים התפרסמה בגוף הכתבה. לאחר פניית בית־החולים אל עורכת העתון ביום א' פנתה מערכת „דבר" למשרד הבריאות בבקשה לבדוק את העניין [illegible]. הבדיקה טרם הושלמה, [illegible] לגירסת החולה.

[illegible] בית־החולים, ד"ר מרדכי [illegible] מחלקת הלב בבית החולים, פרופ' צבי סלזינגר, [illegible] הרופא האחראי לאותו מקרה [illegible]

(המשך בעמ' 3)

מחריף הוויכוח במשרדים הכלכליים על הצמדת השקל: סל מטבעות או דולר

ברונו דוחה דרישת התעשיינים לפיחות של 5 אחוזים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו דוחה את דרישת התעשיינים להחזיר את שער הדולר ל־1.64 שקל, שפירושו למעשה לבצע פיחות בשיעור 5 אחוזים בקירוב.

במקביל, מחריף הוויכוח במשרדים הכלכליים בין התומכים בהצמדת השקל לסל המטבעות ובין הצמדה לדולר, כפי שהיה נהוג לפני אוגוסט 1986.

המעבר מהצמדה לדולר להצמדה לסל מטבעות באוגוסט '86 הביא לתיסוף השקל ביחס לדולר, ושער הדולר ירד ל־1.57 שקל. בעקבות דרישת התעשיינים לבצע פיחות בשקל הופיע אתמול נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו בוועדת הכספים של הכנסת, ואמר כי המשך יציבות השקל כלפי הדולר במקום הסל מאוגוסט '86 היה מביא להאצת האינפלציה במשק, ללא שיפור ממשי במאזן התשלומים. [illegible] עקב פיחות בלתי־מבוקר [illegible] המטבע בעולם, עליהן אין לישראל כל שליטה. „היציב כלפי הדולר היה גורם להעלאת מחירי היבוא ב־8 אחוזים והיה מאיץ את האינפלציה ב־87' ב־6 אחוזים נוספים", אמר פרופ' ברונו. [illegible] עליית המחירים הנוספת במשק ללא הסדרי עיקור [illegible] מתאימים היתה מעלה גם את השכר, ועל כן, לא ברור שרווחיות היצוא הכוללת היתה משתפרת כתוצאה מכך. התוצאה הוודאית היתה האצת האינפלציה במשק.

בהתייחסו לרווחיות היצוא, אמר נגיד בנק ישראל, כי בראשית שנות ה־80 סבלו דווקא היצואנים לארצות אירופה עקב התחזקות הדולר ועתה הרווחיות לגוש הדולר ירדה עקב היחלשות הדולר. חשוב להסתכל על ההיקף הכולל של היצוא אשר גדל ב־87' ב־10 אחוזים ריאלית.

פרופ' ברונו אמר כי נציגי התעשיינים תובעים בדרך קבע תביעות ליצוא לאותו גוש שנחלש ואין הם מתייחסים לייצוא שרווחיותו שופרה וגוש המטבעות שהתחזקו.

לישראל אין כל שליטה על שינוי המטבעות בעולם וייצוב השקל כלפי הדולר יביא לפיחות או תיסוף השקל באופן לא מבוקר ועל כן לא ישפר את היצוא הכולל של המשק.

לעומת דברים אלה של הנגיד, אמר מנכ"ל משרד האוצר [illegible], כי כתב שהשקל יוצב כלפי הדולר בעת התוכנית הכלכלית של 1985. על דרישת התעשיינים לפחות את השקל אמר [illegible] כי מדיניות שער החליפין של האוצר מכוונת לשמור על היציבות במשק.

המשפט שהושמט במכתב ל„עבודה"

לא פוסלים את האחרים – כתבו ראשי המגביות בצד תמיכתם בדיניץ

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

נוסח המכתב של ראשי המגביות שהועבר אתמול ליו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס על־ידי יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית מנדל קפלן, איננו זהה עם הנוסח עליו סוכם בהתייעצות שהתקיימה עם הנציגים הלא־אמריקאים של חבר הנאמנים.

בשיחות פרטיות שקיימו אחדים מאותם נציגים עם גורמים המקורבים להם בישראל, התברר כי הושמט המשפט האומר: „אנחנו תומכים בשמחה בדיניץ אולם איננו פוסלים את האחרים".

התגובות במפלגת העבודה לצעדם של האמריקאים היו חלוקות. בצד מספר קולות בודדים החוששים כי צעד זה עשוי לפגוע בסיכויי מפלגת העבודה לזכות בראשות הסוכנות, נשמעים קולות רבים הקוראים שלא להכנע ללחץ האמריקאי ולבחור את המועמד המועדף על־ידי חברי מרכז המפלגה.

לאחר פרישתו של מרדכי גור נשארו במירוץ ח"כ שמחה דיניץ ונסים זווילי. במטות שני המתמודדים נערכו אמש הכנות אחרונות לקראת הבחירה אחרי הצהריים. מרכז המפלגה יתכנס בשעה 15.00 בבית־ברל לשמיעת מצעי המועמדים ואחר כך תערך הצבעה חשאית. ההערכה היא שלמרות ההתערבות האמריקאית טובים סיכוייו של זווילי לנצח במרכז.

הפיסגה בשבוע הבא

רייגן וגורבצ'וב צפויים לשוחח 10 שעות

בעיה: האם ילבש המנהיג הסובייטי „טוקסידו"?

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הנשיא רייגן ומיכאיל גורבצ'וב ייפגשו במהלך ועידת הפסגה בשבוע הבא בוואשינגטון חמש פעמים לשיחות עבודה, ובסך הכל יבלו יחד בשיחות עבודה עשר שעות במהלך ועידת הפסגה.

גורבצ'וב ורעייתו יגיעו לוואשינגטון ביום ב' ב־4.40 אחרי הצהריים ויתקבלו על־ידי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ורעייתו בנמל התעופה הצבאי „אנדרוס" ליד וואשינגטון. למחרת ב־10 לפני הצהריים ייערך טכס קבלת פנים רשמי בבית הלבן, ושני המנהיגים ייוועדו לפגישת עבודה. אחרי ארוחת צהרים שיסעדו בנפרד יחתמו השניים על ההסכם לפירוק הטילים בעלי הטווח הבינוני, ואחר כך ישאו נאומים קצרים שישודרו בטלוויזיה לרחבי תבל. אחרי כן יוועדו לפגישת עבודה נוספת.

בערב יתארחו גורבצ'וב ורעייתו בבית הלבן לארוחת ערב חגיגית, ולמחרת בבוקר ייפגש גורבצ'וב עם הנהגת הקונגרס בשגרירות הרוסית בוואשינגטון, מקום שם יתגורר עם רעייתו במהלך הביקור. אחר כך יבוא לבית הלבן לפגישה נוספת עם רייגן, ואחריה יסעדו הוא ורעייתו על שולחנם של מזכיר

(המשך בעמ' 2)

„הפועלים" העלה ריבית החובה ברבע אחוז

מאת מוריה אבנימלך, סופרת „דבר"

העליה הרצופה במחיר גיוס הכסף לבנקים והרעונות הנזילות המתמשכים הביאו אתמול את בנק הפועלים להודיע על העלאה זמנית של ריבית החובה החל מיום ג' הקרוב.

הבנק החליט להעלות את ריבית החובה ברבע אחוז לחודש, (3 אחוזים לשנה), שיעור מתון יחסית לציפיות שהיו בימים האחרונים. הבנקים האחרים, שציפו לצעד ראשון של אחד הבנקים, לאחר ששיעורי הריבית על פקדונות גדולים (ג'מבו) עלו בימים האחרונים ל־28.5 אחוז – ילכו כנראה בעקבות בנק הפועלים ויודיעו אף הם בימים הקרובים על העלאת הריבית, כנראה בשיעור מתון מזה שהתכוונו לפני שנודע שיעור העלאת הריבית של בנק הפועלים.

הבנק מסביר את צעדו בכך שהעלאת ריבית היא תגובה בלתי נמנעת לעלייה במחיר גיוס הכסף ב־5.5 אחוזים בשלושת החודשים האחרונים, ובשיטה החדשה שהנהיג בנק ישראל, של

(המשך בעמ' 2)

שר הדתות הרוסי מבטיח:

אעזור ליהודים בברה"מ לפתוח בתי־כנסת חדשים

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר") – „יבוא יום וכל מאמין בארה"ב יתקבל בבצב המאמינים בברה"מ". כך הבטיח שר הדתות של ברה"מ למשלחת חברי מועצת עיריית ניו־יורק בעת ביקורם במוסקווה. על כך מדווח העתון „ניו־יורק פוסט".

לדברי העתון ניהל שר הדתות של ברה"מ, קונסטנטין כארצ'ב, דיונים עם כל המנהיגים הדתיים של ברה"מ, ולדבריו יוזלו עתה עניינים בחוקים המתייחסים לדת. „אם היהודים ירצו לפתוח בתי כנסת חדשים אעזור להם ואם ירצו לשקם בתי קברות ישנים אעשה כל מה שביכולתי" אמר השר בראיון.

„בשרי" הכנס בכל רחבי ברה"מ קיבלו הוראה לאפשר ייבוא של ספרי תנ"ך", אמר השר, בהדגישו שאבנם יעבור זמן בין ההוראה לביצועה [illegible]. „אין לקנות הכל בבת אחת" הסביר. השר הוסיף שבישראל כבר החל בחלוקה של 5,000 ספרי תנ"ך, 10,000 ספרי תפילה ו־100 ספרי הברית החדשה.

גשם צפוי בצפון ובמרכז

מאת אריה אורה, סופר „דבר"

גשם צפוי מחר ומחרתיים בעיקר בצפון הארץ ובמרכזה – אמר אמש התחזאי התורן ישראל וייציקר. עם זאת הזהיר מסיפוש בביטוי „סוף שבוע גשום", באמרו כי לפי שעה אין הוא צופה גשם רב. השינוי במזג־האויר, שהחל שלשום ונמשך אתמול, יגבר היום ומידות־החום יירדו לקראת מחר במידה ניכרת.

שוטר ישראלי בספר השיאים של גינס: יותר מ־700 אותות הצטיינות

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

חיים פלוך רס"ר במשטרת חיפה זכה לאחרונה בהישג מיוחד במינו, הוא הישראלי היחיד אשר שמו הונצח [illegible] בספר השיאים של גינס לשנת 1987.

[illegible] של רס"ר הוותיק בן ה־37 מוזכר בפרק [illegible] לאותות ולעיטורים, על זכייה ביותר מ־700 אותות הצטיינות על לכידת עבריינים נמלטים ועל תפישת רכבים גנובים. בספר נכתב שחיים פלוך ניחן בזכרון פנומנלי. הוא זוכר בעל פה [illegible] מספרים של מכוניות גנובות ולא אחת קורה שהוא [illegible] המחשב המשטרתי [illegible].

שוטרי מרחב חיפה סיפרו כי רס"ר פלוך [illegible] בקרב שוטרי המרחב היודעים כי אתו אסור להתעסק בעניני זכרון. השוטרים יודעים לספר כי לעתים קרובות מאוד [illegible] כשרס"ר פלוך עובר ברחוב הוא מגלה ברחוב רכבים גנובים הנוסעים [illegible] הדרך.

هكذا من الاصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

במסמכים שהחרים המכס השוודי בפשיטה על משרדי נשיא חברה גדולה

נשק הועבר מישראל לאיראן בין 84 ל־86 במיליוני ד'

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר" וסוכנויות הידיעות

ישראל אינה בודקת את הידיעה שפורסמה בשוודיה בקשר למעורבותה בעסקת נשק עם איראן. דובר משרד החוץ אהוד גול מסר אמש תשובה כי „ישראל אינה נוהגת להתייחס לידיעות בתקשורת על עסקות נשק". כמו כן ציין דובר משרד החוץ כי „ישראל הודיעה כי אין זה במדיניותה לספק נשק לאיראן". יצויין כי הודעה זו נוסחה בתום התייעצות בדרג בכיר בירושלים בידיעת ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון.

שטוקהולם (רויטר).- ישראל מכרה חומרי נפץ, תחמושת לארטילריה ומרכיבי מנועים במיליוני דולארים לאיראן באמצעות מתווך שוודי בין השנים 1984 ו־1986 – כך עולה ממסמכים שהחרימו שלטונות המכס השוודיים בפשיטה שערכו על משרדיו של קארל אריק שמיץ, נשיא החברה „סקנדינביין קומודיטיס", שמשרדיה במאלמו בדרום שוודיה.

בכלל המסמכים שתפסו שלטונות המכס הועברו 1,600 עמודים לרשות סוכנות הידיעות „רויטר", ומקריאתם עולה, לדברי פקיד בכיר במכס השוודי, כי „אחד מספקיו הגדולים ביותר של שמיץ היתה, ללא ספק, ישראל".

שמיץ, הצפוי לתביעה משפטית בחשד להברחה, צפוי לעונש מאסר של עד שש שנים, אם יורשע. הוא הודה כי סיפק חומר נפץ לאיראן, אך טען, כי היה זה במסגרת עיסקה חוקית.

לדעת מומחים לסחר נשק, הסתכמו הברחות הנשק של שמיץ במהלך השנתיים שבהן מדובר בלא פחות מ־600 מיליון דולאר. מתוך כמות זו סיפקה התעשייה הצבאית של ישראל, על־פי אחד המסמכים שהוחרמו, נשק ב־42 מיליון דולאר בשנים 1984 ו־1985.

נדחתה התביעה לבטל סגירת המשרד של אש"ף בוואשינגטון

מאת אמנון הקבר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שופט בית־המשפט הפדראלי בוואשינגטון דחה אתמול את תביעתם של ראשי משרד אש"ף בוואשינגטון לבטל את צו הסגירה שהוצא נגד המשרד על־ידי מחלקת המדינה. השופט ריצ'י קבע בהחלטתו, כי צעדה של מחלקת המדינה היה חוקי ולא נגד את הסעיף בחוקה המבטיח חופש התבטאות.

בינתיים הפיץ משרד ערבי אחר בוואשינגטון, זה של הליגה הערבית נגד הסגירה, כרזות שהודבקו בתשלום על קירות הרכבת התחתית וקראו לסילוקו מוואשינגטון של נספח צה"ל עמוס ירון.

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אמר אתמול כי הוא צופה שוועידת הפסגה של רייגן וגורבצ'וב בשבוע הבא תסתיים בהצלחה וכי טובים הסיכויים להתקדמות משמעותית בנושא צמצום הטילים הבליסטיים ארוכי הטווח, לאחר שהושגה הסכמה עקרונית בין שתי המעצמות לשאוף להפחתת מספרם בחמישים אחוזים.

ראש משלחת ארה"ב לשיחות פירוק הנשק בז'נבה, השגריר מקס קמפלמן אמר אתמול כי הוא מעריך שהסכם פירוק הטילים בעלי הטווח הבינוני, שעליו יחתמו רייגן וגורבצ'וב בשבוע הבא, יאושר על־ידי הסנאט בתוך כחודש הקרוב וכי לאחר מכן יש לקוות לפסגה נוספת בין שני המנהיגים, שתיערך במוסקווה באפריל או במאי, ושבה יחתמו השניים על הסכם לצמצום הטילים ארוכי הטווח.

בחנוכת קו הטיסות ישראל־יוגוסלאוויה

„אנשי תעופה אינם מכוננים יחסי דיפלומטיה – רק תעופה"

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

שר־התחבורה חיים קורפו הביע אתמול תקווה, שפתיחת קו־השכר הישיר מלובליאנה לתל־אביב תסלול את הדרך לפתיחת קו סדיר של „אל־על" ליוגוסלאוויה ולכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות. אולם נשיא חברת־התעופה „אדריאה" יאנקו קסטאנצ'יץ' אמר כי „אנשי תעופה מותחים קווי תעופה, אך אינם מכוננים יחסים דיפלומטיים".

הדברים נאמרו בטקס, שנערך אתמול לפני הצהריים בנמל בן־גוריון, עם נחיתת המטוס היוגוסלאווי הראשון. זו הפעם הראשונה, שחברת־תעופה יוגוסלאווית פותחת קו לישראל. בטקס דיבר גם מנכ"ל „כלל" אהרון דברת, שחברת־בת שלה, „כלל־באוסר" היא בעלת הזכיון על הקו. החברה היוגוסלאווית תקיים טיסה שבועית לישראל וממנה בימי ו' בבוקר.

לקראת פתיחת הקו לובליאנה־תל־אביב ביקרו בארץ לפני שבועיים אנשי־בטחון יוגוסלאוויים וקבעו דרכים לשיתוף־פעולה עם עמיתיהם הישראליים באבטחת טיסותיה של „אדריאה" בקו הישראלי.

בטיסת־הבכורה לישראל הביא מטוס הדי־סי־9 של „אדריאה" את להקת הפולקלור הייצוגית של יוגוסלאוויה, להקת „לאדו" ואת ראשי חברת־התעופה. הלהקה שרה בטקס בנמל בן־גוריון שני שירים: שיר־עם יוגוסלאווי ואת השיר העברי „טעם המן".

„סולתם": לא ידוע על עסקה שתפתור את המשבר במפעל

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

„למרות שהיינו שמחים מאוד לקבל הזמנות בסדרי הגודל שצוינו צר לי להודיע שאין זה כך". כך אמר אתמול מנכ"ל „סולתם", ד"ר אליעזר ברק, בתגובה לידיעות שפורסמו בתקשורת בעניין הזמנות ענק למפעל.

„סולתם" לא חתמה על שום עסקה בהיקפים המדווחים ולא ידוע לנו על כל עסקה כזאת, או על כל חלק שעשוי להיות בה ל„סולתם", הוסיף ד"ר ברק. הוא אמר כי בידי המפעל הזמנה קטנה שאינה קשורה לעיסקה עליה דווח ואין בה כשלעצמה כדי לפתור את המשבר אליו נקלע המפעל. המגעים שנוהלו לצורך הזמנה קטנה זו נמשכו מעל לשנתיים ונעשו על־ידי נציגי „סולתם", מסר המנכ"ל.

סופר „דבר" מציין כי היקף העסקה בין „סולתם" לבין גורמים גרמניים הוא כ־25 מיליון דולאר בלבד, וממנו יצטרך המפעל להפריש כמחצית מהסכום לקבלן משנה המייצר מרעומים של פגזים. החוזה הוא לאספקת תחמושת למשך שנתיים־שלוש, ויספק עבודה רק לכ־80–90 מבין מאות פועלי המפעל המובטלים מעבודה בשל מחסור בהזמנות.

גם אם תזכה „סולתם" במכרז לייצור מרגמות בשביל צבא ארה"ב, תהיה זו הזמנה בהיקף מוגבל, שכן מפעלים אמריקאיים ייצרו 90 אחוז של המרגמות המוזמנות, שעלותן הכוללת תגיע לשני מיליארד דולאר, שיתפרסו למשך 10 שנים.

ממקורות מוסמכים נודע ש„סולתם" תשתתף במכרז בעיקר כדי לזכות במוניטין, בתקווה שבעקבות זאת תוכל לחדור גם לשוק ההזמנות של צבאות „נאטו".

ב־3 בינואר יוחזרו כ־500 פועלים ועובדי „סולתם" מתקופת חופשות והשתלמויות שנמשכה כארבעה חודשים. בשלב זה אין תעסוקה לחוזרים.

במפעל הצטבר מלאי מוצרים מוכנים אשר נאמד בכ־90 מיליון דולאר.

נודע שהנהלת המפעל מכינה תוכנית עבודה לשנת 1988 המתבססת על היקף ייצור בסדר של 50 מיליון דולאר בלבד. היקף ייצור כזה יספק תעסוקה לכ־500 מבין 950 המועסקים כיום ב„סולתם". בעבר עבדו במפעל יותר מ־1500 איש.

„אם לישראל חשדות נגד מובארק עווד – שתביאם לבית־המשפט"

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ארה"ב אומרת, כי אם יש לישראל חשדות נגד מובארק עווד עליה להביאן לפני בית המשפט ולא לגרשו מן הארץ.

דובר שגרירות ארה"ב בישראל דונלד קופמן אמר זאת בתגובה למאמר שפורסם בנושא זה אתמול ב„דבר". הדובר ציין כי אם היה מקרה דומה מתרחש בארה"ב היו השלטונות מגישים כתב אישום נגד החשוד ומביאים את הנושא להכרעתו של ביהמ"ש. הוא הוסיף כי ארה"ב „תצטער" אם תחליט ישראל לגרש את מובארק עווד הנושא אזרחות אמריקאית. ההחלטה הסופית בעניינו של מובארק עווד תיפול בשבוע הבא והיא נתונה בידי ראש הממשלה יצחק שמיר המשמש גם בתפקיד של שר הפנים. משרד הפנים לא האריך באחרונה את תוקף אשרת השהייה של מובארק עווד השוהה עתה בארץ למעשה באורח בלתי חוקי.

רשויות הבטחון של ישראל החליטו להביא לסילוקו מישראל בעקבות פעילותו במזרח ירושלים במסגרת מכון שהקים שם. הוא קורא להתנגדות פסיבית של התושבים הפלשתינאים בשטחים להמשך שלטונה של ישראל שם ובין השאר מציע להם לסרב לשלם מיסים והצעות אחרות במסגרת מה שכונה „אי ציות בלתי אלים".

דבר DAVAR
המאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 2/
טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

מרחב תכנון מקומי
כפר סבא
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבנייה
תשכ"ה – 1965
בדבר בקשה לאשור תשריט
חלוקת קרקע בסטייה מתוכנית

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 474 בגוש 6426 בין השדרות בן גוריון ואיבמר תשריט חלוקת קרקע בסטייה מתוכנית כס/42/3.

הסטייה הינה כלהלן:

עפ"י תוכנית כס/42/3 – מגרש זמני מס' 4 בשטח 519 מ"ר ומגרש זמני מס' 5 בשטח 2025 מ"ר.

עפ"י תשריט החלוקה – מגרש זמני מס' 4 בשטח 1025 מ"ר ומגרש זמני מס' 5 בשטח 519 מ"ר.

אין שינוי בזכויות הבנייה, במיקום הבניינים והפקעות לצרכי ציבור.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר סבא, תוך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה כפר סבא

יתרון לקרפוב במשחק ה־19

מאת אהרן איפרם

המשחק ה־19 באליפות העולם בשחמט, הנערכת בסביליה שבספרד, הופסק במסע ה־40 ביתרונו של הטוען לכתר, אנטולי קרפוב.

המשך המשחק יהיה היום אחה"צ, ואם יזכה בנצחון, יגדלו מאוד סיכוייו של קרפוב להחזיר לעצמו את הכתר העולמי.

ועדה מקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי
מחוז הצפון – שוק עירוני – עכו

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי עכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק בספר 10–1507/86 ע"י מר ההאר אזבדום בכפר תרשיחא בשטח הבנוי.

מהות ההקלה: (1) הקלה באחוזי הבנייה (2) פרסום הקלה זאת בהתאם להחלטת הועדה המקומית בתוך הצבון נצרת.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה קליש
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי – עכו

צרפת מתעניינת בחקירה נגד סוכנות הידיעות שלה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

שגרירות צרפת מתעניינת בקשר לחקירה שנפתחה בישראל נגד סוכנות הידיעות הצרפתית החשודה כי הפרה את תקנות הצנזורה.

נציג השגרירות התקשר אתמול אל משרד החוץ בירושלים וביקש לקבל פרטים בנושא. מן המשרד הוסבר כי הנושא נמצא בחקירת משטרה ואין ביכולתו להתערב.

החקירה במשטרה נפתחה בעקבות תלונה שהגישה הצנזורה הצבאית נגד עיתונאים במשרד סוכנות הידיעות הצרפתית הפועל בירושלים. הם חשודים כי הפירו את תקנות הצנזורה כאשר פירסמו לפני שבוע את התקפת המחבל על מחנה הנח"ל ליד קריית־שמונה בלי שיביאו קודם את הידיעה לאישור הצנזורה, כמקובל וכפי שעשו כלי תקשורת ישראליים וזרים.

פרס לברזיל ואורוגוואי

איש העסקים אייזנברג מצטרף – בכוונה לסכם עסקה למכירת ספינות

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

איש העסקים הבין־לאומי שאול אייזנברג מבקש לנצל את ביקורו של ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס בברזיל לסיכום של עיסקה גדולה של מכירת ספינות.

שאול אייזנברג יתלווה לפיכך לביקור של שמעון פרס שייצא בשבוע הבא לביקור רשמי בברזיל ובאורוגוואי. אל שאול אייזנברג יתלווה לביקור גם דוד קמחי מי שהיה מנכ"ל משרד החוץ ועובד עתה יחד עם איש העסקים. שמעון פרס ייפגש שם עם נשיאי שתי המדינות ועם הצמרת המדינית שלהן. שרי החוץ של ישראל וברזיל נפגשו לאחרונה לפני חודשים אחדים בעצרת האו"ם בניו־יורק ואילו נשיא אורוגוואי ביקר לפני כשנה בביקור רשמי בארץ. מטרת ביקורו של פרס היא לחזק את הקשרים המדיניים של ישראל עם מדינות דרום־אמריקה ובמיוחד להביא להגברת שיתוף הפעולה הכלכלי ויחסי המסחר עם ברזיל הנחשבת למדינת מפתח חשובה ביבשת.

נחשפה חוליית מחבלים

מאת סופר „דבר" בירושלים

כוחות הבטחון חשפו לפני כחודש חוליית מחבלים שמנתה יותר מ־10 אנשים רובם תושבי השומרון. חברי החוליה הודו בהכנת מטעני חבלה שגרמו לפציעות. בהמשך חקירתם הודו כי לפני חצי שנה הניחו מטען ברחוב דיזנגוף בתל־אביב ומן ההתפוצצות נפצעה אשה. לפני כשנה הניחו חברי החוליה זו מטען חבלה ברחוב הרא"ה ברמת־גן. בפיגוע זה נפצע קל עובר אורח. במאי 1985 הניחו מטען חבלה בצומת כפר סירקין שבפתח תקווה, איש לא נפגע.

כוחות הבטחון עלו על עקבותיה של החוליה לאחר שסטודנט באוניברסיטת בירזית נפגע בזמן שעסק בהכנת מטען חבלה. את המטען תכנן להניח בגבעה הצרפתית בירושלים. בחקירת כוחות הבטחון נחשפה התארגנות המחבלים, אשר השתייכה לחזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין של נאיף חוואתמה. בראש החוליה עמד תושב העיירה עזבתא, סטודנט באוניברסיטת בירזית, שהורשע בעבר על פעילות במסגרת החזית הדמוקרטית.

צו גירוש נגד סטודנט משכם „פעיל בכיר בפתח"

מאת סופר „דבר" בירושלים

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הוציא אתמול צו גירוש נגד ג'מאל שאטי הינדי, בן 29, ממחנה הפליטים ג'נין.

מקורות בטחוניים מסרו כי הינדי, סטודנט באוניברסיטת „א־נג'אח" בשכם, הוא פעיל בכיר של „הפתח" [illegible] הודה בהשתייכות לחוליית מחבלים, בהכנת מטענים ובהשתתפות בהפרות סדר. הוא נשפט לארבע שנות מאסר בפועל. לאחר שחרורו, חזר ללימודים באוניברסיטת א־נג'אח והמשיך בפעילות הסתה. באפריל 83 הוגבל בתנועותיו לאיזור מגוריו ואחר כך נעצר פעמיים בצו מעצר מנהלי.

„הפועלים" העלה ריבית

(המשך מעמ' 1)

הלוואה מוניטארית, שהיא מדרגה שמעבר לה קופץ שיעור הריבית ל־50 אחוז. הבנק הגדיר את העלאת הריבית „זמנית" והודיע כי היא תבוטל ברגע שמצב הנזילות ושיעורי הריבית יחזרו לרמה סבירה.

בימים האחרונים התנהלו דיאלוגים חריפים בין הבנקים המסחריים לבנק ישראל בעקבות השיטה החדשה שהנהיג הבנק המרכזי, לפיה הוא מעמיד לרשות המערכת הבנקאית כולה הלוואה מוניטארית של 360 מיליון ש"ח שהריבית עליה נקבעת במכרז, ואילו על כספים שמעבר לכך ישלמו הבנקים ריבית של 50 אחוז. שיטה זו הכניסה אי וודאות למערכת והקפיצה את הריבית. הבנקים ניסו בכל דרך להמנע מחריגות נזילות עליהם תוטל ריבית הקנס, והעלו משום כך הן את הריבית במכרז בנק ישראל, והן את הריבית לפקדונות ג'מבו.

הריבית השולית שמשלמים הבנקים, כשלוקחים בחשבון את חובת הנזילות מגיעה לכמעט 40 אחוז. הבנקים הזהירו מזה זמן כה את בנק ישראל, שהשיטה החדשה תגרום להעלאת הריבית אבל בבנק ישראל ציפו שהזרמה תקציבית בראשית החודש תפתור את הבעייה ולא התרגשו מהזהרות הבנקים. החדשה העבירה את קביעת הריבית מבנק ישראל לבנקים המסחריים כשעליהם רק להודיע על שינוי לבנק ישראל אך לא לקבל את רשותו.

רייגן וגורבצ'וב

(המשך מעמ' 1)

המדינה שולץ ורעייתו בבניין הסטייט דיפרטמנט. בערב יהיו רייגן ורעייתו אורחי המנהיג הסובייטי בארוחה חגיגית בשגרירות הסובייטית.

ביום ה' יסעד גורבצ'וב ארוחת בוקר עם סגן הנשיא בוש, ובאותו יום יקיים עוד שתי פגישות עבודה עם הנשיא רייגן. טכס פרידה יהיה באותו היום על מדשאת הבית הלבן, ואחריו יופיע גורבצ'וב במסיבת עיתונאים ויעזוב את וואשינגטון בשעה 8 בערב. שעה לאחר מכן יופיע הנשיא רייגן בנאום משודר לאומה האמריקאית.

מה ילבש גורבצ'וב?

בארוחת הערב החגיגית בבית הלבן נדרשים הקרואים להופיע בחליפת „טוקסידו" שחורות ומהודרות, אולם עדיין לא ברור אם ינהג המנהיג הסובייטי כמנהג המקום, זאת משום שמעולם לא נראה מנהיג רוסי בחליפת „טוקסידו" כזאת.

דובר הבית הלבן שנשאל על כך אתמול אמר כי גורבצ'וב יכול להופיע בכל לבוש שירצה. כמה מהעיתונאים שאלו, האם יוכל לבוא בג'ינס או בבגדי אימון, והדובר אמר, כי אינו חושב שיש להרחיק לכת, אולם גורבצ'וב יכול לבוא בחליפת עסקים רגילה.

התייצבות גור

(המשך מעמ' 1)

במשדר „מוקד" התבקשו דייק וזווילי להגיב על צעדו של גור. „הוא לא התייעץ אתי כשהחליט להכנס למירוץ ולא התייעץ אתי כשהחליט לפרוש מהמירוץ", אמר דייק בשמץ של מורת־רוח. „התמיכה בזווילי באה לי כהפתעה כי אני חשבתי שאנחנו מתמודדים כל אחד בכוחו ובקולותיו. אני מאמין שלחברי המרכז יש כוח חסימה, הם לא עדר כבשים שהולכים אחרי רועה, אפילו הוא גור".

זווילי אמר שלא ציפה לפרישה של גור. „הפרישה של גור וההודעה שלו שהוא תומך במועמדות שלי בהחלט מוסיפה לי אפשרות להתמודד ביותר סיכויים ואני מודה לו על כך", אמר.

יצויין, כי הדיון ב„מוקד" היה אמש תרבותי ובאווירה טובה ועל אף עקיצות בתרות בין שני המתמודדים הם לא גלשו לטונים עוינים ולדו־שיח. כל אחד מהמועמדים הבליט את היתרונות שלו לגבי מילוי התפקיד, בלי לנגח את רעהו. על השאלה בדבר האפשרות שזווילי ייבחר במרכז אך לא ייבחר בקונגרס, השיב זווילי, כי הוא מצפה ממפלגתו, שאם ייבחר במרכז תתייצב המפלגה – כאוהדיה כדי להבטיח את בחירתו בהצבעה בקונגרס.

כשאזיקים לרגליו וידיו עלה נקש למטוס „אל־על" בדרכו לצרפת

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

פרשת וויליאם נקש, שהסעירה את דעת־הקהל בישראל במשך 19 חודשים, הגיעה אתמול לסיומה, כאשר הוסגר הנאשם הלכה למעשה לידי שני קציני משטרה צרפתיים, שהובילוהו בטיסה 343 של „אל־על" לפאריס.

דקה לפני מועד ההמראה, בשעה 7.59 בבוקר, לאחר שכל יתר הנוסעים כבר ישבו במקומותיהם, הגיעה לרחבת „אל־על" בנמל בן־גוריון שיירה של מכוניות משטרה וג'יפים של משמר הגבול, שבמרכזה מכונית סגורה של שירות בתי־הסוהר ובתוכה נקש, כבול באזיקים בידיו וברגליו. מטוס ה„בואינג 767", שחנה לצורך זה בחלקה נפרדת של הרחבה, כבר היה מוקף בשוטרים בראשותו של מפקד משטרת נמל־התעופה. שני קציני המשטרה הצרפתיים הוותיקים תפסו מקומם במטוס, שעה לפני שיתר הנוסעים החלו עולים עליו. לנקש ולשוטרים נשמרו שלושה מושבים בירכתי המטוס.

כשהגיעה השיירה לקירבת המטוס, תפסו שוטרי משמר הגבול החמושים בתת־מקלעים וברובים עמדות לאורך הנתיב שבו היה על האסיר לעבור ברגל מהמכונית עד המטוס. אז יצא נקש מן המכונית כבול באזיקים, חבוש כיפה ומלווה בשני סוהרים צעד לאיטו לעבר המטוס. בתוך המטוס הסירו הסוהרים הישראליים את האזיקים ומסרוהו לידי הקצינים הצרפתיים, אשר מיהרו לכבול אותו באזיקים משלהם. לאחר חתימה על המסמכים הדרושים ירדו הסוהרים הישראליים מהמטוס והדיילים מיהרו להגיף את דלתותיו. „הטקס" נמשך דקותיים בלבד.

כל אותה שעה נכח במקום ח"כ מאיר כהנא, אולם השוטרים מנעו בעדו מלשוחח עם הכתבים.

לעכב ההסגרה

(ע) נסיון משפטי לעכב ברגע האחרון את הסגרתו של ויליאם נקש, נכשל אתמול לפנות בוקר בבית־המשפט השלום בירושלים.

נותני הערבות להלוואה שנטל נקש מבנק משכנתאות לצורך רכישת דירה, הגישו לפני כחודש ימים בקשה להכריז על נקש כפושט רגל. השופטת נילי ארד דחתה את הבקשה בטענה שאפשר יהיה לבצע חיקור דין בצרפת אם יהיה הדבר דרוש.

הרב בצרי

(המשך מעמ' 1)

כדי למנוע את הדיון בעניינו של בצרי. הרב דיבר עם השר דוד לוי שהוא חבר הוועדה, וכן עם הרב הראשי מרדכי אליהו. הוא העמיד אותם על ההשלכות הציבוריות הקשות שיהיו לבחירה והודיע כי לא יוכל להגן על ועדת המינויים אם יוגש בג"צ בעניין זה.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) שיזם את המסע הציבורי נגד מינויו של בצרי בירך על אי־בחירתו ושיבח את היועץ המשפטי על פעילותו התקיפה והנמרצת למניעת המינוי. יחד עם זאת אמר כי אם בצרי יציג שוב את מועמדותו לבית הדין הרבני הגדול לא יהיה מנוס מעתירה לבג"צ ומפנייה למועצת הרבנות הראשית כדי לבטל כליל את כשירותו של בצרי לדיינות. לדבריו, קצת מוגזם לתבוע מן המערכת הפוליטית המשפטית בישראל להכנס כל כמה חודשים למצב כוננות כללית רק משום שאדם ששיחד והתחזה לחולה נפש מתעקש להיות לא פחות מאשר חבר בית הדין הרבני הגדול.

„מה עושה משרדך על מנת למנוע מינוי של הרב בצרי, שנאשם בזמנו בהשתמטות, בהתחזות כדי להשתחרר מצה"ל לחבר בית הדין העליון, שחבריו כנציגי ושליחי ציבור חייבים לשמש גם מופת ציבורי" שאלתה זו הגישה אתמול ח"כ גאולה כהן („התחיה") לשר הדתות זלמן המר.

נבון מבקש להחזיר את הצעתו לחוק רשה"ש לשולחן הממשלה

ח"כ אדרי: הליכוד מנסה להרחיב סמכויות פורת בשנת הבחירות

מאת רמי דיין, כתב „דבר" בירושלים

בתוקף תפקידו כשר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור ביקש אתמול השר נבון במזכירות הממשלה להביא לישיבתה הבאה ביום א' הצעה לשלוח שוב את התיקון לחוק רשות השידור לקריאה שנייה ושלישית בכנסת.

הצעת החוק היתה מוכנה בכנסת עוד בשבוע שעבר, אך היא „נתקפה" מתחת לאפו של השר נבון. השר חיים קורפו, הממונה מטעם הליכוד על הקשר בין הממשלה לכנסת, אמר כי הצעת התיקון מוחזרת לשולחן הממשלה בעצה אחת עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

ח"כים מן הליכוד, ובראשם ח"כ מיכאל איתן, מנסים להרחיב את סמכויות הנהלת הרשות ולצמצם את סמכות הוועד המנהל הנבחר, האמור לפקח על הרשות.

לדעת יו"ר הנהלת הקואליציה ויו"ר סיעת המערך בכנסת ח"כ רפי אדרי, מנסה הליכוד להפקיד בידי המנכ"ל הנוכחי אורי פורת, איש הליכוד, סמכויות נרחבות ביותר דווקא בשנת בחירות. ח"כ אדרי אמר דברים אלה לח"כים תופיק טובי (חד"ש), שולמית אלוני (ר"צ), מתי פלד („המתקדמת") ודוד עסקי („שינוי") בבקשו את תמיכתם במאבק נגד יוזמת הליכוד.

השר נבון ציטט אתמול בהודעה לעיתונות את היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, שכתב לנבון בעיצומה של שביתת העתונאים, כי „אי־מינוי ועד מנהל פוגע פגיעה חמורה ויסודית בפעילותה של רשות השידור". היועץ גם קבע כי יש במצב של חוסר פיקוח ציבורי על הרשות פגם קונסטיטוציוני ומינהלי חמור.

השר נבון מסר גם כי הוא מקיים בימים האחרונים התייעצויות לקראת הקמתה ואיוישה של ועדה ציבורית בלתי־תלויה לבדיקת מכלול הבעיות ברשות השידור.

שמיר בעד הנהלה גדולה וארנס בעד הנהלה קטנה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

יו"ר מזכירות „חירות" ח"כ משה ארנס, הפועל להקטנת המוסדות החדשים של התנועה העלה אתמול בישיבת שרי „חירות" את נושא הרכב ההנהלה החדשה.

שרי „חירות" התכנסו אתמול אצל ראש הממשלה יצחק שמיר לדיון בנושא הרכבת ההנהלה החדשה של „חירות". מוסדות חדשים לתנועה לא נבחרו זה שמונה חודשים.

בישיבה אתמול האיץ ארנס בשרי מפלגתו לבחור הנהלה בהקדם והביע את דעתו שאין להגדיל את מספר חברי ההנהלה מעל ל־120 החברים המכהנים בה כיום. השר אריאל שרון וסגן־השר מיכאל דקל דיברו על הגדלת מספר חברי ההנהלה ל־240 לפחות.

ראש הממשלה שביקש מהמשתתפים להגיש לו הצעות מגובשות בכתב לקראת הישיבה הבאה ציין כי מספר חברי ההנהלה אינו עיקרון מקודש בעיניו וכי הוא נוטה להגדלת מספרם.

מפקד חטיבת הנח"ל יועבר מתפקידו

(המשך מעמ' 1)

הזאת לנושאים המבצעיים היה לדאוג ולוודא קיומם של נהלי אבטחה וסדר מבצעי תקין. על־פי הודעת דובר צה"ל, החליט הרמטכ"ל לאל"מ י., מפקד החטיבה כי הצעד שננקט להעברתו מתפקידו מתבצע אך ורק בשל אחריותו הכוללת ולמרות שלא היתה לו אחריות ישירה על האירועים והוא משרת בתפקידו זה רק זמן־קצר. ההודעה מציינת את עברו המבצעי המפואר ואת העובדה שיועבר לתפקיד אחר בצה"ל. זה נראה על־כן, כמו אקט סימלי והפגנתי.

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, גם ביקש לציין בהודעה שמסר דובר צה"ל, את הערכתו המלאה לחטיבת הנח"ל, לביצועיה במשימות מבצעיות, באימונים ובשיגרה ואת מבטחו ביכולתה של החטיבה להתגבר על האירועים האחרונים ולהמשיך לתפקד היטב כדרכה.

בצה"ל מצפים עתה לשוב לרגיעה שתאפשר המשך עבודה שיגרתית אחרי אירועי השבוע האחרון והחשיפה התקשורתית. הרמטכ"ל ביקש להקפיד לא להתבטא בנושא הזה, לא להתראיין ולא להגיב.

בחסות שתי חברות שמירה

(המשך מעמ' 1)

שמירה לאבטחת תקינותן של הבחירות.

בישיבת שרי „חירות", שהתכנסו אתמול אצל ראש הממשלה בלי עמיתיהם מהמפלגה הליבראלית, הושם דגש על כך שהליכוד חותר לכיבוש תפקיד יו"ר הסוכנות ויעשה הכל כדי שמועמדו יזכה בתפקיד. החלטה סופית על המועמד תתקבל רק מחר בלשכת ראש הממשלה, בהתחשב במועמד שתציב מפלגת העבודה.

בישיבת שרי „חירות" הוזכר גם על הצורך להגיע לסיכום עם מפלגת העבודה על „חלוקת העוגה": אם לא ייבחר מועמד הליכוד ליו"ר, על הליכוד להבטיח לעצמו את תפקיד גזבר הסוכנות.

„חירות" הצה"רי

צירי ועידת „חירות־הצה"ר" יבחרו היום אחר־הצהריים את שלושת מועמדיהם להנהלת הסוכנות בבחירות אישיות־חשאיות. ב„חירות" מעריכים שההשתייכות המחנאית של הצירים הישראלים תכריע את גורל המועמדים ולכן אין למועמדי השר שרון סיכוי להיבחר להנהלה.

נותרים איפוא מועמדי מחנה שמיר־ארנס, שלו רוב בוועידה, ומחנה לוי. מועמדו של מחנה לוי הוא ד"ר אלי תביב, חבר הנהלת הסוכנות היוצאת. מועמדי מחנה שמיר־ארנס הם מתי דרובלס, חיים אהרן ושלמה גרבץ, יו"ר הנהלת בית"ר.

על־פי כל הסימנים יגבר גרבץ על אהרן והוא מעוניין בתיק הנוער החלוץ.

ג'ומס לא רוצה להיות מזכיר־על

מאת ארנון מגן, כתב „דבר"

חיים אורון, המוכר יותר בכינויו „ג'ומס", דחה לאחרונה הצעה לכהן בתפקיד של מזכיר־על בקיבוץ הארצי, עם סיומה הקרוב של הקדנציה שלו כמזכ"ל „רגיל", והודיע כי יחזור לקיבוצו, להב.

בקבה"א, כמו בתק"ם הגדולה הרבה יותר, מכהנים בקביעות שני מזכ"לים. אחד מן השניים, אפרים רוזן מקיבוץ שריד, הוחלף לאחרונה על־ידי עזרא רבין מקיבוץ געש, ובקרוב עומד גם ג'ומס לפנות את מקומו.

מספר חברים בהנהגת הקבה"א הציעו, כי ג'ומס, הנחשב בעיניהם לדמות הבולטת בקבוצה הנוכחית של הנהגת הקבה"א, יוסיף לשבת בבית הקבה"א כדי לטפל בבעיות המהותיות, שבהן מתלבטת היום התנועה הקיבוצית, בעיות ששני המזכ"לים הרגילים אינם יכולים להתפנות אליהן בגלל עומס העבודה השוטפת.

אולם ג'ומס דחה, כאמור, הצעה זו ובכירי הקבה"א הכירו אותה.

תלתה עצמה במפעל באשדוד

(עתי"ם) – עובדת מפעל באשדוד תלתה את עצמה וגופתה נתגלתה אתמול בחדר השירותים בתוך המפעל.

האשה, בת 35, הניחה בעל, העובד אף הוא באותו מפעל ושני ילדים. נראה, כי סבלה מדכאון נפשי.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• תחקיר: ה„באשלה" בצפון
רון בן־ישי, ישעיהו בן־פורת, חיים שיבי, עוזי מחניימי

• האבא של הש.ג.: אני שמח שהבן שלי חי
רונית ורדי

• בצל הגלשן: קרית־שמונה חוזרת על עצמה
יותם ראובני

• הנח"ל: פרופיל
אריאלה רינגל־הופמן

• פרופ' ברונו: לא יבריחו אותנו לבצע פיחות
סבר פלוצקר

אורלי אזולאי־כץ מי נלחם על מה בסוכנות • שושנה חן על שירות שליחים במקום הדואר • מנחם מיכלסון על המכה ה־81 • נחמן אינגבר על הסרט „הקיסר האחרון" • רפי נאה על עונת הכדורסל • מרית בת־יער על אופנת ניו־יורק

• מרגלית צנעני
טביל דאון
שוש מיימון

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וחוה יריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: אריאלה פלג על סדנאות לכתיבה יוצרת • יונה בחור על סיפורי אורלי קסטל־בלום • יעל הופמן: קטע מספר עבלות חדש

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

רכוש ספר מספרית דבר

יו"ר הדירקטוריון של הקרן הקיימת לישראל משה ריבלין ונשיאת הדסה רות פופקין חונכים את סכר עשת־הדסה בנחל חיון לאגירת השטפונות בערבה, אתמול (צילום: נתי שוחט)

נפתחה ועידת תנועת העבודה הציונית העולמית

„עבודה" „מפ"ם" ו„יחד" – הסיעה הגדולה בקונגרס שייפתח ביום א'

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

תנועת העבודה הציונית מפ"ם ו„יחד" יהוו את הסיעה הגדולה ביותר בקונגרס הציוני הל"א שייפתח ביום א' בבנייני האומה בירושלים. לסיעה זו 144 מנדטים.

לליכוד („חירות" + „ציונים כלליים") 138 מנדטים. נתונים אלו נמסרו אתמול רשמית על־ידי המחלקה לארגון בהסתדרות הציונית העולמית המופקדת על קיום הבחירות וארגון הקונגרס.

שאר המנדטים מתחלקים כדלהלן: „קונפדרציה" – 75 מנדטים, „מזרחי" – 52 מנדטים, „ארצה" של הרפורמים – 45 מנדטים, „מרכז" של הקונסרבטיבים 22 מנדטים, „תחיה" – תשעה מנדטים, „שינוי" – חמישה מנדטים, „רצ" – חמישה מנדטים, „תמי" – שניים, „אומץ" – שניים ועוד כ־30 מנדטים של צירים מחו"ל שנבחרו באופן עצמאי, ללא קשר לתנועות השונות.

הפדרציה היהודית של מקסיקו, שלה שמונה מנדטים, לא תיוצג בקונגרס לאחר שלא נערכו שם בחירות ולא הושגה הסכמה בין התנועות השונות. לפיכך יעמוד מספר הצירים בעלי זכות ההצבעה המלאה על 530 במקום 538. 40 אחוז מהצירים לקונגרס הם פנים חדשות שלא נטלו עד כה חלק בשום קונגרס קודם.

נוסף לצירים בעלי זכות ההצבעה יטלו חלק בקונגרס נציגי ארגונים בין ארציים – ויצ"ו, רפורמים, קונסרבטיבים, אורתודוכסים, „מכבי" הפדרציה הספרדית העולמית. לצירים אלו אין זכות הצבעה בעניינים פרסונליים.

ראש מחלקת הארגון, פרופ' יצחק ורשבסקי, הודיע אתמול על פרישתו מהקונפדרציה ועל הצטרפותו לסיעה חדשה: „המרכז – הגוש הציוני" יחד עם תנועת „המרכז" מיסודה של „שינוי", ל"ע והמרכז הליברלי. פרופ' הלל שובל, מיוזמי הקמת הסיעה החדשה, אמר כי עד כה הצטרפו לסיעה החדשה יותר מ־12 צירים שפרשו מהקונפדרציה, מהציונים הכלליים הבלתי מזוהים, וכי הם מקווים להגיע ל־30 צירים בקונגרס, דבר שיאפשר להם קבלת תיק בהנהלה הציונית. על־פי חוקת ההסתדרות הציונית יש לגייס לפחות 12 צירים כדי להקים סיעה חדשה.

להקמת הסיעה החדשה, שמרבית חבריה פרשו מן הקונפדרציה, השפעה משמעותית על יחסי הכוחות בקונגרס הציוני. הירידה במספר צירי הקונפדרציה לא יאפשר להם לדרוש תיק שלישי בהנהלה הציונית, כפי שדרשו עד כה, ולעומת זאת תזכה מפלגת העבודה בתמיכתם של צירים שפרשו מהציונים הכלליים ואשר הצבעתם תחסר לליכוד.

נפתחה ועידת „העבודה"

במעמד יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס, יו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית יחיאל לקט, ונציגי תנועת העבודה הציונית מהארץ ומ־19 מדינות ברחבי העולם, נפתחה אתמול במרכז דואר בכר בירושלים הוועידה השמינית של תנועת העבודה הציונית העולמית.

על סדר יומה של הוועידה יועלו לדיון נושאי מדיניות השלום, ההתיישבות בנגב ובגליל, הפלוראליזם הדתי והחלת עקרון השוויון בין כל הזרמים ביהדות, בגולה בישראל, יצירת דרישה פתוחה בין ישראל ויהדות הגולה והעברת נושא העליה והקליטה מידי הסוכנות היהודית לממשלה.

ועידת תנועת העבודה הציונית תקרא לקיום בחירות נפרדות לקונגרס הציוני גם בישראל על מנת לאפשר שיתוף גורמים ציבוריים והכנסת פנים חדשות למערכת הציונית.

„המשך המשבר במגזר החקלאי יגרום מצב של תוהו ובוהו"

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

אם לא יימצא פתרון מיידי לבעיות המגזר החקלאי עלול להיווצר תוהו ובוהו בייצור החקלאי, אשר ינוצל על ידי גורמים כלכליים ופוליטיים במטרה להביא להרס ההתיישבות העובדת ולפגיעה בתנועת העבודה. כך אמרו חוגים במגזר החקלאי.

אותם חוגים מדגישים, כי על אף ההודעות המרגיעות של שר האוצר כאילו יש הבנה עם הבנקים בקשר ליישום ההסדר לסיוע למגזר החקלאי, עדיין אין הסכם. אותם חוגים מציינים, כי היתה זו טעות להביא את נושא המשבר הכלכלי בחקלאות לדיוני ועדות שונות, שנמשכו זמן רב.

החקלאים אומרים כי חובם צובר ריבית גבוהה ללא הצדקה בנוסף לחובם באשראי לייצור השוטף. לדבריהם כל מקורות האשראי החקלאי „נספגו" בתוך החוב ולכן נזקקים החקלאים לאשראי בריבית שולית גבוהה. החקלאים תובעים אשראי לייצור השוטף בהיקף של 350 מיליון ש"ח לפחות. ההסכמה למתן אשראי בסך 40 מיליון ש"ח לישובי קו העימות אינה פותרת את בעיות המגזר החקלאי, טענו אותם גורמים.

חוקרים ממתינים ליד מיטת החשודה בפיצוץ המטוס שבלעה כמוסה של רעל

בחריין (עייר ועיצ).– חוקרי משטרת הבטחון של בחריין המתינו אתמול ליד מיטתה של אישה, החשודה כי הניחה את מטען הנפץ שגרם להתפוצצותו של מטוס הנוסעים הדרום־קוריאני בבורמה בסוף השבוע שעבר. האישה ניסתה להתאבד בבליעת כמוסת רעל לאחר שנעצרה, בחברת קשיש שהתחזה כאביה, בנמל התעופה של בחריין.

השניים עלו על המטוס בבגדאד וירדו ממנו באבו־דאבי. לאחר מכן הם המשיכו בדרכם לבחריין, שם נעצרו למחרת, בעת שעמדו לעלות על מטוס לרומא. הם החזיקו בדרכונים יפאניים מזויפים. הם מעורבים, על־פי החשד, עם גורמים צפון־קוריאניים הפועלים בדרום־קוריאה לשיבוש הבחירות הנערכות שם בקרוב והמשחקים האולימפיים בשנה הבאה.

השניים נעצרו על־ידי פקידי מחלקת ההגירה של בחריין, לאחר שבבדיקה שנעשתה בשגרירות היפאנית נמצא שלפחות אחד מדרכוניהם מזויף. פקידי השגרירות סיפרו אתמול, כי מיד לאחר שנעצרו שלפו השניים סיגריות, שבהן הוסתרו כמוסות הרעל, ולעסו אותן.

מלווה הקשיש של הצעירה מת בדרכו לבית־החולים, אולם האישה שרדה, כאמור, ובבית־החולים נמסר, כי טובים סיכוייה להחלים. נראה כי הרעל שבלעו השניים היה ציאניד.

עוד נודע אתמול, כי פקידי השגרירות הדרום־קוריאנית חקרו את השניים במלון שבו התאכסנו בבחריין בלילה לפני צאתם. הם ביקשו לדעת מדוע טסו לבחריין מאבו־דאבי. השניים נראו נינוחים ואמרו, כי רצו לסייר בבחריין ולהתכונן לפני נסיעתם לאירופה. דובר השגרירות אמר, כי השניים לא דיברו קוריאנית, אך דיברו יפאנית שוטפת.

דייל של חברת התעופה הקוריאנית, שטס במטוס שהתרסק בקטע בין בגדאד לאבו־דאבי סיפר כי שהה קצרות עם השניים וכי זכור לו, שהקשיש נכנס לחדר השירותים שמאחורי תא הטייס במהלך הטיסה. לדברי ה„קוריאה הראלד" קבעו מומחי בטחון, כי הפצצה שהתפוצצה במטוס הוכנסה בנקודה זו.

אתמול סברו היילים הבוסים על בית־החולים שבו מאושפזת האישה. שגרירות דרום־קוריאה בבחריין הודיעה, כי לפי שעה לא ידוע לה אם בכוונת ממשלת סיאול לשלוח צוות חוקרים מסלה כדי לחקור את הצעירה.

ישראל – המתנגדת היחידה בהצבעה על גינוי הטרור

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר").– ברוב של ארצות העולם השלישי הצטרפו לארצות המערב בעצרת הכללית של או"ם והביעו התנגדות כוללת, שלדעת רבים היתה מקנה לגיטימציה לפעולות טרור כפעולות לשחרור לאומי. לנוכח ההתנגדות הרחבה הסכימה סוריה למתן את הצעתה המקורית, שקראה לכינוס ועידה בין־לאומית בהסכמת או"ם לשם הגדרת ההבדלים בין פעולות טרור לבין זכויות לגיטימיות של עמים מדוכאים להלחם לשחרור לאומי.

בהצבעה שנערכה אתמול התקבלה הצעה מתונה על־ידי 128 ארצות. ארה"ב נמנעה מהצבעה, וישראל הצביעה נגדה. בהצבעה הסורית המתונה נאמר שהעצרת הכללית של או"ם מגנה בחריפות טרור בין־לאומי בכל צורותיו והיא מזמינה את המזכיר הכללי של או"ם לברר את דעת המדינות החברות באו"ם על הטרור הדרכים והאמצעים להלחם בו, ובכלל זה בירור האפשרות של כינוס ועידה בין־לאומית לדיון בנושא זה.

שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו ניבק את התנגדות ממשלת ישראל להצעה הסורית המתונה באמרו שהצעה זו אינה מבטלת את ההצעה המקורית אלא סוכרת על הרעיון, המאפשר „להצדיק את הטרור בתוספת דגל השחרור הלאומי". לפיכך, יכול רעיון זה לצוף ולעלות מחדש בעתיד.

דיפלומאטים מערביים הביעו אתמול את דעתם, שההצעה הסורית המקורית שנתמכה ללא התלהבות בידי ארצות ערב, היתה הצעה פרומקסיבית ביותר. בעקבות התנגדות ארצות הגוש המזרחי וארצות העולם השלישי להצעה המקורית הסעירו גם ארצות ערב את תמיכתן בה ולבסוף „היתה סוריה מבודדת להלוכין", כדברי אחד השגרירים. לדברי משקיפים מערביים, ההתנגדות להצעה הסורית המקורית היא סימן לאווירה של מתינות, המאפיינת את הדיונים וההחלטות המתקבלות השנה בעצרת הכללית של האו"ם.

להערכת דיפלומאטים מערביים אווירת המתינות היא תוצאה מחשש מהדבית כלכלית של או"ם בארה"ב ובארצות המערב, ברוח הרקאגו בין ארה"ב וברה"מ המצב הכלכלי הרעוע של או"ם, הנגרם בכלל אי תשלום חלקה של ארה"ב בתקציב הארגון זו השנה השניה ברציפות.

אתמול בכנסת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

מדוע אין למחנה שלך כנפי שכינה ורק טריטוריה – שאל פרס את דרוקמן

„ישראל רואה במצרים אחראית לתקרית היריות אך מתרשמת שמצרים רואה אותה בחומרה הראויה"

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

שר החוץ שמעון פרס הודיע אתמול בכנסת כי ישראל רואה במצרים אחראית לתקרית היריות שלשום אך היא מתרשמת שמצרים רואה אותה בחומרה הראויה.

„המצרים משתפים פעולה ובודקים מה שקרה ויפיקו ממנה לקחים". עוד אמר, כי יש גורמים בישראל הסבורים שאפשר להתחיל מיד במו"מ ישיר. „הם מתעלמים מכך שזה 20 שנה ניסינו זאת ללא הצלחה. גם כשלא היתה ממשלת אחדות לאומית והממשלה היתה בעיקר כהנהגתה של מפלגה אחת, לא התקדם עניין השלום – לא עם הירדנים ולא עם הפלשתינים". פרס קרא להחליט אם רוצים ללכת לוועידה בין־לאומית או לא.

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס התפלמס אתמול עם הימין ועם הימין הדתי בקשר לתהליך השלום. פרס ביקר את המפלגות הדתיות, שלדבריו הולכות ומאבדות את הדרך ואת עומק תקוותן.

בתשובה לארבע הצעות לסדר־יום שהעלו חברי־הכנסת מרים תעסה־גלזר, גאולה כהן, חיים דרוקמן ואמנון לין שעניינו פתיחת משרדי אש"ף במצרים, לעג פרס לימין החושש כל־כך מהשלום ויוצר אודיה של היסטריה מפני הוועידה הבינלאומית.

לגאולה כהן אמר: „בעם נשארת מיעוט. בשטח יש שלום. אז איך תוכיחי שאת צודקת? את אומרת שאני חוק בחזון. אומר לך שאת חוקה בעבר". הוא לעג לכהן באומרו כי קנת העבר נשמעת בהדר מפיה. „מה זה כואב לך כל־כך שיש שלום עם מצרים?".

הוא אמר לה שהמחנה הלאומי הוא זה הנותן יד לבנות מדינה דו־לאומית, ואין מושיע. „קודם־כל, כדאי שניפטר מהפאשיזם הגזענות שיש בתוכנו". פרס אמר כי מאז העבר שכהן חיה בו קרו שלושה דברים: ישראל חזקה מבחינה צבאית, ישראל חתמה על הסכם שלום עם מצרים והעולם מתחולל שינוי.

את חיים דרוקמן שאל פרס: „אתה רוצה לבטל את הסכם השלום עם מצרים?".

הוא תקף את מחנהו של דרוקמן: „לצערי, הרב דרוקמן, אני סבור שיש בתורת ישראל ובמורשתה פרק גדול הקורא לשלום. מדוע מהמחנה שלך לא נשמע אחד הערכים העיקריים שביהדות השלום? מדוע אין למחנה שלך כנפי שכינה – רק טריטוריה? מה קרה למחנה של יהדות מפוארת ורבת־ערכים שנתנה ביטוי עז ביותר לשלום, מדוע אתם בורחים מזה? מדוע התרחקתם מהתורה? מדוע אינך מגלה יחס לגר הגר בקרבך?".

לחוגים הציוניים הרוצים לבקש להם מונופול על הדת, אמר פרס: „אין אצלנו ישו ולא אפיפיור. שמעון פרס מבין את התורה לא פחות ממך, חיים דרוקמן. אתה לא התמנית מתוכך".

ח"כ גאולה כהן אמרה ביחס לחזונו של פרס על הוועידה הבין־לאומית: „יש גם חזון תעתועים. כזהו הדיבוק שדבק בפרס בנושא הוועידה הבין־לאומית ואילו הייתי המהר"ל מפראג, הייתי קוראת „צא דיבוק, צא".

ח"כ מרים תעסה גלזר (ליכוד) אמרה: „מדיניות משרד החוץ, לפיה אסור להרגיז את המצרים, ויש לחמם את השלום בכל מחיר – שגויה ומסוכנת. משרדי אש"ף נפתחו מחדש במצרים על־פי החלטה מיוחדת של הנשיא מובארק. תגובת ישראל היא שאין במעשה זה להצביע על שינוי לרעה ביחסה של מצרים לישראל. המנטאליות הערבית מפרשת תגובה זו – כחולשה ורפיון.

ח"כ חיים דרוקמן הזכיר את המחיר הכבד מדי ששילמנו בעד הסכם השלום עם מצרים, ואת ההצהרות הרכות של נציגי ישראל אז, כי שילמנו מחיר כבד זה, כדי שנשמור בידינו שטחי יו"ש וחבל עזה.

„עתה, לפני תחילת כל מו"מ להסדר שלום עם ירדן או הפלשתינים, חייבת הממשלה להבהיר שאנו עומדים ונעמוד על החלטתנו שדין יו"ש לא יהיה כדין סיני. גדול החשש שהצד השני ירצה שהסכם קמפ־דייוויד יהווה דגם להסכם לגבי שטחי יו"ש ועזה, ואת זאת חובתנו למנוע".

תקרית אחרת התרחשה במליאה בפתח דיוניה, כאשר ח"כ מיכאל איתן התפרץ לעבר פרס והאשים אותו בכך שלא ענה בצורה מספקת בעניין יחסי ישראל עם מצרים. „אתה לא שר חוץ, אתה משרת את האינטרסים של מצרים", קרא איתן לעברו. „אתה מוליך שולל את העם, אתה מכשש, אתה מתעלם ממה שכל העם רואה".

ליו"ר דב בן־מאיר אמר איתן, כי הוא סותם את פיו. גערותיו של היו"ר במיכאל איתן לא הועילו והוא נאלץ להורות להוציאו מן האולם.

שאילתות

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע בכנסת, בתשובה לשאילתא של ח"כ שולמית אלוני, כי הנהלת האוניברסיטה החליטה להפסיק את גביית דמי הכניסה לספריה. ההחלטה נכנסה לתוקף ביום שלישי השבוע (1 בדצמבר). כזכור, נתקבלה ההחלטה הקודמת של האוניברסיטה – לגבות דמי כניסה לספריה הלאומית – בביקורת קשה ורבים פנו אל שר החינוך כדי שיפעל לביטולה.

הוועד־הפועל של אוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע ידון בישיבתו הקרובה בהתבטאויותיו של ד"ר חיים גודרון, מרצה בכיר באוניברסיטה. כזכור, התבטא גודרון בחריפות רבה כלפי השר אריאל שרון. יצחק נבון אמר בכנסת, בתשובה לשאילתא של ח"כ מרים גלזר־תעסה, כי דבריו של המרצה לא היו בשום אופן על דעת הנהלת האוניברסיטה ואף לא בידיעתה.

השופטת פרוקצ'יה

שר הדתות זבולון המר הדף אתמול את ביקורת חברי־הכנסת על התבטאויות הרבנים הראשיים על בית המשפט והשופטת אילה פרוקצ'יה. המר הצדיק את הרבנים על התבטאויותיהם, ציין שהן נעשו כמתחייב מתפקידם והבהיר כי הביעו דעה נגד פסק־הדין ולא נגד השופטת פרוקצ'יה.

עובדה זו לא מנעה מחברי־כנסת מסויימים לתקוף אותה אישית. לדבריו של המר שענה לחמש הצעות לסדר יום בעניין התבטאויות הרבנים הראשיים, שוסעו ללא הרף בקריאות ביניים של חברי־כנסת. המר אמר עוד כי הדרישה שהרבנים הראשיים יהיו בובות ויימנעו מלעסוק בדברים חשובים היא מעליבה ומנוגדת לתפקיד הרבנים. הוא טען שחברי־הכנסת המבקרים את הרבנים רוצים לסתום פיות בשם השמירה על הדמוקרטיה, שלטון החוק וזכויות האזרח. הוא מתח ביקורת על חברי־הכנסת המגינים על בית־המשפט והשופטת פרוקצ'יה כשעה שתקפו את בית־הדין הרבני על שום פסק־הדין שלו בעניין נקש.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ) קרא לרה"מ להתעורר ולפעול בתקיפות נגד הרבנים הראשיים. הרבנים, בהתקפתם על השופטת פרוקצ'יה חרגו הרבה מעבר לביקורת לגיטימית על פסקי־הדין.

אדמון מתנגד למימון ממלכתי למחזה המקורי בחגיגות ה־40

„מי צריך מחזות סופר־ליבראליים? הם משפיעים על מצב־רוחו העגום של האזרח"

מאת סופרת „דבר" לענייני תרבות:

חבר ועדת ההיגוי לחגיגות שנות ה־40, יהודה אדמון, תובע לבטל את הקצבת המדינה בסך 400,000 דולר למימון חג המחזה המקורי, שייפתח ב־9 בינואר בתיאטרון „הבימה".

אדמון העלה את הנושא בישיבת ועדת ההיגוי בראשות שר החינוך יצחק נבון שהתקיימה ביום ג'. בתגובה לתביעת אדמון הבטיח השר נבון לעיין שוב במחזות.

חברי הוועדה הנוספים הם מנכ"ל מטה החגיגות יעקב אגמון, מנהל מרכז ההסברה יעקב ש"ץ, מנכ"ל הסוכנות שלמה גזית ומזכיר הממשלה אלי רובינשטיין. אדמון תובע לבטל את ההקצבה למימון חג המחזה המקורי שייפתח ב־9 בינואר בתיאטרון „הבימה" בטענה שלמחזות שיועלו במסגרת החג אין כל קשר לחגיגות ה־40. „יותר מכך: כמה מהמחזות מעלים נושאים מעוררי ויכוח. לדוגמה המחזה אחד משלנו, של בני ברבש שהוא לדעתי מחזה שאינו ראוי לעלות על הבמה בקשר עם חגיגות ה־40 למדינה", אומר אדמון. המחזה מספר על חוקר מצ"ח שהגיע למסקנה בשטחים חוקר את חיילי היחידה על מותו של מחבל שנהרג בעת נסיון בריחה ממעצר. במהלך החקירה רצופת הקשיים המעמתת את החוקר עם חבריו לנשק, הוא מחוייב להכריע בין נאמנותו לחבריו לבין נאמנותו לאמת הנראית לכולם מיותרת.

„עם כל ההערכה שלי לחג המחזה המקורי אין להצגה כל קשר לנושא 40 שנות המדינה. לא ייתכן שהמדינה תעזור במימון מחזות מקוריים מעין אלה העומדים בוויכוח ציבורי. למחזה הזה, כמו למחזות אחרים, אין קשר לשנת ה־40 למדינה", קובל אדמון. לדבריו הציע מנכ"ל החגיגות יעקב אגמון לממן מחזה בנושא מגילת העצמאות בתקציב של 150,000 ש"ח אך אין תקציב לכך.

לדברי אדמון פונים בכל יום לוועדה עשרות אירגונים בהצעה להפיק אירועים רבים במסגרת חגיגות ה־40 אך הוועדה נאלצת לדחותם מהעדר תקציב. בישיבת ועדת ההיגוי הועלו 17 נושאים, ביניהם: פסטיבל באשדוד, חגיגות יום האשה הבין־לאומי, פרס מגילת העצמאות. הוועדה דחתה את הדיון בהם.

„אני יודע שאקבל הלקאות מכל הכיוונים, כשמתפרסמים דעתי", אומר אדמון. „אני טוען שתקציב חגיגות ה־40 אמור לסייע בהפקת אירועים הקשורים ישירות לנושא המרכזי, מגילת העצמאות. „אנחנו יודעים ליצור רק מחזות מעוררי ויכוח, מחזות של אדם בן כלב, רק מחזות על מה שעושים למחבלים ולא על מה שמחבלים עושים ליהודים. אומר אדמון ומוסיף: „מי צריך מחזות סופר־ליבראליים? לדעתי הם משפיעים על מצב רוחו העגום של האזרח. המדינה הקציבה 400,000 דולר כדי לעודד את מצב הרוח ולא להעמיק בכלכליזציה. אני לא פוסל את המחזות. אבל לא במסגרת הזאת. אני דורש לבטל את ההקצבה, לא את האירוע. אישרתי את רוב ההצעות שהובאו לוועדה".

אדמון טען שכשביקש לברר את מהותו של „פסטיבל העולם השלישי", הוסבר לו שמדובר בפסטיבל של להקות ממדינות שאין להן קשרים דיפלומטיים עם ישראל. „אם משרד החוץ תומך, שהוא יממן את הפסטיבל הזה, אבל לא יעלה על הדעת שהמדינה תממן אותו במסגרת הזאת", דברי אדמון.

חנינות לאסירים

סופרת „דבר" בכנסת טובה צימוקי מוסרת: הוועדה המייעצת לחנינות לרגל 40 שנה למדינה החלה אתמול עבודתה. בראש הוועדה עומד השופט ישראל ויינר.

עם תחילת עבודתה נועדה הוועדה עם נשיא המדינה חיים הרצוג ועם שר המשפטים אברהם שריר. הנשיא שמע סקירה על מסגרת פעולתה המתוכננת.

במהלך השיחה הודגש כי הוועדה תדון בעניינים של אותם אסירים הכלולים במסגרת ההנחיות שניתנו לה על־ידי הנשיא ושר המשפטים. הוברר עוד שמספר האסירים שייהנו מעבודת הוועדה יהיה מצומצם. עבודת הוועדה תימשך לכל אורך שנת ה־40 למדינה.

הטיפול הסגרתי בבקשות החנינה ייבסך בלשכת הנשיא על־פי הנהלים המקובלים.

דאגה וכעס במערב בעקבות ההסכם בין צרפת לאיראן לשחרור בני־הערובה

מאת דליה שחן, סופרת „דבר" בבריטניה, וסוכנויות הידיעות

לונדון (מיוחד ל„דבר").- בבירות המערב גברו אתמול ביטויי הדאגה והכעס על ההסכם שנעשה בין צרפת לאיראן בקשר לשחרור בני הערובה הצרפתיים שהוחזקו בלבנון.

בוואשינגטון הביעו דוברים בכירים במִמשל את החשש שההסכם יכביד על מאמציהן של מדינות אחרות בבואן לנהל משא ומתן לשחרור אזרחיהן הכלואים בלבנון. דובר משרד החוץ צ'ארלס רדמאן הדגיש שוב המבוה של המדיניות האמריקאית הוא „לסרב לעסקות ויתורים, העלולים לעודד תפיסת בני ערובה אחרים".

בבריטניה אמרה שלשום ראש הממשלה מארגרט תאצ'ר, כי „ההגנה הטובה ביותר מפני מחבלים היא להבהיר, שלעולם לא ניכנע לדרישותיהם". היא הודיעה, כי בכוונתה להביע עמדה ברורה נגד עיסקות עם טרוריסטים בוועידת הפסגה האירופית שתתכנס בקופנהאגן בסוף השבוע.

ממשלת צרפת הכחישה בתוקף ידיעה שהודלפה לעתונות על־ידי שרותי הביון הבריטיים, שלפיה סיפקה צרפת מערכות נשק וטילי קרקע־קרקע לאיראן תמורת שחרור בני הערובה. היא אישרה, עם זאת, כי ההסכם בינה לבין איראן, כי היא תפקיד 330 מיליון דולאר כהסכם אירואני כוונה על השבון תשלום סך בילארד דולאר שהוסכם בין ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק ובנהיגי איראן.

שר החוץ הבריטי סר ג'פרי האו נפגש כלשום בבריסל עם עמיתו הצרפתי ברנאר ריימון, בירך אותו על שחרור בני הערובה, אך הדגיש באוזניו, כי בריטניה תדבק בבריניה של „אין עיסקות". יחד עם זאת אמר, כי קיבל את דברי עמיתו הצרפתי, כי לא שולם כופר נפש.

שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ התייחס אתמול להסכם הצרפתי־איראני באומרו, כי אם אפשר ללמוד בשהו מפרשת אירנגייט, הרי לקחה הברור הוא, כי אין לשלם תמורת שחרור בני ערובה.

דובר משרד החוץ האמריקאי צ'ארלס ריידמן סירב להגיב מפורשות על הידיעות, שלפיהן תשלם צרפת 330 מיליון דולאר במסגרת ההסכם, ואמר, כי „השאלה האמתית בפרשה זו איננה אם שולם כופר נפש, אלא אם ניתן מחיר על לקיחת בני ערובה".

„אסף הרופא": ל„מת החי"

(המשך מעמ' 1)

מאיר רוזנשטיין, הבהירה, שהאיש לא קיבל כל תעודת פטירה, בה עוד שנשימתו פעלה והיה לו דופק כשהגיע לבית החולים אחרי שאיבד את הכרתו בבית.

„את חייו הציל צוות של אמבולנס לטיפול נמרץ של מגן דוד אדום, אשר בעקבות מכות חשמל וטיפול הנשמה החזיר לו את פעימות הלב אחרי שסבל מהתקף לב בבוקר", אמרו הרופאים. הם טענו שבשום שלב של הטיפול לא נחשב החולה כמת וכמובן שהוא לא הועבר לחדר ניתוח לצרכי הוצאת איברים למטרות השתלה בחולים אחרים. „לא מבצעים ב'אסף הרופא' השתלות מכל סוג שהוא", אמרו הרופאים.

בפני העתונאים הוצגה הצהרה שכתב החולה לפני כמספר ימים ובה נאמר „אני מצהיר בזה שהכתבה שהופיעה ביום ו' האחרון בדבר תעודת פטירה התוגה על־ידי רופא אינה נכונה".

הרופאים אמרו שנפגעו קשה מהכתבה ובדקו את העניין ביסודיות. הם טענו כי החולה שהוא נקלע למצוקה כלכלית, הציג בפני נציגי חברת הביטוח בה הוא מבוטח את סיכום המחלה שקיבל בבית־החולים עם שחרורו המלצתו, כדי לבטוח לרופא המטפל.

לדעת הרופאים יתכן והאיש קיווה שמאחר ובסיכום המחלה מדובר שבשעה שהובא לבית החולים כבר היה לב קיימת עילה לתבוע את כספי ביטוח החיים שהוציא. עם זאת הם גרסו כי זאת אולי סוגייה משפטית בעיקרה, אך בכתבה נוצר הרושם כאילו בית־החולים עסק להוציא איברים מגופם של חולים אף מתוך, דבר שיצר בחולה בציבור רחב ופגע ברופאי בית־החולים.

מערכת „דבר" מבקשת להבהיר: הכתבה שפורסמה התבססה על עדותו של עיתונאי בת שעה ויותר, כיוזמה בלעדית. עם החולה ששמו וכתובתו שמורים במערכת. הפרטים נבדקו כפיה. לפני הפרסום נערכו כל הבדיקות האפשריות, ובגוף הכתבה הובאו דברי רעיית החולה אשר שיבחה את הטיפול המסור של הרופאים בבעלה בבית החולים „אסף הרופא". בגוף הכתבה הובאה גם תגובתו של מנהל בית־החולים שדחה את טענות החולה. ועוד הובאה בכתבה דעתו של מומחה בלתי־מעורב אשר הביע ספקות בדבר עובדות סיפורו של החולה. המערכת מצטערת אם הרופאים נפגעו, ומתנצלת בפניהם. עם זאת עליה לציין כי כתבת „דבר" לענייני בריאות נהגה לפי כללי האתיקה המקצועית.

שמיר ביטל ביקורו המתוכנן באיטליה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר לא ייצא לביקורו המיועד באיטליה בשבוע הבא. מלשכתו של שמיר נמסר בתגובה לשאלת „דבר" כי אין מדובר בביטול של הביקור אלא בדחייתו לחודש ינואר 88.

עם זאת, יצויין כי טרם נקבע מועד מדויק לביקור. פקיד בכיר בלשכתו של יצחק שמיר הסביר כי הסיבה לדחיית הביקור נבעת מכך שבשבוע הבא יתקיים כינוס של הקונגרס הציוני וראש הממשלה יבקש להיות באותה עת בארץ. סופר „דבר" מעיר כי תאריך כינוסו של הקונגרס הציוני נקבע כבר זה זמן רב והיה ידוע לכל הגורמים.

הפקיד הדגיש כי אין מדובר במשבר ביחסי שתי המדינות ובראיה הצביע על העובדה כי נשיא איטליה יגיע החודש לביקור רשמי בארץ, כמתוכנן.

חיילי צה"ל יצוידו בחיישני גז רעיל

מאת דליה שחן, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – צה"ל יצייד את חייליו בחיישנים לגילוי גאז רעיל ובחליפות מגן מתוצרת ישראל – מוסר ה„ג'יינס דפנס ויקלי" בשם מפקד היחידה ללוחמה גרעינית־ביולוגית־כימית.

החיישנים, מטיפוס מתקדם, יאפשרו לחייל להתגונן מבעוד מועד וללבוש את החליפה.

את החליפה לא ילבשו תמיד, שכן היא מקשה על תנועת החייל ובכך מורידה את יעילותו. החיישנים יאפשרו גילוי גאזים בשדה הקרב ובמתקנים, והם מסוגלים להבחין בין זיהום סביבתי לבין גאזים.

עוד כותב השבועון, כי חיל הרפואה הנהיג זריקה אחת במקום השלוש שהיו נהוגות עד עתה, וכן הכניס לשימוש גלולות, שאותן לוקחים אחת ל־8 שעות, והמאפשרות המשך הפעילות גם למי שנפגע כבר על־ידי גאזים.

הצבא המצרי: לא חייל שלנו ירה לעבר הסיור

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

משקיפים ביחידות הצבא המצרי הערוכות בגזרת רפיח מודאגים מהתקרית שאירעה שלשום, בה נפצע חייל צה"ל מירי של מתנקש. למצרים אין, לפי שעה, מידע האם המדובר במבריח שירה בחייל או במחבל פלשתיני. בכל הידוע לא מדובר בחייל מצרי שביצע את הירי.

בצמרת המצרית, לעומת זאת, לא מעוררת תקרית הירי דאגה רבה. פקידים במשרד החוץ המצרי אמרו אתמול כי מצרים רואה את פרשת הירי „נושא סגור". מקור במשרד החוץ בקאהיר אמר שישראל לא הגישה תלונה על התקרית וכי „שני הצדדים טיפלו בעניין בתבונה".

שר החוץ המצרי עיסמאת עבד אל מאגיד אמר שלשום שהמדובר בתקרית מזערית שלא תפגע ביחסי השלום בין שתי המדינות.

אסד וצ'אושסקו בהודעה משותפת

„ישוב הסכסוך מותנה בנסיגה ישראלית"

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא אסד והנשיא צ'אושסקו הדגישו אתמול בהודעה משותפת שיישוב הסכסוך הישראלי־ערבי בדרכי שלום מותנה בנסיגת ישראל מכל השטחים הערביים שנכבשו ב־1967, לרבות ממזרח ירושלים, ובמימוש הזכויות הלגיטימיות של הפלשתינאים על פי החלטות האו"ם.

בהודעה שהתפרסמה בתום ביקורו של אסד ברומניה נאמר גם ששני המנהיגים תומכים בכינוס ועידה בין לאומית לענייני המזרח התיכון בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים לסכסוך, לרבות אש"ף, וחמש החברות הקבועות במועצת הביטחון. כן כלולה בהודעה קריאה לישראל לפנות לאלתר את כוחותיה מדרום לבנון ללא כל תנאים. שני המנהיגים חתמו על מספר הסכמים להרחבת שיתוף הפעולה הכלכלי והמסחרי בין מדינותיהם.

המתנקשים בחיי הדיפלומטים הישראלים בקהיר – בקרוב לדין

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

חברי קבוצת הטרור המצרית האחראית לרצח הדיפלומטים הישראלים בקאהיר ולנסיונות התנקשות בחיי דיפלומטים אמריקאים – יועמדו תוך כמה ימים לדין במצרים. זאת מגלה הבוקר מכרם מוחמד אחמד עורך שבועון „אל־מוסוואר" במאמר המערכת של השבועון.

אחמד ידוע כאדם בעל קשרים טובים עם המימסד המצרי לרבות עם הנשיא מובארק. המדובר כנראה בקבוצת הטרור המכנה עצמה „מהפכת מצרים" שאנשיה רצחו את אלברט אטרקצ'י ואטי טלאור וניסו להתנקש בחיי דיפלומט ישראלי נוסף ובחיי קציני בטחון בכירים בשגרירות האמריקאית בקאהיר.

שלושה נפצעו ליד שכם מכדורי גומי

מאת סופר „דבר" בירושלים

שלושת מתושבי הכפרים בית־פוריק ודיר אל־חטב שבאיזור שכם נפצעו אתמול מכדורי גומי שירו שוטרי משמר הגבול.

תושבי הכפרים הפריעו לאנשי המנהל האזרחי להרוס מבנים בלתי חוקיים. שוטרי משמר הגבול נאלצו להשתמש בכוח ואחר־כך ירו כדורי גומי. שלושה התושבים, ביניהם אשה, קיבלו טיפול רפואי.

13 אחוז גידול ביצוא יהלומים

מאת דני גוב, כתבו הכלכלי של „דבר"

גידול ביצוא היהלומים מישראל נרשם בחודש נובמבר בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. בסך הכל יוצאו בנובמבר יהלומים ב־192 מיליון דולר, המהווים גידול של 13 אחוז.

ראשי משרד התעשייה אומרים עם זאת כי נתוני נובמבר מורים על האטה בגידול יצוא היהלומים. המפקחת על היהלומים במשרד התעשייה צביה דורי אמרה כי ההאטה נובעת מהמשבר בבורסות הכספים בעולם.

איגוד השחקנים בהסת' לימין עמיתיו בצ'ילה

במברק ששיגר לשר הפנים של צ'ילה, תובע יצחק בריקת המזכיר הארצי של אגוד השחקנים והבמאים בהסתדרות להפסיק את ההתנכלות לחיי פעילי האיגוד העמית שם וההוקעות להם במוות בשל התארגנות והמאבק המקצועי.

כן שוגר מברק תמיכה לראש אגוד השחקנים בצ'ילה, י. סירדסה בו מובעת סולידריות אגוד השחקנים בישראל, עם עמיתיו בצ'ילה במאבק נגד החוליגנים המאיימים על חייהם. „תמיד נהיה עמכם במאבק למען החופש, הצדק והדמוקרטיה", נאמר במברק.

המברקים נשלחו בעקבות הודעה שהתקבלה ממזכיר הארגון העולמי של השחקנים והבמאים, רולף רמבה, כי מאיימים על האגודים המקצועיים בצ'ילה שיפסיקו פעולתם ואם לא יעשו כך ירצחו פעיליהם. במחאתו מצטרף האיגוד הישראלי לעמיתיו בארצות החופשיות.

אוירה חיובית במסחר בבורסה

★ בהמשך ליום המסחר הקודם היתה אתמול אוירה אופטימית בבורסה ★ האוירה הושפעה לטובה מהפרסומים החיוביים באמצעי התקשורת ★ בעלי עניין ממשיכים להגדיל אחזקותיהם במניותיהם ★ ביקושים ועליות במניות הבנקים שבהסדר ★ רגיעה בצמודי המדד ★ נמשכת העליה בשיעורי הריבית השקלית

מאת ישראל ורדבל*

בשוק המניות נמשכה אתמול המגמה החיובית שהחלה שלשום ונרשמו לרוב המניות ביקושים ועליות שערים. אווירת המסחר החיובית החלה בשעות הבוקר במסחר בשלב השערים המשתנים ונמשכה גם במסחר הרב־צדדי ובכרוז. הפרסומים שהופיעו כבר בגליונות כלכליים חיוביים באמצעי התקשורת, יחד עם הסיפור באוירה שחל ביום המסחר הקודם, גרמו לאווירה אופטימית יותר, תוך כדי מהלך המסחר.

גם ההודעות המתפרסמות סוב לאחרונה אודות הגדלת אחזקות בעלי עניין בחברות שבבעלותם תורמות לאווירה החיובית. לעומת זאת ממשיכה להעיק על שוק המניות תופעת הריבית הגבוהה שהגיעה אתמול לשיא נוספים. במניות הבנקים שבהסדר נרשמו אתמול ביקושים ועליות שערים וזאת נוכח העליה בשער הדולר בשוקי העולם התשואות המבטיחות לפדיון שאליהן הגיעו המניות הללו. באגרות החוב נמשכו גם אתמול ההיצעים והם נקלטו בירידות שערים קלות.

במסחר בשלב המרץ הופיעו לרוב המניות ביקושים והם סופקו בעליות שערים קלות של עד אחוז אחד. כאשר הופיעו היצעים הם נקלטו ללא שינוי.

שינויי שער במניות

להלן תנודות חדות שנרשמו אתמול במחירי המניות: אוהה – 9.9%-, דיסקונט א' 1989 – 10%+, בטוח משנה 5 – 9%+, מאיר עזרא – 5.4%+, רפק 01 – 10%+, מלונות דן 1 – 5%+, יעגא – 15%-, תים – 6.4%+, המסלול 5 – 10%+, מרלז – 8.2%+, רוגובין אופציה – 7.6%-, מסוחות 1, 5 – 10%-, לודזיה 1 – 5.5%+, כבלים אופציה – 5.9%+, התכוף אופציה – 7%-, אר.פי. אופציה – 6.5%+, נגב קרמיקה – 6%+, פרוטארום – 6.2%+, רים 01 – 10.9%-, כוד – 6.2%+, דנבאר 5 – 9.8%+, חזון 1 – 6.1%-, הראל – 7.5%+, חוזה ישראלית – קונים בלבד, משוב 1 – 8%+, גולדפרוסט 1 – 10%-, מקל 1 – 10%-, אלרדסק – קונים בלבד, אינקובה – 8.8%+.

המסחר במשתנים – עליות מתונות

המסחר במניות בשלב השערים המשתנים התנהל אתמול באווירה אופטימית, תוך כדי עליות שערים מתונות. בסיבוב הראשון היו העליות חריפות יותר, אך בסיבוב השני חלה התמתנות מסוימת ולעומת עליה של 2.07 במדד מניות המשתנים בסיבוב הראשון, נרשמה בסיבוב השני עליית מדד של 1.28% בלבד. בסיבוב השלישי הסתכמה עליית המדד ב־1.43% לאחר שבסיבוב זה חל שיפור מחודש באוירה, עקב קניות אגרסיביות של גופים שונים במחירים שנעו בסדר גודל של 1.5-2%.

העליות אתמול בבורסה נבעו בראש ובראשונה מאוירת המסחר החיובית שבה נסתיים יום המסחר הקודם וכן בהודעות שונות שהתפרסמו בעתונות היומית, כמו ההתחזקות בשער הדולר, הספיגה שנרשמה בחודש נובמבר ע"י הממשלה ועסקת הנשק הגדולה עם גרמניה.

המחזור בשלב המשתנים קטן אתמול והסתכם בפחות משלושה מיליון דולר. למרות האווירה החיובית עדיין ניכרה הסכנות של פעילי שוק רבים בכניסה מחודשת לשוק המניות וזאת כיון שהריבית הגבוהה המתקרבת ל־28% בפקדונות ג'מבו והציפיות המבשכות לפיחות השקל ביחס לדולר, עדיין מעיקות על השוק.

בהלך המסחר אתמול נרשמו מחזורים ושינויים בולטים בשערי המניות הבאות: ים המלח – עליה של 2% בהחזור 243 אלף ש"ח, נייר חדרה עליה מתונה של 0.25% במחזור של 204 אלף ש"ח, חברה לישראל 1 – עליה של 2.25% במחזור 230 אלף ש"ח, דיסקונט השקעות עליה של 1.75% במחזור של 221 אלף ש"ח וכלל ישראל 10 עליה של 1.5% במחזור 225 אלף ש"ח.

הודעות הבורסה

דנבאר: החברה הגישה לבורסה טיוטת תשקיף להנפקת זכויות. ההנפקה מורכבת מיחידות הכוללות בתוכן מניות בנות 5 שקל בשער 250 נקודות. יחס הזכויות יהיה מניה אחת לכל 30 ע.נ. מניות קיימות.

קונסורטיום: חיים לירן ששימש כדירקטור מקרב הציבור בחברה, הגיש את התפטרותו. הוא נימק זאת מסיבות אישיות הקשורות בין השאר לפעילות עיסקית בינלאומית שהוא מנהל.

פעילות בעלי עניין

כלל סחר: כלל ישראל הגדילה אחזקותיה במניות כלל סחר בסך 88,841 ע.נ. בין התאריכים 15 בנובמבר ועד ה־19 בו.

קרנן השקעות: יהודה קמינסקי רכש בבורסה 25,000 ע.נ. מניות בנות 1 ש"ח בשערים 97.5-99 נקודות.

יישום: כלל ישראל הגדיל אחזקות במניות החברה בסך 131,217 ע.נ. בין התאריכים 9 בנובמבר עד ה־19 בו.

ישראלים: א.ד. תעופה מכרה ויחזקאל זהבה רכש 300 ע.נ. מניות של החברה בשער 1219 נקודות.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

משתנים

שם נייר	כמות עסקות	שער קודם	שער בבנק	שינוי באחוזים	מחזור בש"ח
הבינלאומי	16	7703	7722	1.99	3621
הפועלים	10	257	257	2.80	38815
כלל-סחר	16	440	441	2.08	53670
טמפרטל ב'	4	9891	9915	2.00	462
דלק ב'	11	2405	2423	1.76	5742
אפריקה-1	4	37466	37466	1.50	129
אזורים	22	1049	1049	2.04	15738
נכסים ובנ'	11	2937	2937	1.00	3319
השקעות דיס'	8	70178	70178	1.25	194
כלל-בולג	4	765	785	1.95	16951
עלית	2	14791	14900	2.00	230
פולגת ב'	7	824	824	.49	7852
קיטסר פת	5	4173	4203	1.99	1335
אלרון	4	210922	210922	1.50	14
סבוע	10	10120	10221	1.75	2074
ים המלח	15	2649	2668	2.73	10155
פטרוכימים	11	857	860	1.30	16333
נייר חדרה	17	318365	319159	.50	72
מקורות	1	14718	14791	1.50	87
כלל תעשיות	10	232	234	2.18	87611
אי.די.בי פ	12	8035	8074	2.00	2633
אלרן ע"ש	7	963	968	2.54	9926
חב' לישר'1	22	4095	4115	2.75	6747
דיס'השקעות	31	2188	2198	2.23	12826
כלל ישר'10	16	1287	1287	1.50	19075

שערי המניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	עודף ביקוש-היצע
בנקים מסחריים					
שאינם בהסדר הצמדה					
אנגה"ב ש	21800 תב	5.0	-2400	-9.9	-7.0
משכנות 0.1	1590	1387	+60	+3.0	+947
משכנות א 0.5	901	2880	+25	+2.9	+3864
כללי לא בהסדר 1	15600	63.0	+200	+1.3	+39.0
פ.ב.ב. 0.5	8240	1122	+170	+2.1	+837
הבינלאומי 5.0	7722	1581	+151	+2.0	+1529
בהסדר הצמדה ל־88					
אוצר מ"ד ל־88	101050	115			-21.0
אוצר ב' ל־88	101600				+3.0
אוצר בכ"א ל־88	605000	7.0	+4500	+.8	+9.0
איגוד ו"ח ל־88	76109	120	+1124	+1.5	+188
דיסקונט ב' ל־88	129900	44.0	+2100	+1.6	+170
דיסקונט א' ל־88	128850	91.0	+900	+.7	+229
דיסקונט ש"ה ל־88	15155		+55	+.4	+100
מזרחי ל־88	41733	339	+413	+1.0	+1147
מזרחי ב' ל־88	42140	43.0	+500	+1.2	+37.0
הפועלים בכב ל־88	87650		+50	+.1	+11.0
הפועלים ב' ל־88	68630	1137	+280	+.4	+1247
הפועלים ד' ל־88	69000	129	+400	+.6	+307
כללי א' ל־88	176300	7.0	+1900	+1.1	+38.0
כללי ע"ח 7 ל־88	8474				
כלל סמוך ל־88	43614	1464	+174	+.4	+1879
כלל ע"ח ו ל־88	16255	83.0	+50	+.3	+217
משכן וסחר 1 ל־88	58200	1.0			+4.0
משכן וסחר 5 ל־88	29400				+20.0
בהסדר הצמדה ל־89					
אוצר מ"ד ל־89	124500	85.0	+1700	+1.0	+90.0
אוצר ב' ל־89	— לא נסחר —				
אוצר בכ"א ל־89	— לא נסחר —				
איגוד ו"ח ל־89	91240	5.0			+25.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	150700	30.0	+1700	+1.1	+222
מזרחי ש' ל־89	* 50800	77.0	+600	+1.2	+245
* ביצוע חלקי 99.00%					
מזרחי ב' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ב' ל־89	83800	134			+40.0
הפועלים ד' ל־89	83600	6.0	+200	+.2	+2.0
כללי א' ל־89	213500				
כלל סמוך ל־89	53100	268			+128
בנקים למשכנתאות					
ארבים 0.1	23800				
לאומי משכנתא' ש	8500	88.0	+100	+1.2	+225
לאומי משכנתא' ב	8560				
כרמל ש	— הפסקת מסחר —				
כרמל שה 1	— הפסקת מסחר —				
פיתוח ומשכ' 1שח	2350	851	+60	+2.6	+1723
משכן ב ש	3680	600			-496
טפחות 0.1	21060	6.0	+250	+1.2	+6.0
טפחות בכב ש	23100	2.0			+98.0
טפחות רג ש	23150	3.0			+97.0
טפחות שה 1	— הפסקת מסחר —				
טפחות שה 2	5450	50.0	+1		+165
יעסור 1.0	2700		+64	+2.4	+52.0
יעסור 5.0	1850	467			-417
מירב 1.0	8270	5.0			-5.0
מוסדות מימון					
שלמון א ושח	843	1885			-1019
השקעות בכב א	— לא נסחר —				
השקעות בכב ג	— לא נסחר —				
לאומי העשיה א ש	12800	80.0	+300	+2.4	+86.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב 3	— לא נסחר —				
פת תעש בב גב	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגו	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	794	885	-5	-.6	-785
תירות גב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1	24500	18.0			-18.0
כלל ליסינג 0.5	22370	16.0			-16.0
ביטוח					
איילון בטוח ו"ח	123.5	2535			-1726
איילון ביטוח 1שח	135.5	4711			+18489
אררט 1.0	1310	666	+36	+2.8	+1632
אררט א 0.5	970	1210	+18	+1.9	+1780
בטוח משנה 1ש"ח	329		-3	-.9	-1330
בטוח משנה 5ש"ח	230 תב	3451	+19	+9.0	+1832
בטוח משנה אופ 2	227		+8	+3.7	+910
בטוח משנה אגח	106.5	17400	-3.0	-2.7	-16400
הדר 1שח	169.0	15305	+7.0	+4.3	+19416
הדר 5שח	135.0	2000			+305
הדר אופ 2	161.0	2000			-2000
הפניקס 1ש"ח	805	500	+25	+3.2	+904
הפניקס 5ש"ח	594	800	+26	+4.6	+800
המגדל-הראל 1.0	5810				
המגדל-הראל 5.0	4460	478			+562
מנורה 1.0	2160	205			-205
מנורה 5.0	1465				-2008
סהר פתוח 3	393	2000	-1		-7690
סהר אגח	1070	63.0			-117
צור מ"ר 1שח	320	1998			-645
ציון השקעות 1שח	4840	8.0	-210	-4.2	-8.0
ציון השקעות 5שח	1090	648	+50	+4.8	+977
הסנה 1שח	257	12815	+7	+2.8	-14251
מסחר ושרותים					
מסחר					
אינטרנאצא 1שח	760	699	+20	+2.7	+1837
אינטרנאצא 5שח	576	1895			-485
מאיר עזרא 1.0	775 תב	1513	+40	+5.4	+7783
מאיר עזרא אופ 2	410	800			-329
כלל סחר אופ ד	360	4811			-3818
כלל סחר אגח 2	158.5	14625	-3.5	-2.2	-30637
קרסטול 1.0	790	2054	+20	+2.6	+2390
רפק מ"ר 1ש"ח	19019 תב	5.0	+1729	+10.0	+48.0
רפק מ"ר 5ש"ח	19000				
שופר 2.0 א	11535	186			-199
שופר-סל אופ ד	5620	817	+220	+4.1	+2424
שופר-סל אגח א	109.0	277400			-200420
כלל סחר 1שח	441	7270	+9	+2.1	+4096
שופרסל ב 10.0	9915	112	+194	+2.0	+77.0
שרותים					
אמותא 0.01ש"ח	375	5844	+11	+3.0	+12098
ספנות הספקה 1שח	793	2910			-2660
ספנות הספקה 5שח	255	1600	+1	+.4	+833
קדור הספקה 1שח	915	256	+3	+.3	+256
קדור הספקה 10שח	240	4957	+3	+1.3	+3659
מוסכי ערבה 1שח	1650	250	+30	+1.9	+335
מוסכי ערבה 5שח	1000	760	+46	+4.8	+678
דלק ג 0.1שח	2423	1262	+42	+1.8	+1120
מלונות ושרותי תיירות					
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	* 1680	547	+80	+5.0	+900
* ביצוע חלקי 89.60%					
מלונות דן 5 ש"ח	1550	100			-100
חוף האלמוג 0.1	6362	30.0	+100	+1.6	+180
מלונות יזרן 1.0	3000	25.0	-90	-2.9	-35.0
מחשבים ושרותי מחשב					
ת.י.ל.ג. 1שח	243	1200	-2	-.8	-3300
ת.י.ל.ג. אופ ב	110.0	12500	+4.0	+3.8	+7399
ת.י.ל.ג. אגח א	103.5	46200			-91132
יעג"א 1שח	* 7825	196	-1240	-15.0	-620
* ביצוע חלקי 48.10%					
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	13700				
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	2600	100			-70.0
ביקור 1שח	1000	372	+20	+2.0	+172
ביקור 5שח	364	2815	+14	+4.0	+11650
ביקור אופ 2	840	2495			-1510
תים מחשבים 1.0	750 תב	5080	+45	+6.4	+5720
מקרקעין ופיתוח					
נדל"ן בינוי ופיתוח					
אזורים אופ 1	702	8423	-5	-.7	-6237
אזורים אגח 3	139.5	6000			+1000
אלקו 1.0	307	3281	+10	+3.4	+909
אל-רוב 1.0	329	1100	+13	+4.1	+2378
אפריקה 0.1שח	45500	64.0	+500	+1.1	+47.0
אפריקה אופ 5	25600	8.0	+300	+1.2	+1.0
ארזים 1.0	5190	230	+40	+.8	+202
אילקון 1שח	2950	500	+40	+1.4	+112
אילקון 5שח	2100	629			-59.0
בנובייץ 1שח	2881	150	+30	+1.1	+100
בנובייץ 5שח	2300	373			-8.0
דוד רובינר 1ש"ח	6360	200	-140	-2.2	-300
ידעד 1שח	169.0				-49.0
ידעד 5שח	140.0				-2528
המסלול 1.0	838				
המסלול 5.0	506 תב	500	+46	+10.0	+599
ת.ה.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ה.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י-ם 1שח	322	19238	+6	+1.9	+19726
כלכלית י-ם אופ 1	110.0	25450			+3705
בג-ים 0.1	4242	469	+42	+1.0	+323
בג-ים 0.5	3530	630			+60.0
ישפרו 1שח	3455	316	+55	+1.6	+227
ישראלום 1.0	1293	73.0	+28	+2.2	+134
ישרס 1ש"ח	19840	151			-316
כנן פיתוח 1.0	9000	20.0	-182	-2.0	-20.0
לנמיר 1ש"ח	5986	916	+285	+5.0	+662
לנמיר 5ש"ח	2070	1135			-512
מ.ת.מ. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אופ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אגח א	— לא נסחר —				
מלאגר בניה 1.0	— לא נסחר —				
מישגב 5שח	160.0	1500			-5058
מישגב אופ א	* 139.0	5250	+3.0	+2.2	+4250
* ביצוע חלקי 95.40%					
מבנה 5.0	1255				
סי-לד 1ש"ח	1946 תב	292	+50	+4.2	+982
פרופנדר 1.0	410	2871	+147	+8.3	+9960
פרופנדר 5.0	165.0	357	+10	+2.5	+357
ליפשיץ 1שח	315	8250			+3867
ליפשיץ 5שח	214	700			-700
ליפשיץ אופ 2	126.0	2000			+3400
ליפשיץ אגח 1	103.5	4105	+1.0	+.8	+7990
נאות אביב 0.5	3395	8560	+5	+.5	+25250
נכסי אורים 1שח	321	256	+45	+1.3	+90.0
סבר והוקה 1.0	702	4642	+1	+.3	+2126
ספי 1.0	5720	198	+22	+3.2	+498
עמר ונזר 1.0	— הפסקת מסחר —	45.0	+5	+.1	+77.0
קסריה 1ש"ח	2900	7.0			-7.0
קסריה 5ש"ח	1369				+500
רוגובין 1שח	342	11459			-3124
רוגובין 5שח	198.0	3450	+3.0	+1.5	+3000

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	עודף ביקוש-היצע
רובינשטיין אופ 2	854 תב	2000	-70	-7.6	-1000
רובינשטיין אגח א	126.5	4760			+740
אפריקה ושח	37466	29.0	+554	+1.5	-13.0
אזורים ושח	1049	1438	+21	+2.0	+397
נכסים ובנין 1.0	2937	319	+29	+1.0	-60.0
השקעות דיסקונט 1.0	70178	34.0	+866	+1.3	-30.0
כלל בולג 0.1	785	3751	+15	+2.0	-1551
חקלאות					
כשבי הוד 0.1	2520	3.0			-3.0
כשבי הוד 0.5	2120	200			-1.0
מהדרין ושח	6600	502	+242	+3.8	+431
מהדרין אופ 1	3850	180	+90	+2.4	-526
כשבי הדרים 1.0	1698	210	+20	+1.2	+10.0
פריאור 5שח	2659	510			-490
תעשייה					
מזון ומבק					
דובק ו"ש ש	3790	1263	+180	+5.0	+1563
דובק ב ש	3800	500			+190
וולפי ו"ש	370 תב	3344	+20	+5.2	+6171
וולפי 5ש"ח	360	160	-20	-5.0	-1210
וולפי אגח 1	106.0	1000	+2.0	+1.9	+11000
טמפו בירה 1.0	32000	21.0	-670	-2.1	-44.0
טמפו בירה 5.0	25700	30.0			-10.0
יכין ושח	1010	302	+10	+1.0	+268
יכין א 5שח	610	2150	+10	+1.7	-2005
יכין אופ 2	399	1000			-2274
כן ושח	* 506	770	+26	+5.4	+4336
* ביצוע חלקי 94.30%					
כן 5שח	371 תב	600	-25	-6.3	-600
כספרופ ו"ח	16400	25.0	-80	-.5	-25.0
עסיס 5שח	340	6431	+8	+2.4	+1764
עסיס אגח 1.0	2265	100	+5	+.2	+58.0
שמן מבכר א' ש	1590 תב	592	-120	-7.0	-370
עלית 0.1	14900	70.0	+292	+2.0	-70.0
טקסטיל והלבשה					
ארגד ו"ש	* 503	2695	+13	+2.7	+7456
* ביצוע חלקי 91.90%					
ארגד אופ 2	298	800			-600
ארגד אגח 1	109.0	5000			+13700
אחים 1.0	* 535	500	-5	-.9	-700
* ביצוע חלקי 71.40%					
אופנת ברוך 1שח	350	2000			+1725
אופנת ברוך 5שח	255	6000	+4	+1.6	+5000
אופנת ברוך אופא	252	1078			-1078
אורגד רג	10600	38.0	+250	+2.4	+133
דלתא-גליל 0.1שח	1690	1880	+20	+1.2	+1649
דלתא-גליל 0.3שח	1425	267	-15	-1.0	-267
כיתנות מאוחד 1.	1657 תב	241	-184	-10.0	-318
כיתנות מאוחד 5.	864 תב	270	-96	-10.0	-537
ריקוש 1.0	290	740			-100
ריקוש 5.0	215				
ורד בית 1.0	5000	97.0			-83.0
דינה 1שח	1900	957	+20	+1.1	+378
דינה 5שח	1635	979			-479
דינה אופ 2	772	214	-20	-2.5	-350
כוזר 1שח	211	2400	+3	+1.4	+1340
כוזר אופ 1	131.0	2100			-2952
לודזיה 0.1	865 תב	400	+45	+5.5	+400
לודזיה 0.4	570	1710	+6	+1.1	+1510
לנגת 1שח	355	3802	+4	+1.6	+1802
עית 1.0	370	1370			-567
עית 5.0	211	1505			-1505
עית אופ 2	179.0	6223	-1.0	-.6	-2439
עית אגח 1	119.0				
עסק 1.0	264	6910	-1	-.4	-4341
עסק אופ 1	150.0	12447			-3260
פולגת א ושח	1140	2061	+15	+1.3	+2061
פולגת א 0.5	9300	50.0			
פרגוד ושח	781	200	+16	+2.1	+431
ביגוד-סברינה	7400	20.0			-20.0
פולגת ב 5שח	824	3302	+4	+.5	-118
מתכת ומוצריה					
אורדן 10.0	8100	274	+100	+1.3	+369
אורדן 50.0	6900	100			-50.0
אלקטרה 1.0	6800				
אלקטרה 5.0	5120				
כבלים 1שח	412	5520			-3327
כבלים אופ 1	* 108.0	8476	+6.0	+5.9	+8593
* ביצוע חלקי 97.40%					
כבלים אגח א	102.5	19128	-5	-5	-18828
התכוף 1.0	* 588	1157	+26	+4.6	+5675
* ביצוע חלקי 78.40%					
התכוף 5.0	310	1500	+1	+.3	+1675
התכוף אופ	2649	200	-200	-7.0	-270
דיקה 1.0	2901	53.8	+111	+4.0	+134
דיקה 5.0	1630	200	+30	+1.9	+24.0
קספקאות פח 5ש"ח	3616	200	+36	+1.0	+88.0
כבלי ציון 1.0	2400	361			+15.0
כבלי ציון 5.0	1300	1375			-1235
מתכת קרמבי 1שח	240	3840			-2049
מתכת קרמבי 5שח	137.0 תב	7000	+7.0	+5.4	+46968
נחושתן 0.1	38900	10.0	-100	-.3	-41.0
נחושתן 0.5	15000	84.0	+600	+4.2	+177
פפר פלדה 1.0	2050	522	+40	+2.0	+969
קרגל 1.0	* 720	845	+40	+5.9	+1616
* ביצוע חלקי 90.20%					
קרגל 5.0	452		-3	-.7	-50.0
עלבל 1.0	2225	699	+70	+3.3	+649
עלבל 5.0	1700	100	+22	+1.3	+679
עלבל אופ	790	2627	-40	-4.8	-2227
עלבל-אגח	121.0				
שלמה 5.0	5163				
תעשיות לכיש 1.0	800	459	+50	+1.0	+448
תעשיות לכיש 5.0	455	100			+100
ספקאות פח 1ש"ח	4203	175	-5	-1.1	-225
		485	+82	+2.0	+256
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה					
אלביט 3.0	328000	18.0	+3765	+1.2	+17.0
אלקו 0.1	7240	30.0			-48.0
אלקו 0.25 ש	4170	240	+120	+3.0	+139
אלקו 0.25 ב	4081		+20	+.5	+170
אלקטרה 0.1שח	2020	480	+50	+2.5	+760
אלקטרה 0.5שח	1460	639	+30	+2.1	+891
אלקטרה אופ 5	1080	1173			-1345
אלקטרה אגח 3	146.5	2100	-1.0	-.7	-2400
אורל 0.02שח	17510	128	+500	+2.9	+133
כלל תע אלק 1ש	2411	1231	+50	+2.1	+1968
ספקטרוניקס 1.0	1255	400	+20	+1.6	+150
ספקטרוניקס 5.0	1025	2300	+10	+1.0	+1690
פירסטנגר 1שח	510	1150	+10	+2.0	+1450
פירסטנגר 5שח	423	877			-407
ציקה 1שח	* 1723	33.0	-17	-1.0	-27.0
* ביצוע חלקי 55.00%					
ציקה 5שח	765	323	+15	+2.0	+321
קונספט אי"ל 1.	5000				
קונספט אי"ל 5.	3215				
ת.א.ת. 1שח	920				-90.0
ת.א.ת. 5שח	460	400			+100
תדאר 1שח	750	5849	+10	+2.2	+4582
		6238	+15	+2.0	+5678
אלרון 3.0	210922				
מוצרי בניה					
א.פ.כלל בין 1שח	195.0	30449	+3.0	+1.6	+20069
א.פ. בנין אופ א	735 תב	2650	+45	+6.5	+4300
א.פ. בנין אגח א	135.0	8500	+1.0	+.8	+45200
אקרשטיין 1שח	568	1225			-215
אקרשטיין 5שח	352	716	+2	+.6	+16.0
אקרשטיין אופ א	523	140	-32	-5.8	-1039
אקרשטיין אגח 1	130.0	10000	-1.0	-.8	-10000
האחים בלום 1שח	145.0	14345	+1.0	+.7	+408
האחים בלום אופ	92.0	11400	+2.0	+2.2	+11418
מודיו השק 1שח	* 536	550	+5	+.9	+50.0
* ביצוע חלקי 91.60%					
מואיקה הפטן 1	— לא נסחר —				
מואיקה הפטן 5	15001	5.0	+501	+3.5	+5.0
נגב קרמיקה 1ש"ח	443 תב	1580	+25	+6.0	+8840
נגב קרמיקה אופ	196.0	6176			+8917
כימיה, גומי ופלסטיק					
אגן 5 ש"ח	1917	801	+37	+2.0	+1823
אי.אגם ב 200.0	1693	95.0			-95.0
גל תעשיות 1ש"ח	424	1348	+9	+2.2	+1832
גל תעשיות 5ש"ח	340				-588
גל תעשיות אופ	150.0	5830			-3477
גל תעשיות אגח 1	101.0	6800	-1.0	-1.0	-1080
דשנים 0.1	3200 תב	195	+200	+6.7	+283
דשנים 0.5	1645	20.0	+15	+.9	+95.0
חיפה כימיקל 10.0	861	12401	+21	+2.5	+14959
ליפסקי 1.0	2447				
מקסימה 1שח	5740	10.0	+140	+2.5	+26.0
מקסימה 5שח	3580	60.0	+80	+2.3	+60.0
סנו 1.0	23230	20.0	-20	-.1	-11.0
סנו 5.0	17680	9.0	-20	-.1	-9.0
פריקלאס 1שח	588	11846			-7541
פריקלאס אופ 1	173.0	8230	+4.5	+2.7	+11580
קרום 1שח	4440	184			-66.0
קרום אופ 2	2320	220	-100	-4.1	-220
קרום אגח 1	106.0	6250			+3750
ת"א 5ש"ח	4200	311	+100	+2.4	+484
פרוטארום 10.0	53540 תב	59.0	+3100	+6.2	+89.0
סבוע 0.01 ש"ח	10221	394	+176	+1.8	+220
ים המלח 1שח	* 2668	975	+71	+2.7	+1577
* ביצוע חלקי 83.40%					
פטרוכימים 10.0	* 860	5333	+11	+1.3	+1977
* ביצוע חלקי 91.50%					
עץ ומוצריו, נייר ודפוס					
כתר 1שח	183.0	7460	+2.0	+1.1	+5260
רפרן 1.0	7600	9.0			-9.0
רפרן 5.0	5100	10.0			-10.0
ת.מ.ך. 1.0	9300	241	-300	-3.1	-324
יאה 1שח	1561	273	+11	+.7	+527
לבבי אשליה 1.	674	1602	+17	+2.6	+4202
מולט ב 0.5	36150	10.0	+150	+.4	+12.0
קרגל 1שח	875	18023			-261
קרגל אופ' סד' 1	561	6222	-1	-.2	-13228
רים 0.1	* 550	4310	-67	-10.9	-8027
* ביצוע חלקי 93.70%					
רים 0.4	235	3077			-2927
תעל ב 0.2	16870	52.0	+269	+1.6	+67.0
נייר חדרה 10.0	319159	8.0	+1588	+.5	+3.0
תעשיות שונות					
אגרין 1.0	440	9590			-930
אגרין 5.0	179.5	4366	+3.5	+2.0	+4279
חמישה יוד ושח	2610	93.0	+40	+1.6	+114
ה.ג.פולק ושח	1310				+172
ה.ג.פולק 5שח	* 942	152	+9	+1.0	+98.0
* ביצוע חלקי 86.00%					
השקעות תעשיה					
כלל הכ' 1.0	8600 תב	297	+500	+6.2	+911
כלל תעש אופ ד	170.0	21690	+4.5	+2.7	+28127
כלל תעש אגח 6	111.5	202900			-187900
מרכזית ב 0.1	14791	27.0	+219	+1.5	+21.0
כלל תעשיות 1 שח	234	19611	+5	+2.2	+5699
חברות להשקעה					
השקעה ואחזקות					
אמ"ש ש	7050	88.0	+150	+2.2	+63.0
אלגד ושח	1170	1910	+30	+2.6	+1110
כללית השקעות וש	* 1010	350	+10	+1.0	+450

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	עודף ביקוש-היצע
* ביצוע חלקי 78.00%					
גהרית אופ.א	735		+25	+3.5	+1000
גהרית אגח 1	106.0	7000			-7000
דנבאר ו"ש	* 452	1540	+20	+4.6	+1952
* ביצוע חלקי 96.00%					
דנבאר 5ש"ח	404 תב	198	+36	+9.8	+198
חברה לישראל 5ש"ח	3701	1575	+1		+315
חלקסה 0.1	115000				
חלקסה 1.0 ש	21300	10.0			
אבשא א 0.5	22000	92.0			
שרותים השק ו"ש	857	1760			-1656
דיסקונט השק אופ	1025	4296			-2001
דיסקונט השק אגח א	108.0	222503			+65497
מזרחי השק ש	30350	17.0	+50	+.2	+23.0
כור השק אגח 124	13435				
חירון 1שח	2460 תב	732	-161	-6.1	-555
חירון 5שח	1052	2739			+2805
יצוא ש	12360	69.0			-39.0
ישר א 0.1	1381	360	+17	+1.3	+429
כלל ישראל 50.0	1190	1044			+339
מגיד ושח	481	972	+14	+3.0	+448
מגיד א 5שח	430				
מגיד אופ ב	183.0				
מגיד אגח 1	120.5				+1500
מבטח ש	2677	2144	+125	+4.9	+4742
מבטח 0.1 א	8100	57.0			-58.0
מבטח 0.5	5900	228	+40	+.7	+409
פרגה ב 0.2שח	12700	510	+250	+2.0	+480
פרדן 1שח	99.0	5481	+1.5	+1.5	+2342
פרדן 5שח	63.0	4000	+1.0	+1.6	+1330
פרדן אופ 2	49.5	20311			+20292
פרדן אגח 1	104.0	6500			+17000
אי.די.בי פיתוח 2.0	8074	713	+158	+2.0	+314
אלרן ע"ש ו"ש	968	2776	+24	+2.5	+2841
חברה לישראל 1שח	4115	1147	+110	+2.8	+1188
דיסקונט השק ו"ש	2198	2746	+48	+2.2	+2273
כלל ישראל 10.0	1287	1675	+19	+1.5	+635
נסחרות במט"ח					
גזית ב	210				
רשימה מקבילה					
בנקים ל משכנתא'					
בנק ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
שרותים					
הראל ערבה ו"ש	1440 תב	596	+100	+7.5	+650
י.ב.ה. ושח	254		-1	-.4	-596
טכנוסטרים 0.1	1520	1544	-30	-1.9	-1123
טכנוסטרים 0.5	* 414	1555	-4	-1.0	-99.0
* ביצוע חלקי 95.90%					
אופ 3	150.0	4661	-5.5	-3.5	-4661
ושח	* 681	193	+7	+1.0	+25.0
* ביצוע חלקי 96.50%					
1שח	254	4302	+9	+3.7	+4463
מלונאות ושרותי תיירות					
נגב הוד ו"ש	133.5	16745	+3.0	+2.3	+69861
נגב הוד אופ 1	99.0	2450			-900
תורה ישראלית 1	70.5 קו		+3.5	+5.2	+46601
כנס 1שח	2500 תב	373	-149	-5.6	-1003
מחשב ושרותי מחשב					
אינות ושח	* 450	550	+15	+3.5	+1645
* ביצוע חלקי 74.20%					
רשת מיכון ו"ש	— הפסקת מסחר —				
כלל מחשבים 1.0	* 6680	37.0	+70	+1.1	+12.0
* ביצוע חלקי 78.50%					
מטוס 1.0	325 תב	850	+24	+8.0	+826
רשף ושח	422	650			-291
נדל"ן בינוי ופתוח					
ארזן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אבנרים ו"ש	786	480	-40	-4.8	-888
כן-יער בת 1.0	2700	120			-83.0
ררוש 1.0	— הפסקת מסחר —				
ררוש 5.0	— הפסקת מסחר —				
עיר 3.0	2030	810	+94	+4.9	+370
רסקו בבנק	2500	42.0			-30.0
רסקו רג	1795	757			-554
חקלאות					
שנ-הר 0.1שח	1593 תב	778	+80	+5.3	+2117
שנ-הר אופ א	521	502	+11	+2.2	+704
מזון ומבק					
אקאום 1.0	1934	400	+20	+1.0	+1007
גולדפרוסט ושח	1305 תב	52.0	-145	-10.0	-52.0
גולדפרוסט 5שח	820				+300
טקסטיל והלבשה					
מים גליזר 1.0	— לא נסחר —				

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	עודף ביקוש-היצע
כיתן 0.1	3721 תב	19.0	-414	-10.0	-19.0
כיתן 0.5	1960	303	-30	-1.5	-218
תעש רוגוזין 1.0	2520	200			+145
מתכת ומוצריה					
ארטפקט 5.0	— לא נסחר —				
חוזן 1.0	— לא נסחר —				
ליטאבות כלע ו"ש	141.0	35560	+2.0	+1.4	+1550
מתכת פרוס 1.0	117.0	35781			-24179
מתכת פרוס אופ'	44.5				-11744
מוצרי בניה					
אלקטר ושח	138.0	7210			+2231
אלקטר אופ 2	45.5	34143	-.5	-1.1	-17498
בר-כהן 1.0	1500	500			+150
בר-כהן 5.0	979	1577			-786
בר-אבן 1.0	6300				
בר-אבן 5.0	1900	50.0			-102
1.0	1000	100	-7	-.7	-326
5.0	578				
מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק					
אלית-טק ו"ש	161.5 קו		+7.5	+4.9	+14050
1.0	1985	100			+7.0
ביגל ושח	4800				
ת.ב.ז. 1.0	2035	146			-275
ת.ב.ז. 5.0	1936				-160
תרו א 5.0	6868	16.0			-7.0
עץ ומוצריו, נייר ודפוס					
אורדע פרינט ושח	720	3421			-11.0
סקאטיה 1.0	3170	597	+60	+1.9	+700
תעשיות שונות					
נולי ו"ש	558	125	+24	+4.5	+125
פז-קן ו"ש	395	427			-427
השקעה בתעשיה					
כאגר טכנולוגיה	161.0 תב	7600	+10.0	+6.6	+11719
חברות השקעה					
אי.קובה ושח	62.0 תב	49151	+5.0	+8.8	+68068
אי.די.ב ו"ש	286	650			+650
אי.די.ב אופ 1	107.0	200			-200
אביסר בב 1.0	1197	660	-1	-.1	-660
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
ישום ו"ש	150.0	5900	+3.0	+2.0	+7960
ישום אגח-אופ 1	110.0	22410	+2.0	+1.9	+2590
* ביצוע חלקי 90.00%					
ונציר ושח	— לא נסחר —				
ונציר 5שח	— לא נסחר —				
עץ השקעה ו"ש	1890	200	+79	+4.3	+147
עץ השקעות 5ש"ח	815	10.0	+10	+1.2	+53.0
חיפושי נפט					
דליה חיפושי נפט 1	3040	223	+40	+1.3	+29.0
דלק חיפושי נפט 5	1670	110	-10	-.6	-110
דלק נפט אופ 2	940	1194			-1157
פז חיפושי נפט	20300	4.0	+300	+1.5	+59.0
י.ו.א.ג. 5.0	— הפסקת מסחר —				
י.ו.א.ג. אופ 2	— הפסקת מסחר —				
ג.ב.ג. 1.0	5190	268	+200	+4.0	+399
ג.ב.ג. 5.0	2300	845	+48	+2.1	+1163
פטרוליב 0.03	5500	11.0			-11.0
נפטא ש	541	7228			+1163

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אלב	5553.87	5495.78	בלית	637.99	630.50	כתר	1219.05	1201.58	עשרוני	494.29	487.69
אבוקה	487.46	477.92	דובדבן	378.50	374.88	להם	5018.83	4922.83	ערמון	133.55	131.06
אגוז	259.30	254.40	דוכיפת	514.78	504.70	לפסקיע	125.92	124.54	פ"א	1680.34	1669.63
אגס	102.77	100.78	דולב	245.87	240.92	לפיד	405.11	397.20	צבר	561.35	550.30
אדיר	1712.71	1700.83	דורון	1547.99	1518.43	ליקה	1877.16	1863.33	צופית	496.12	466.41
אודם	2440.1	2424.03	דותן	266.54	261.34	לשם	366.24	363.76	צוק	127.01	126.51
אופיר	2036.14	2023.41	דליה	600.72	590.65	מבור	—	—	צביד	1099.52	1091.36
אור	428.82	425.31	דרור	356.05	349.67	מבטח	—	—	צמיחה	547.51	539.96
אורין	140.84	138.10	דקל	414.03	406.28	מגד	—	—	צברת	1871.16	1659.16
אורלי	287.24	285.14	הדר	400.60	396.91	מגוון	—	—	קליע	2300.81	2296.19
אורן	815.82	800.16	הילה	411.07	407.26	מור	—	—	קשת	104.25	102.28
איל	5189.64	5094.44	הד	554.24	545.02	מורן	895.67	887.18	רונית	19345.93	19190.99
אירים	5491.83	5371.84	זהבית	2679.14	2613.90	מכה	27788.04	25394.90	ריבון	131.71	131.49
איתן	774.11	758.88	זהר	107.22	105.65	מיתר	—	—	רקפת	861.18	846.25
אלון	633.66	620.90	זיו	132.01	130.09	מקהה	373.17	370.71	רסף	418.70	410.22
אלבוג	684.29	670.91	זמיר	513.67	503.84	מרגלית	1388.94	1379.63	שביב	449.91	441.21
אגליסס	101.72	99.35	חוחית	160.78	158.62	נוטה	146.54	144.42	שחם	341.68	338.58
ארז	352.28	345.47	חלמון	141.49	141.17	נביף	314.02	311.94	שקף	102.01	100.06
אש	164.19	160.66	חלמיש	213.85	212.43	נסע	509.62	501.98	שירה	461.92	458.62
אשל	185.45	181.84	חץ	148.07	147.48	גילי	153.98	151.73	שביר	399.10	396.40
אתגר	100.46	98.55	טופז	1457.98	1445.73	סביה	681.90	670.23	שבתי	789.40	778.06
אתרוג	254.98	252.54	טל	6505.22	6420.86	סגולה	138.62	137.65	ששה	648.22	828.13
בדולח	2330.96	2316.51	יובל	455.65	446.91	סלע	365.07	362.66	שקד	185.73	182.14
ברוש	546.07	535.58	יהלום	2417.22	2402.00	סנונית	528.86	518.50	תאנה	259.46	257.12
ברק	516.83	506.70	יהודית	381.34	378.17	ספר	404.15	396.57	תרדר	555.56	554.78
ברקת	309.66	307.48	יערה	455.78	445.96	ספיר	176.72	176.26	תדרוך	541.27	535.07
בר"ג	1559.87	1550.10	כוכב	345.72	339.06	עדיף	385.80	378.55	תנופה	103.10	102.45
גבע	112.09	110.44	כחל	134.08	131.47	עדית	804.64	799.54	תפוז	243.53	236.94
גורן	443.87	442.08	כלנית	662.40	651.25	עדן	490.41	483.47	תפוח	196.86	195.54
ג"א	101.97	100.46	כספית	261.37	259.49	ענבר	—	—	תרשיש	—	—
גיל	3490.26	3423.46	כרמל	149.74	147.41	קבת	2590.15	2570.20	תשרי	532.84	525.38

הלוח הכללי

דירות למכירה

מכוניות

רוצים לקנות

הלוואות

ריפוי והרגיה

שונות

הכרזות

ירושלים

הצעות עבודה

ריפוי והרגיה

מנעולים וכספות

פוליש ונקיון

קיט ונופש

נרשמו לנישואין

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

מונטיפיורי – מסעדה
דרוש/ה
מלצר/ית
מגשים/ות
בשעות היום והערב
לפנות במקום, מונטיפיורי 17 או בערב: טל. 03-820030

דרושים

1. מבקזי בסיסים - 1/2 משרה לאהרונסים - במשא"ן ראשל"צ. נתונים: 10 שנות לימוד, פרופיל 82 ועולה, עבודה בשעות הערב. לפרטים: בטה במשא"ן ראשל"צ, רח' ז'בוטינסקי 61.
2. קצינים במשרה מלאה יוצאי יהלום שדה להפקידי קצונה במשטרת ישראל משמר אזרחי בראשל"צ לפרטים: משטרת ישראל תחנה ראשל"צ המשמר האזרחי, ז'בוטינסקי 61.

יצרן הפלדה הפרטי המתחרה בכור מתכוון להקים מפעל מתכת נוסף

מאת דני גוב

ראובן אסא, איש העסקים שהקים לפני שנים מספר מפעל לייצור ברזל מצולע מפסי רכבת ומי שקומם עליו את היצרנים האחרים בענף ובעיקר את קרית הפלדה, בשל מימד התחרות שהכניס לענף, מתכוון להקים מפעל מתכת נוסף באשדוד.

אסא, המחזיק בבעלות על חברות "שיראי" ו"רם", רכש באחרונה את השטח הסמוך למפעל רם באשדוד, המייצר את הברזל המצולע. השטח משתרע על יותר מ־20 דונם ואסא שילם תמורתו כ־600 אלף דולר. אסא אומר, כי בקרוב יוחלט על עתיד של השטח וקרוב לוודאי שייבנה עליו מפעל נוסף בתחום המתכת. אסא רכש גם בימים אלה 300 מ"ר שטח משרדים בבית התעשיינים בתל אביב תמורת 400 אלף דולר. בחודש הבא הוא מתכוון להעביר לשם את משרדי החברות שיראי ורם. אסא מתכוון להשקיע ברם כ־3 מיליון דולר בתוספת ציוד.

מפעל רם מייצר היום כ־7000 טונות ברזל מצולע לבנין בחודש בשני קווי יצור. היקף המכירות של המפעל נאמר בכ־4 מיליון דולר.

הסחר ישראל בריטניה השנה במיליארד ליש"ט

הסחר ההדדי בין ישראל לבריטניה יגיע השנה להיקף כספי כולל של כמיליארד לירות סטרלינג. שמואל איל, יו"ר לשכת המסחר ישראל בריטניה אומר, כי 1987 היתה שנה טובה ליצוא הישראלי לאירופה בכלל ולבריטניה בפרט.

היצואן המצטיין השנה לשוק הבריטי היתה חברת "סבטול" מקיבוץ לוחמי הגיטאות. בשנה בה נוסד המפעל ב־1986 עמד היקף היצוא שלו על 430 אלף דולר מהם 380 אלף דולר יוצאו לשוק הבריטי. ב־1987 הגיע היקף היצוא של סבטול ל־1.6 מיליון דולר מהם מיליון דולר לבריטניה.

שגריר בריטניה בישראל, ויליאם סקוויר אמר באחרונה, כי על היצואנים הישראלים להשקיע בחדירה לשוק האנגלי במצב *שבו הלירה שטרלינג מתחזקת ושוקי הדולר בעולם נחלשים.*

בקרוב הסכם שכר בענף הבנייה

מבטיח תוספת של 10 אחוזים מינואר למשך שנתיים

מאת חיים ביאור

הסכם השכר שגובש בענף הבנייה, יאושר היום בכינוס של מרכז הסתדרות פועלי הבניין וייחתם ככל הנראה בשבוע הבא בין הסתדרות פועלי הבניין לבין מרכז הקבלנים והבונים.

ההסכם, הנוגע ל־20 אלף עובדים ישראלים ועוד 40 אלף עובדים מהשטחים, מבטיח תוספת שכר של 10 אחוזים מינואר 88' ותוקפו לשנתיים.

כן כולל ההסכם הגדלה של דמי אש"ל, מענק אי העדרות ותוספת עבור אשה שאינה עובדת. הוסכם על הקמתן של שתי ועדות: האחת תדון בהעברת עובדים בענף ממעמד של מקבלי שכר יומי למעמד חודשי לאחר שלוש שנות עבודה והשנייה תגבש תעריף רשמי באתרי הבנייה.

ממרכז הקבלנים ומהסתדרות פועלי הבניין כאחת נמסר, כי ההסכם יחייב גם את "סולל בונה", חרף הודעתה כי שכר עובדיה מוקפא עד סוף שנת 88', בתוקף ההסדר לפריסת חובותיה שהושג בשעתו בינה לבין הבנקים והממשלה ובהשתתפות חברת העובדים. ב"סולל בונה" מנסים למצוא בימים אלה פתרון לבעיית השכר של העובדים. אחת האפשרויות שהועלו השבוע בדירקטוריון המשותף ל"סולל בונה" ו"שיכון עובדים", היא לשלם לעובדי הבניין בחברה את התוספת של 10 אחוזים באמצעות ניירות ערך שפדיונם בעוד שנתיים. עם זאת, פתרון זה אינו קל ליישום, מאחר שגם תשלום באמצעות ניירות ערך כרוך בניכוי מס מהעובד. במקרה זה מדובר בניכוי מסכום שלמעשה אינו בידי העובד.

רומניה מציעה למכור לישראל תשומות בנייה במחירים זולים

מאת דני גוב

ממשלת רומניה מציעה לחברות בנייה ישראליות לרכוש ממנה תשומות שונות לבנייה, בשל מחירן האטרקטיבי. הרומנים מסוגלים לייצא כיום סוגים שונים של ברזל לבנייה, סוגים מיוחדים של מלט, מוזאיקה, צנרת אינסטלציה ועוד. בחברות הקבלניות הישראליות לא פוסלים על הסף אפשרות של התקשרות עם רומניה מאחר ובדרך זה ניתן, אולי, להוזיל את עלויות הבנייה בארץ.

מאחר ומצבה הכלכלי של רומניה קשה במיוחד בימים אלה, מבהירים הרומנים, כי הם מוכנים לקשור עיסקות עם חברות ישראליות במחירים תחרותיים ביותר, בהשוואה ליבוא של מוצרים דומים ממדינות אחרות באירופה.

הנספח הכלכלי הרומני בארץ, ג'ורג' בוטאה, מסר דברים ברוח זו לראשי המשק המאחד לבנייה ואלה מצידם אומרים, כי בעבר כבר נעשו כמה עיסקות בין חברות ישראליות לממשלת רומניה ויתכן, כי הקשרים הללו יהודקו בעתיד. החברות הקבלניות המקומיות הבהירו לרומנים, כי אם אכן ייקשרו עיסקות כאלה על הרומנים לעמוד בתנאי איכות קפדניים, תנאי אשראי ומחירים נוחים והתחייבויות לגבי אספקה במועד. הרומנים מתכוונים להגיש להם רשימה עדכנית של המוצרים השונים כולל תעודות תקינה מוכרות.

הקבלן יאיר ובמן מקים חוות יענים וסוסים בין טבריה למגדל

מאת שמעון וייס

חוות לגידול, טיפוח ורביית סוסים גזעיים וגידול יענים תוקמנה בקרוב באזור שבין העיר טבריה למושבה מגדל שמצפונה, על־ידי הקבלן ואיש העסקים הטבריייני, יאיר ובמן. החוות תשתרענה על שטח חקלאי של כאלף דונם והוא משמש כיום כשטחי שלחין ומרעה.

משלוח ראשון של ארבע סוסות ושני סוסים ערביים מגזע "אציל ישראלי", יגיע לחווה בעוד כשלושה שבועות. ערך המשלוח הראשון של הסוסים הגזעיים נאמד במאתיים אלף דולר.

הקבלן ובמן שבבעלותו נמצא גם מלון "גהר הירדן" בטבריה, אמר כי "הסיוחים הטבריייניים" מיועדים ליצוא לחו"ל והחווה שהוא מקים כבר זכתה במעמד של מפעל מאושר מטעם משרד המסחר והתעשייה. עוד אמר כי הוא נעזר בשותף אמריקאי וביועצת לגידול וטיפוח סוסים גזעיים, צביה עידן, הנחשבת לאחת המומחיות הטובות בתחום זה בארץ.

הקבלן אביב ביטל חוזה להקמת בית תעשיית היהלומים ברמת־גן

מאת דני גוב

הקבלן משה אביב ביטל בימים אלה חוזה למימוש פרויקט בנייה גדול של הקמת בית תעשיית היהלומים באזור בורסת היהלומים ברמת גן. לפי התכנית אמורה היתה חברת אביב להקים עבור התאחדות התעשיינים בנין, שישרת את תעשייני היהלומים. הקמתו נועדה לתת ביטוי לתפיסה החדשה של ריכוז מפעלי יהלומים במבנה אחד הכולל מלטשות, מנסרות וכל שאר השירותים הצמודים לתעשייה זו. הבנין אמור היה להיות בנין מוגן במערכת בטחון מרכזית, עם כל סידורי הבטחון המתחייבים וכתוצאה מכך אמורה היתה להתקבל רמת בטיחות מירבית לכל הציבור בבנין. על פי בדיקה שנעשתה עם אנשי ביטוח אפשר היה לחסוך כ־25% מעלויות הביטוח למפעלים וניתן היה לבטל מגבלות קיימות של שעות עבודה מסוימות.

ההסכם בוטל מאחר והצדדים הצליחו לא הצליחו להביא לכך, שיחתמו חוזה רכישה בשעור העולה על ה 20% משטח המבנה המוגן. לפי ההסכם המקורי היה צורך בחתימה על חוזי רכישה לגבי לפחות 75% משטח המבנה המוגן.

הקמת הבנין כבר החלה הבנין היה מתוכנן ל־14 קומות כאשר בכל קומה כ־1000 מ"ר. הבנין אמור היה לכלול מערכת מיזוג מרכזית, תקרה אקוסטית, שיש במעברים ו־8 מעליות. הבנין אמור היה להיבנות במיוחד לעומס המתחייב מייצור יהלומים ולכלול חיזוקים מיוחדים. החברה תכננה הכשרת 370 מקומות חנייה תת קרקעיים.

המחיר שביקשו היזמים לכ־מ"ר היה 1375 דולר והמחיר המבוקש למקום חנייה היה 6500 דולר.

מחלקת כלי בית ב"פניציה" תסגר בשל יבוא מתחרה

מחלקת כלי הבית במפעל הזכוכית "פניציה", תסגר ככל הנראה בשל פגיעה קשה, שנגרמה לפעילותה בעקבות יבוא מתחרה במחירי היצף. המפעל כולו, כולל מחלקת כלי הבית עבר בשנה האחרונה סדרה של צעדי התייעלות, הן במישור קווי הייצור והן בתחום קיצוץ כוח האדם. בעשרת החודשים הראשונים השנה צומצם כוח האדם במפעל בכ־15%.

עתה, נוכח יבוא מתחרה מחו"ל נאלצת הנהלת המפעל לסגור את מחלקת כלי הבית ולדאוג לעובדי המחלקה הזו. מדובר בכ־100 עובדים מתוך כ־300 עובדים בסך הכל, שחלקם יועברו למחלקות אחרות במפעל, חלקם יוצאו לפנסיה מוקדמת ואחרים יפוטרו.

התעשיינים דורשים מחיר מינימום ליבוא טקסטיל לעצירת היבוא

מאת דני גוב

השנה אמור להרשם גידול של כ־10% ביבוא טקסטיל לישראל. בתשעת החודשים הראשונים השנה הגיע יבוא הטקסטיל ארצה לסכום של 84 מיליון דולר, כשחישוב שנתי סכום זה מהווה עליה של 10% בהשוואה לשנה הקודמת ושל 72% בהשוואה ליבוא של שנת 1985.

נוכח הגידול ביבוא דורשים עתה התעשיינים לקבוע מחיר מינימום ליבוא מוצרי בדים ארצה, כמקובל לגבי מוצרים ובמדינות אחרות.

התעשיינים קובלים כי בשנתיים האחרונות סובלת תעשיית הבדים המקומית מתחרות בלתי הוגנת של יבוא בדים מעודפי מלאי של מפעלים במזרח הרחוק ובאירופה.

יו"ר אגף הטקסטיל בהתאחדות, חיים קמיניץ, אמר בענין זה, כי התופעה של יבוא בדים הגיעה לממדים של היצף בשוק המקומי, הן בכמות העלולה לכסות את הצריכה המקומית והן במחירים הנמוכים בגלל היותם עודפי ייצור של המפעלים בחו"ל.

התעשיינים דורשים הגנה על התוצרת המקומית ולפיכך פנו למנהל המכס והבלו בבקשה לקבוע מחירי מינימום לחישוב המיסוי של יבוא בדים, או לחילופין להטיל היטל משווה בגובה ההפרש בין מחיר היבוא הזול למחיר המינימום, שייקבע על ידי רשויות המכס.

קרן הפנסיה לפועלי בניין תוריד דמי גמולים למצטרפים חדשים

מאת חיים ביאור

קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין מוכנה להפחית בכשליש את שיעור דמי הגמולים שהיא גובה מהמעסיקים, במסגרת מאמציה לעודד הצטרפות של מבוטחים חדשים.

בקרן פועלי הבניין מבוטחים כיום כ־18 אלף עובדים ובו בזמן היא משלמת פנסיות ל־18 אלף גמלאים. יחס זה של 1:1 בין מבוטחים פעילים לבין גמלאים, המהווים נטל על הקרן, נחשב כגרוע מבחינה אקטוארית.

כיום גובה קרן פועלי הבניין מהקבלנים 36.4 אחוז מהשכר עבור תנאים סוציאליים ופנסיה לעובדים (מזה הגבייה לפנסיה ולנכות מקצועית מגיעה ל־12.3 אחוז). נודע, כי הקרן מוכנה להפחית משיעור גבייה זה לכדי 25 אחוז ואולי אף לנמוך מזה.

במסגרת הסכם השכר בענף הבנייה שהתגבש בימים אלה, הוקמה ועדה משותפת למרכז הקבלנים והבונים ולהסתדרות פועלי הבניין שתבדוק את האפשרות להפחית את דמי הגמולים שהקרן גובה מהמעסיקים. בתמורה להפחתה של דמי הגמולים יתחייב מרכז הקבלנים והבונים שמאות קבלני משנה על כ־20 אלף עובדיהם יצטרפו לקרן ויזרימו אליה דמי גמולים. אם אכן יומש הסדר זה, תזכה קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין לחיזוק פיננסי משמעותי, לפחות לטווח קצר.

בכל מקרה לא יחול ההסדר על עובדי בנייה מהשטחים.

גידול של 21% ביצוא הישראלי לאיטליה ב־9 החדשים הראשונים

בדיוני הוועדה המעורבת ברומא יועלו בעיות הגבלות יבוא

מאת דני גוב

גידול ניכר בשעור של 21% נרשם במהלך תשעת החודשים הראשונים השנה בהיקף היצוא הישראלי לאיטליה. עם זה, היבוא מאיטליה לישראל, עדיין גדול יותר מהיקף היצוא הישראלי לשם. ישראל ייצאה לאיטליה בתשעת החודשים בהיקף כספי של 221 מיליון דולר וייבאה מאיטליה כ־550 מיליון דולר.

היצוא מישראל לאיטליה כולל כימיקלים, טקסטיל והלבשה, מוצרי גומי ופלסטיק, יהלומים, ציוד מבני ואחרים. היבוא מאיטליה כולל מכונות ומכשור מכני, טקסטיל והלבשה, מתכת ומוצריה, כלי רכב ואחרים.

בשבוע הבא ייפגשו ברומא נציגי ישראל ואיטליה לדון בהגברת קשרי הסחר בין שתי המדינות. הדיונים יהיו במסגרת "הועדה הכלכלית המעורבת" לשתי המדינות. לפי ההסכם ביניהן נפגשים נציגים משתי המדינות מדי שנה באחת הבירות. השנה יתמקדו הדיונים בקידום רעיונות לשיתוף פעולה תעשייתי ובתחומי המחקר והפיתוח. כן יועלו בדיונים נושאי הגבלות לא מכסיות בסחר, המתבססות על תלונות שהתקבלו במשרד התעשייה מתעשיינים ישראלים. האיטלקים מתכוונים להעלות את נושא המכס על יבוא פסטה.

"אוליבטי" שוקלת להשקיע בישראל

מאת אמנון אבוד

חברת המחשבים "אוליבטי" שוקלת את האפשרות להשקיע בישראל, בין היתר בבתי־תוכנה מקומיים.

כך אמר אתמול נשיא "אוליבטי" קרלו דה־בנדטי בפגישה עם עתונאים ישראלים במשרדי החברה בצפון איטליה. קבוצת "אוליבטי" היא החברה הפרטית השלישית בגודלה באיטליה, וחברת המחשבים השנייה בגודלה באירופה. היקף מכירותיה היה בשנה שעברה למעלה מחמישה מיליארד דולר. דה־בנדטי גילה כי בעבר דן כבר באפשרות ההשקעה בישראל עם שלושה גופים – דיונים שהסתיימו ללא תוצאות. בין היתר אמר נשיא החברה כי אחד הגורמים שעמם דן היה ארנסט יפת, אז יו"ר בנק לאומי. הוא לא מסר פרטים על שני הגופים הנוספים שעמם ניהל מו"מ.

דה־בנדטי יגיע ביום שישי לישראל, לביקור פרטי בן שלושה ימים, ביקורו השני בארץ.

"שערוריה" מגדירים בגליל את השתלטות הדרוזים על גידולי התפוחים בצפון

מאת שמעון וייס

יו"ר החברה לפיתוח הגליל, יוסי גנשר, מזהיר כי משפחות רבות בגליל [illegible] פרנסתן, אם ימשיכו הדרוזים בצפון הגולן בנטיעות הפראיות של מטעי תפוחים בלא התערבות השלטונות.

"מדובר באחת השערוריות הגדולות בישראל. לפני עשרים שנה היו בגולן שלושת אלפים דונם עצי תפוחים שנתנו יבול של טון תפוחים לדונם וכיום נטועים בגולן פי חמישה שטחי תפוחים המניבים ארבעה טון לדונם. הדרוזים השקיעו ומשקיעים בנטיעת התפוחים עשרות אלפי דולרים וממשלת ישראל מתעלמת לגמרי מכך" אמר גנשר, חבר קיבוץ עמיר.

הוא הוסיף כי הדבר מהווה סכנה בטחונית ועל כל חקלאי ישראל להתארגן כדי להגביר את המודעות לחומרת הבעיה. "על כל דונם שהדרוזים נוטעים, יצטרכו החקלאים היהודים בגליל לעקור דונם" אמר גנשר.

מתברר כי כתוצאה מהמצב [illegible] גידולי התפוחים בגליל, ירד מהפרק לאחרונה פרוייקט לתפוחים קפואים שנחקר ופותח על ידי החברה לפיתוח הגליל. "הגענו למסקנה שלא כדאי להיכנס עכשיו להשקעות גדולות ולבנות מפעל חדש ולכן הוחלט לחתום על הסכם עם "פרי הגליל" שכל זכויות הייצור והשיווק הועברו אליו" אמר גנשר וציין כי הוא מקווה שחלק מההשקעות בפרוייקט שהופסק, יוחזרו בעקבות הסכם זה. בכל מקרה, הדגיש, אין כוונה להיכנס להשקעות גדולות עד שיתברר כיצד מתכוונת הממשלה לנהוג במתרחש בענף גידולי התפוחים.

קרנות האג"ח של המדינה הניבו את התשואה הגבוהה מתחילת השנה

מאת מאיר תדמור

קרנות האג"ח של המדינה השיגו תשואה של 24.1% מתחילת השנה, קרנות המט"ח 22.5% וקרנות המניות 21%, כך עולה מסקר של חברת הייעוץ מיטב. בנובמבר היתה רגיעה אחרי אוקטובר "השחור" והמדד הכללי של הקרנות עלה ב־0.7%. קרנות המניות השיגו תשואה כוללת של 1.1%.

שני גורמים השפיעו על הקרנות בכיוונים הפוכים: האחד זרימת כספים מפדיון מניות ההסדר שהביאה לביקושים ועליות שערים, והשני הריבית השקלית הגבוהה גרמה להסטת כספים מנכסי השקעה סולידיים ולירידות שערים.

רק 34 מתוך 125 קרנות נאמנות השיגו תשואה ריאלית (בניכוי עלית המדד) חיובית בנובמבר, בהנחה שעלית המדד בחודש זה תהיה 1%.

התשואה הגבוהה ביותר בנובמבר הושגה על ידי הקרנות הגמישות, אחריהן קרנות המניות ואחריהן קרנות המתמחות באג"ח של המדינה.

מן הסיכומים ל־11 החודשים הראשונים של השנה עולה שהרוב המכריע של הקרנות, 115 מתוך 122, השיגו תשואה ריאלית חיובית מעל 14% עלית המדד החזויה בתחילת השנה. שתי הקרנות הטובות ביותר מתחילת השנה עם תשואה של 39% נמנות עם הקרנות הגמישות; ארבע הקרנות המתמחות במניות בקבוצה שניה מבין הטובות ביותר הגיעו לתשואה שבין 31 עד 35 אחוז. הקרן הגרועה ביותר מתחילת השנה השיגה תשואה שלילית של 5.8%.

הדיווח של 20 המניות הבולטות הגדיל התענינות המשקיעים

מאת מאיר תדמור

בתחילת שבוע זה כאשר החלה הבורסה בפרסום יומי של 20 המניות הבולטות, גברה ההתענינות של משקיעים במניות אלה. הדו"ח על ניירות הערך הבולטים שבהם היתה פעילות יוצאת דופן מחולק לשלושה: השינויים בשערים (עליה או ירידה) ונפח העיסקאות. בטור הראשון מופיעות 20 המניות ששערן ביום המסחר הבודד עלה בשיעור הגבוה ביותר. בטור השני 20 המניות ששערן ירד בשיעור הגדול ביותר ובטור *השלישי 20 המניות בהן היה נפח העיסקות הגדול ביותר.*

"חמן" תקים פארק תעשייתי ביבנה

מאת דני גוב

חברת "חמן – חרושת מוצרי נייר" מבקשת להקים פארק תעשייתי על שטח של 16 אלף מ"ר ביבנה. החברה מנהלת מו"מ עם משרד התעשייה ועם מינהל מקרקעי ישראל.

יו"ר מועצת המנהלים של החברה, מתיה ספירא אמר באסיפה כללית של בעלי המניות, כי לשם מימון הפרויקט שוקלת החברה לגייס הון בבורסה. לדברי ספירא, בעלי מניות המיעוט בחברה (להם כ־39% מהמניות) יתבקשו לאפשר הגדלת ההון הרשום של החברה לצורך גיוס ההון. אם אלה יסרבו תגייס ההנהלה הון אלטרנטיבי קטן יותר באמצעות הנפקת כתבי אופציה הניתנים להמרה תיצור הון רשום עודף של 20 אלף שקל ע"נ שסכום ההנפק ונפרע בדרך זו סבורה ההנהלה ניתן לגייס מיליון דולר.

לדברי ספירא, בפני החברה יש גם אופציה נוספת לגיוס כסף לצורך ההשקעה למטרות תעשייתיות על ידי מימוש הנכס שבבעלות החברה בתל ברוך, המושכר כיום לחברת "אלרון". ערכו של המבנה כ־1.6–1.8 מיליון דולר ומכירתו תאפשר לה נזילות ורווח הון של 1.1–1.3 מיליון דולר.

עירית ת"א תאשר הקצבה לבתה"ח העירוניים

מאת נתן רועי

ראש עירית תל־אביב, שלמה להט, ממליץ להענות לבקשתו של פרופסור דן מיכאלי – מנהל שירותי האשפוז העירוניים לאשר סיוע של 720 אלף ש"ח לבתי החולים בתל־אביב המצויים במצב כספי קשה.

ראש העירייה היה אמור להביא את הנושא לאישור הנהלת העיר הבוקר אך מפאת מחלתו הוגשה הצעתו לחברי הנהלת העיר ולא ברור מתי היא תאושר. על פי הצעתו והמלצתו של ראש העירייה תאשר הנהלת העיר הקצבה של 450 אלף דולארים לבתי החולים על פי הסדר הבא: רכישת ציוד וכיסות – 250 אלף דולארים, ו־200 אלף דולארים למרכז שירותי האשפוז בעיר.

לדברי ראש העירייה המשך הבניה של מרכז המנהלה של שלושת בתי החולים בעירייה דורש הקצבה של 2 מיליון דולארים. משרד הבריאות התנה הקצבה ואישור של המשך בניית המרכז הרפואי בכך, ששירותי האשפוז העירוניים ידאגו לתרומות ולמימון עצמי. פרופסור דן מיכאלי ביקש, אפוא תמיכה של 200 אלף דולארים להמשך הבניה של מרכז המנהלה.

נראה, כי בקשתו של ראש העירייה תובא להנהלה ותאושר ללא התנגדות.

מחסור חמור בפוליאתילן עלול לפגוע באספקה של מזון ארוז בפלסטיק

מחסור חמור בפוליאתילן עלול לגרום לפגיעה קשה ביצוא הפלסטיקה של ישראל ולקשיים באספקה סדירה של מוצרי מזון, שעיקרם ארוזים בפלסטיק (פוליאתילן) כמו מרקים, מותרי קפה, מוצרים משומרים ואחרים. 50% מיצוא תעשיית הפלסטיקה (כ־200 מיליון דולר בשנה) מבוסס על חומרי גלם מפוליאתילן.

המחסור החמור הנובע בחומר גלם זה נובע מהקטנת אספקת חומר הגלם לפוליאתילן, האתילן לתעשייה הפטרוכימית וזו במקביל מקטינה את אספקת הפוליאתילן לתעשייה הפלסטית.

מנהל איגוד יצרני הפלסטיקה, מאיר בראל אומר, כי אין כל סיבה אוביקטיבית, לדעת היצרנים, למחסור הנוכחי.

סאיטקס מכרה מוצרי מו"פ ב־36 מיליון דולר במחצית הראשונה של 87

מאת מאיר תדמור

סאיטקס מכרה במחצית הראשונה של 1987 מוצרי מו"פ (מחקר ופיתוח) בסכום של 35 מיליון דולר ועל בסיס מכירות אלו שלמה תמלוגים בסכום של 824 אלף דולר לסאיטקס מו"פ כדיבידנד לבעלי המניות.

במחצית הראשונה של השנה השקיעה סאיטקס מו"פ 3.6 מיליון דולר בפיתוח מערכת אחודה לעריכה וקדם דפוס; 186 אלף דולר הושקעו בפיתוח מערכת לפענוח נתונים סייסמיים ו־427 אלף דולר הושקעו בפיתוח תוזין לייזר מתקדם. בסך הכל הושקעו בפיתוחים אלה 30 שנות אדם והשקעה כוללת של כחמישה מיליון דולר.

מינויים ב"הסנה"

מנכ"ל קבוצת "הסנה" מר אלפרד גולץ הציג אתמול בישיבת מועצת המנהלים של החברה סדרת מינויים שנועדה לייעל ולקצר קווים בהנהלת הקבוצה. המינויים שאושרו ע"י מועצת המנהלים הם כמפורט:

★ יוסף בוקאי, סמנכ"ל ומנהל מנהלת "הסנה" צפון, מונה בנוסף לתפקידו גם למנהל המנהלות האזוריות.

★ סמי קמואלי, סמנכ"ל וחשב הקבוצה, מונה למנהל כללי של החברה לביטוח משנה.

★ יצחק גל, מנהל האגף לתכנון ובקרה, התמנה למנהל האגף לחשבונאות תכנון ובקרה.

לין מציע שינוי מבני במנהל הכנסות המדינה

מאת דני גוב

מינהל הכנסות המדינה חייב לעבור שינוי מבני, כך גורס חבר הכנסת אוריאל לין. לין שהיה בעבר הממונה על הכנסות המדינה מציע כי במקום שני אגפי מיסים, יהיה אגף מס אחד. התפיסה הארגונית המוצעת מושתתת על הנישום בנקודת המוצא של עבודת מערכת המיסים. במקום שתעשינה פעולות כפולות של איסוף מידע, ביקורות שומה וגבייה על ידי כל אחד מאגפי המיסים בנפרד, מקבל הנישום טיפול כולל בכל סוגי המיסים בכל אחת מפעולות היסוד של מערכת המס.

על פי הצעה זו יחולק אגף המיסים לארבעה חטיבות עיקריות: רשת ומודיעין; ביקורת ושומה; גבייה; פלילי.

מינהל, חשבות ויעוץ משפטי יהוו את יחידת המטה.

שינוי מבנה כזה, אומר לין, יחייב כל עובד מס בתחומו, להתמצא בכל סוגי המיסוי, אולם הנישום יעבור רק ביקורת אחת, רק פעולת שומה אחת ורק פעולת גבייה אחת, בגין כלל סוגי המיסים.

שוק אפור / דן שלם

עליית הריבית הבנקאית מורגשת

בשוק האפור היתה השבוע נטיה לייקור במחירי נכיונות השיקים בשקלים, וזאת עקב הגדול בסיכון שגלום במתן המימון. וזאת כמובן בצד העליה במחירי הפקדונות השקליים בבנקים השונים, כאשר השבוע שילמו עבור פקדונות ג'מבו עד 24% לשנה.

מדי חודשים נאלצים הבנקים לממן גרעונות גדולות בעלות יקרה הן דרך גיוס פקדונות מהציבור והן דרך מימון מוניטרי, וזה כמובן מצמצם את מעבר המקורות בשוק האפור. וזאת בעיקר בנושאי מימון שיקלי ישיר, שאינו נעשה דרך נכיונות שיקים.

מגמה זו של מחזור בפקדונות שקליים צפויה גם בחודשים הקרובים, וזאת עקב צריכה יתרה של הציבור וכנראה גם בשל ירידה מסויימת בפעילות במשק. בשל העדר ערבויות בנקאיות, מנסים הקבוצים וגופים אחרים להשיג מימון בערבות עצמית, אך המלווים, במידה ונכונים לעשות עיסקאות, מחשבים עלות נוספת של עד 20% כנגד הערבות של הגוף המיישב או של קונצרן תעשייתי גדול.

בתחום עיסקאות המימון הצמוד, נטו הבנקים לשלם 7–7.5% בפקדון ל־5 שנים כאשר נראה כי לקראת סוף השנה יהיה הצע גדול יותר מצד חברות הביטוח בצד ביקוש מתון יותר.

כדי לשפר את הנזילות, מגבירים הבנקים את מאמצי הגבייה על ידי ביצוע עיקולים והגשת תביעות משפטיות נגד חייבים, כאשר הם נכונים למחוק חלק מההוצאות בגין תשלום מיידי, או תשלום הנפרש למספר שנים. ההעדפה היא כמובן לקבל ולו גם חלק קטן מהחוב, מיד.

בשוק האפור ניכרת במקביל הגדלה בדרישות הקיבוצים למימון, בעיקר קיבוצי התק"ם, וכן גידול בדרישה למימון מצד סוחרים. יש שמעריכים כי מיתון אפשרי במספר ענפי צריכה, יפגע ביכולת ההחזר של הלווים.

נכיונות נערכים ברמה של 4.5% – 6 (ריבית חודשית מראש) לעומת 4–5% לפני כחודש. ברמת מימון זו גלום גם סיכון של אי פרעון אפשרי של חלק מהלווים.

במימון הדולרי, בהעדר ערבויות בנקאיות אין נערכות כמעט עיסקאות.

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית	בטחון
אשראי שקלי	עד שנה	פריים + 07% ועד תוספת של 0.8%	ערבות בנק
		פריים + 0.8%–0.7%	ערבות גוף גדול
נכיון שיקים	עד 90 יום	בין 4.5%–6% מרבית העיסקאות בריבית ממוצעת של 5%	ממסר שיקים
מימון צמוד	5 שנים	המלווה בין 7%–7.5% לווה בין 10.5%–11%	פקדון בנק
	10 שנים	מלווה 8%–8.2%	פקדון בנק
מימון דולרי	עד שנה	12.5%–13.5% העיסקה השכיחה נעשית ב־13%, לעתים ניתן מימון בעלות גבוהה יותר.	ערבות בנק
אשראי בנקאי פרטי	תלוי בתקופת ההתחייבות	פריים בתוספת 0.75% עד 1%	בדרך כלל תכניות חסכון
אשראי במאגרים			ערבות בנק
אשראי עסקי	ללא הגבלת זמן בראש	0.6% ועד תוספת של 1.5% אשראי	בהתחייבות שונים
אשראי פרטי	תלוי בתקופת החסכון	פריים בתוספת 1%	בדרך כלל תכניות חסכון

שערי מטבע חוץ ביום 2.12.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.52	1.59	1.52	1.59	1.52	1.59	1.5553	1.5747	1.5573	1.5767	1.5553	1.5749	1.5663
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.92	0.97	0.91	0.96	0.9366	0.9483	0.9381	0.9498	0.9352	0.9469	0.9421
1 ליש"ט	2.73	2.86	2.76	2.89	2.75	2.88	2.8053	2.8403	2.8106	2.8457	2.8015	2.8367	2.8235
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.27	0.28	0.2751	0.2785	0.2760	0.2795	0.2752	0.2787	0.2773
100 ינים יפאניים	1.14	1.19	1.15	1.20	1.14	1.20	1.1663	1.1809	1.1671	1.1817	1.1672	1.1818	1.1737
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.82	0.86	0.84	0.86	0.8326	0.8430	0.8319	0.8423	0.8317	0.8421	0.8375
1 פרנק שוויצרי	1.12	1.17	1.13	1.16	1.12	1.17	1.1409	1.1551	1.1459	1.1602	1.1415	1.1550	1.1503
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2585	0.2617	0.2591	0.2623	0.2585	0.2617	0.2601
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2417	0.2447	0.2420	0.2450	0.2415	0.2446	0.2435
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2429	0.2459	0.2434	0.2465	0.2427	0.2457	0.2446
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3804	0.3851	0.3810	0.3858	0.3808	0.3856	0.3834
1 דולר קנדי	1.16	1.21	1.16	1.22	1.16	1.22	1.1832	1.1979	1.1854	1.2002	1.1845	1.1994	1.1922
1 דולר אוסטרלי	1.03	1.13	1.05	1.13	1.06	1.13	1.0872	1.1007	1.0904	1.1040	1.0890	1.1027	1.0970
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.47	0.80	0.50	0.70	0.7873	0.7971	0.7870	0.7968	0.7865	0.7964	0.7915
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.46	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4450	0.4506	0.4484	0.4540	0.4470	0.4526	0.4503
10 שילינגים אוסטריים	1.30	1.36	1.31	1.37	1.30	1.37	1.3284	1.3450	1.3313	1.3479	1.3304	1.3471	1.3384
1000 לירטות איטלקיות	1.24	1.31	1.25	1.33	1.24	1.35	1.2702	1.2860	1.2730	1.2888	1.2706	1.2866	1.2784
1 ECU	—	—	—	—	—	—	1.9320	1.9561	1.9335	1.9577	—	—	1.9448
1 דינר ירדני	4.25	4.51	4.41	4.69	4.31	4.60	—	—	—	—	—	—	4.4640
10 לירות לבנוניות	—	—	0.08	0.09	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0285
1 לירה מצרית	0.62	0.65	0.63	0.66	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.7597

עובדי מפעל השימורים „פרי זה" בחדרה ממשיכים להתבצר בחצר המפעל. אתמול הם אפשרו יציאתן של ארבע מכולות עמוסות בפרי, כדי לא לפגוע בייצוא מהמפעל. היום יתקיים כנס הזדהות עם עובדי „פרי זה", בשטח המפעל, בהשתתפות נציגי עובדים מהאיזור וגם פיני גרוב, שהיה יו"ר ועד עובדי „אתא". יו"ר סיעת רק"ח בהסתדרות, בנימין גונן, דורש את כינוסו הדחוף של הוועד הפועל, לדיון בפרשה. „איך יתכן שמפעל העובד בתפוקה מלאה, שלוש משמרות, הפסיד ב־11 החודשים האחרונים שני מיליון ש"ח", שואל גונן.

השופט: עובדי ,דיסקונט' לא יוכלו לעזוב הסניפים לדיונים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

עובדי בנק „דיסקונט" לא יוכלו עוד להופיע באלפיהם לדיונים שמקיים בית הדין לעבודה בסכסוך השכר שבינם לבין הנהלת הבנק. כך עולה מפסיקתו של שופט בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, עמירם רבינוביץ, שניתנה אתמול.

גם אתמול שובשה העבודה בסניפי הבנק, בעיקר אלה המרוחקים מתל־אביב, לאחר שמאות מהעובדים עזבו את הסניפים בדרכם לבית הדין.

בית הדין האריך את צו המניעה הזמני, שהוצא לבקשת ההנהלה ושאוסר לעובדים לא לנקוט עיצומים עד ה־6 בחודש – מועד שבו יתקיים ההליך העיקרי בבית הדין. כך קיבל בית הדין הלכה שמשמעותה, כי העובדים אינם מוזמנים עוד לדיונים, אלא רק נציגותם. פירוש הדבר הוא, שלעובדים לא תהיה עילה לטעון כי הם עוזבים את הסניפים בדרכם לבית הדין.

בינתיים קיימת סכנה להחרפת הסכסוך בבנק לאומי, אם לא תושג הסכמה בין ועד העובדים להנהלה בעקבות סכסוך השכר המתמשך. עובדי בל"ל מתנגדים להחיל עליהם את הסכם השכר, שנחתם בשירות הציבורי. כן הם דורשים שעובד היוצא לגמלאות ולא מימש את „ימי המחלה" העומדים לרשותו – יפוצה על כך.

שוטרת מתלוננת: המפקדת שלחה יד למקום מוצנע בגופי

מאת יוסי ליברביץ, סופר „דבר" וסופר עתיים

ראש קבוצת סיור לשעבר במשטרה מואשמת בבית משפט השלום בתל אביב במעשים מגונים בשוטרות ששירתו תחת פיקודה.

אתמול העידה אחת המתלוננות וסיפרה, כי הנאשמת שלחה ידה לאבר מוצנע בגופה, תוך כדי נהיגה. „הגבתי בצורה עצבנית והזקתי את מכשיר הקשר לעברה", אמרה העדה.

מול סקרק (31) כתה. מונר נאשמת, כי בעת שירותה בלשכת התנועה בתל־אביב ניצלה את מעמדה ועשתה מעשים מגונים בשוטרות שהיו נתונות לפיקודה. כמו כן, אימה עליהן לבל יתלוננו נגדה.

במהלך עדותה סיפרה המתלוננת על שני מקרים, שבהם עשתה בה הנאשמת מעשים מגונים: נצמדה לגופה ושלחה ידיים לאברי גופה. העדה הסבירה, שבמשך זמן רב נמנעה מלהתלונן על המפקדת, מחשש שמא איש לא יעמוד לצידה [illegible].

„סוהר" מכלא אשמורת שבכפר יונה נעצר אתמול לחקירה על־ידי משטרת חדרה בחשד, שבעל קטינה בת 14.5 מפרדס חנה.

הקטינה התלוננה במשטרת חדרה לפני יותר משבועיים. לטענתה, החשוד אילץ אותה לקיים עמו יחסי מין בניגוד לרצונה במשך תקופה ארוכה.

בחקירתו במשטרה טען הסוהר בן ה־24, כי המתלוננת היתה חברתו במשך תקופה ארוכה והתלונה למשטרה הוגשה בלחץ הוריה. לאחר החקירה שוחרר הסוהר בערבות עצמית.

כתב אישום נגד מאיר פורוש

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

לבית משפט השלום בירושלים הוגש אתמול כתב אישום נגד חבר מועצת העיר מטעם אגו"י מאיר פורוש ועוד שני חרדים בעוון התקהלות אסורה ליד קולנוע „אורנע".

בכתב האישום טוען מפקח יובל פלד מלשכת התביעות של משטרת ירושלים, כי מאיר פורוש, שמעון פרץ ונפתלי פריונס התקהלו ביום ו' לפני שבועיים יחד עם עוד כ־50 חרדים ליד קולנוע „אורנע" במטרה למחות על הקרנות הסרטים בלילות שבת.

הם הגיעו לקרבת הקופות ותוך צעקות „שאבס" חסמו את המעבר בין קולנוע „אוריון" ל„אורנע". כתוצאה מן ההתקהלות, נטען בכתב האישום, נוצרה בהלה באזור הקופות אצל אנשים, שביקשו לרכוש כרטיסים לסרט.

מפקד כוח המשטרה במקום הורה לנאשמים להתפזר ולהתרחק 20 מטר מן הקופות כדי שניתן יהיה לרכוש כרטיסים והזהירם כי אם הם לא יתפזרו – הם יעצרו. לטענת התובע המשיכו הנאשמים בהתקהלות ובצעקות ואז נעצרו.

השלושה מואשמים בסעיף אחד של התקהלות.

טיולית התהפכה: 25 נוסעים נפצעו קל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בעמק

25 נוסעים נפצעו אתמול בבוקר בהתהפך טיולית שהסיעה פועלים מהשטחים לעבודה ביערות קק"ל בגליל ובעמק. התאונה אירעה [illegible] צפונית מצומת גולני בגליל התחתון. כל הפצועים נפגעו קל והועברו לבי"ח פוריה ליד טבריה.

עד שעות הערב שוחררו מרבית הפצועים ורק שלושה נותרו להמשך הטיפול הרפואי בבי"ח. מחקירה ראשונה התברר, כי נהג הטיולית נסע אחורה ומסיבה שטרם הוברר התדרדרה הטיולית והתהפכה. אמבולנסים רבים של תחנות מד"א וישובים באיזור הוזעקו למקום התאונה והעבירו את הנפגעים לבי"ח.

המשטרה עצרה את נהג הטיולית, תושב הכפר מרר, לחקירה. נמסר, כי המשטרה בודקת אם היו פגמים בבלמים של המשאית.

החקלאים משקים השדות בגלל עצירת הגשמים

מאת [illegible], „דבר" לענייני חקלאות

בגלל עצירת הגשמים הממושכת החלו החקלאים להשקות את שדותיהם, וחברת מקורות מספקת בימים אלה כשלושה מיליון מטרים מעוקבים מים ביממה לעומת מחצית מכמות זו בעונה זו של השנה.

דובר מקורות מרדכי יעקובוביץ אמר אתמול בתשובה לשאלת סופר „דבר", כי החברה מבצעת בימים אלה פעולות אחזקה מתוכננות במוביל הארצי וכתוצאה מכך מושבת המוביל הארצי למשך שבוע ימים ופעילותו תתחדש בראשית השבוע הבא, לשם אספקת המים לקהל הצרכנים מתאיבה מים מבארות.

מראשית הקיץ ועד אתמול ירד מפלס הכנרת ב־30 סנטימטר. מפלס הכנרת עומד כיום על מינוס 210 מטרים ו־65 סנטימטרים.

לראשונה בארץ: טלוויזיה פיראטית שידרה במשרד

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

משרד התקשורת חשף, לראשונה בארץ, תחנת טלוויזיה פיראטית, ששידרה תכניות למנוייה בספקטרום של תדרים באמצעות משדר וללא כל צורך [illegible] כבלים. התחנה פעלה בישוב הקהילתי החדש „מיתר" ליד ערד, וטווח השידור שלה היה כ־20 קילומטרים והגיע עד פאתי באר שבע.

בעקבות מידע שהגיע למשרד התקשורת על פעילותה של התחנה, פשטו אתמול בשעות הערב אנשי הפיקוח של המשרד על הבית שממנו הופעלו השידורים. אנשי היחידה, שהסתייעו בכח של שוטרים והצטיידו בצו של שופט, תפסו במקום ציוד אלקטרוני רב שכלל משדר, מוניטור, וידיאו־טייפ, אנטינה כלל־כיוונית וקלטות.

נודע, כי בעלי התחנה עסקו גם בהתקנת אנטנות מיוחדות שנועדו לקליטת השידורים, ששודרו באפיק מס' 2 ובעוצמה של 50 מגהארץ. יצויין, כי הם נהגו לגבות דמי מינוי חודשיים בסך 35 ש"ח ללקוח.

דובר משרד התקשורת, אבי חפץ, מסר כי שלושת מפעילי התחנה נעצרו לחקירה.

החופים יותר נקיים: כמות הזפת פחתה

מאת יעקב לוי, סופר „דבר" בירושלים

מחקרים שבוצעו השנה מצביעים על ירידה ניכרת בכמות הזפת בחופי ישראל. על פי תוצאות המחקרים שבוצעו על ידי המכון לחקר ימים ואגמים פחתה כמות הזפת בחופים מ־3.6 ק"ג למטר חזית של חוף ב־1975, ל־20 גרם ופחות השנה.

ירידה משמעותית שכזו נובעת לדעת דר' דוד בונן, מנהל מדור זיהומים בשירות לאיכות הסביבה במשרד הפנים, משילוב של שלושה גורמים: יישום האמנות הבין־לאומית על־ידי מרבית מדינות הים התיכון בדבר זיהום הים בשמן, תקיקת חוקים מתאימים בישראל והקמת זרוע ביצועית לאכיפתם.

השנה נוקו מזפת 152 ק"מ של חופים פתוחים, שאינם מוכרזים כחופי רחצה מוכרזים. לדעת דר' בונן, יש להרחיב את החקיקה הקיימת ולהחילה על מקורות זיהום יבשתיים, הפולטים כיום במישרין או בעקיפין ביוב, שפכים תעשייתיים, הכוללים חומצות, כימיקלים וחומרים רעילים אחרים.

תמורת שכר כזה לא נחזור לעבוד, אמרו עובדים ב„תדיראן" עפולה

עובדי מחלקת הצביעה טוענים שהעבודה מסוכנת; ההנהלה: אין תוספות

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

20 עובדי מחלקת הצביעה במפעל תדיראן בעפולה, כולם יוצאי אתיופיה, הפסיקו אתמול בבוקר, מייד עם קבלת תלושי משכורות נובמבר, את עבודתם והודיעו להנהלת המפעל שאין בדעתם לחזור לעבודה במחלקה זו, תמורת שכר כה נמוך.

לדבריהם תנאי העבודה שלהם קשים במיוחד, בין היתר בשל החומרים הרעילים המצויים בה. כהוכחה לקושי הם מצביעים על כך, שרק יוצאי אתיופיה מוכנים לעבוד במחלקת הצביעה.

איש ועד העובדים של תדיראן אמר אתמול, שעובדי מחלקת הצביעה דורשים זה זמן רב שיפור תנאי העבודה או, לפחות תוספת בלשוי לשכר, ופיצוי על המאמץ המיוחד. גם לפני חודש הם עזבו את העבודה בשל אותן טענות, אך שוכנעו לחזור למחלקה, לדבריהם, לאחר שהובטח להם לבדוק באהדה את דרישתם לתוספת שכר.

מנהל כח האדם של תדיראן בעפולה, גדעון שופטי, אמר אתמול, שאין להנהלת המפעל כל אפשרות לאשר עתה לעובדים אלה תוספת שכר, כיוון שצעד כזה עשוי להוות פריצה של הסכם השכר ולעודד דרישות חריגות של עובדים נוספים. שופטי אמר עוד, שאם 20 העובדים שנטשו את העבודה לא יחזרו הבוקר למשמרתם, הם ייחשבו כמתפטרים, שאינם זכאים לפיצויים, והמפעל יזמין עובדים אחרים במקומם מלשכת התעסוקה.

יצויין, שהמדובר בעובדים עם ותק של עד 5 שנים. שאול תאסב, מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי עפולה, מסר ששכרם של עובדי מחלקת הצביעה בתדיראן נע בין 600 ל־700 ש"ח (נטו) לחודש עבודה מלא בשתי משמרות.

„נכון", אמר תאסב, „שהעבודה במחלקה זו היא פרובלמטית והעובדים לא אוהבים לעבוד בה, אבל יש הסכם עבודה ואי־אפשר לחייב את ההנהלה לשלם תוספת אם אינה רוצה בכך". לדבריו, הוא ניסה לשכנע את השובתים לחזור לעבודה, אך בינתיים ללא הצלחה.

במפעל תדיראן בעפולה, המייצר מקררי „גלקסי", מועסקים 540 עובדים, מהם כ־100 יוצאי אתיופיה.

ביה"ח בילינסון עשוי לשלם פיצויים למשפחת ההרוג שנותח ללא רשות

בילינסון: פעלנו לפי החוק; משפחת הערבי: אבו כביר מעכב הדו"ח הפתולוגי

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

בבית החולים „בילינסון" אין מכחישים, כי רופאיו השתילו בשני חולים ישראליים כליותיו של ערבי משומרון, שנהרג כתוצאה מפיצוץ באיזור התעשיה בפתח תקווה. „פעלנו בהתאם לחוק אנטומיה ופתולוגיה", אמר סגן מנהל של בית החולים ד"ר יוסף קטור, וזאת לסתור טענת משפחת ההרוג, כי הכליות הוצאו מגופה ללא ידיעה וללא הסכמת קרוביו.

חוק האנטומיה והפתולוגיה החדש, שהתקבל בתחילת שנות ה־80, קבע במפורש, שלא תבוצע נתיחה ולא יוצאו איברים לשם השתלה ללא הסכמה בכתב של קרוב משפחה מדרגה ראשונה.

בידיעה, שפורסמה אתמול בעיתון „זה" נאמר, כי למשפחת ההרוג נודע על הוצאת הכליות מגופה כעבור ארבע ימים בלבד.

עו"ד סעיד עתילי מטירה, המייצג את משפחת ההרוג, אמר אתמול בשיחה עם סופרת „דבר", כי בין המסמכים, שקיבלה המשפחה מבית החולים יחד עם הגופה, היה גם מסמך המאשר, כי הכליות הוצאו מהגופה והושתלו בשני חולים.

מאחר שהמשפחה לא נשאלה בעניין ולא נתנה את הסכמתה ללקיחת הכליות, היא תתבע מ„בילינסון" פיצויים. עו"ד עתילי סיפר, כי השבוע הוא הוזמן למרכז קופת חולים, ובפגישה שקיימו איתו אנשי המוסד הוא התבקש להמציא לקופת חולים את כל המסמכים הנוגעים לעניין. „בפגישה זו לא דובר על פיצויים או על כסף בכלל. אבל קבענו עוד פגישה ואם ניתן יהיה להגיע להבנה ללא משפט נלך בדרך זו" – אמר עו"ד עתילי. יצוין, כי משפחת ההרוג היא משפחה דתית־מוסלמית, ולפיכך לא היתה מסכימה בכל מקרה לנתיחה.

עבדל רחים אסעד עווד בן 39, נשוי ואב לשמונה ילדים, שעבד כפועל בעבודות חקלאיות בפתח תקווה, נהרג במחצית חודש יוני השנה, ותביעת הפיצויים נגד קופת חולים התעכבה עד כה בגלל הקשיים בהוצאת דו"ח פתולוגי, הדרוש להשלמת התיק למשפט.

לדברי עו"ד עתילי, הדו"ח הפתולוגי הועבר מהמכון הפתולוגי באבו כביר למשטרה, החוקרת את סיבת מותו של עבדל עווד. בתחילה חשדה המשטרה, כי האיש נהרג בעת הכנת מטען חבלה. התיק לא נסגר עד היום, אם כי המשטרה אינה מוציאה מן הכלל אפשרות, כי עווד נהרג מחומר נפץ שהיה בין הגרוטאות. לדברי עו"ד עתילי „המשטרה נתבקשה לפחות 20 פעם להעביר את הדו"ח של המכון הפתולוגי למשפחה, כדי להשלים את תביעת הפיצויים, הדו"ח עדיין בידי המשטרה".

סופרת „דבר" ביקשה לקבל גם תגובת דובר קופת חולים לפרשה אבל נמסר, כי הדובר דוד תגר נמצא במילואים ויעדר מספר ימים מעבודתו.

עוד יצויין, כי טובי הרופאים בארץ רואים בחוק הפתולוגיה סכנה מוחשית לרמת הרפואה הישראלית ומציינים כי בעקבות חקיקה זו ירד שיעור הנתיחות לחמישה אחוזים בלבד, הסטודנטים לרפואה גומרים את לימודיהם בלי להתנסות בנתיחת גופה וניתוחי ההשתלות אינם מתפתחים בקצב הדרוש.

המכס תובע מס מאחיות מתנדבות מגרמניה – והן עוזבות את הארץ

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

שתי אחיות מעשיות מגרמניה, העובדות בהתנדבות במחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים „סורוקה" בבאר שבע, עומדות לחזור לגרמניה מכיוון ששלטונות המכס בישראל מחייבים אותן לשלם מס על מכוניתן הפרטית בשיעור שאין הן יכולות לעמוד בו.

לטענתן, כאשר הגיעו לישראל לפני כחצי שנה כדי לעבוד בהתנדבות בבית החולים, לא נאמר להן שעל מכוניות של תיירים בארץ, חלה חובת מיסוי בשיעור הדומה לזה שבו חייב אזרח ישראלי.

האחיות המעשיות, חנה לודביג והייקה לכלר, רכשו מיומנות בתחום של טיפול נמרץ בחולים. הן החליטו לבוא לישראל למשך שנה, ועל רקע המחסור הכרוני באחיות בכלל ובפרט בתחום ספציפי זה, קלט אותן בית החולים „סורוקה" בזרועות פתוחות, והצוות הרפואי במחלקה לטיפול נמרץ רווה נחת מעבודתן. בימים אלה, נמסר להן על ידי שלטונות המכס כי עליהן לשלם 1700 ש"ח מסים בעבור מכוניתן הפרטית. בעקבות זאת, עומדות האחיות לעזוב את הארץ ולחזור למינכן, עיר מגוריהן.

סיפרה אתמול חנה לודביג: „באנו לישראל כדי לעבוד בהתנדבות ומטעמי נחיות ושיקול כלכלי טהור, הבאנו עמנו את מכוניתנו הפרטית. בטרם באנו לישראל, נמסר לנו מפורשות על ידי מועדון המכוניות הגרמני, כי החוק מתיר לנו להישאר בישראל למשך שנה תמימה, מבלי שנתחייב בתשלום מס עבור המכונית. בימים אלה, נאמר לנו במשרדי המכס בתל אביב, שבינתיים נכנסה תקנה חדשה ולפיכך עלינו לשלם 1700 ש"ח מכס ומע"מ או שנאלץ לעזוב את הארץ. סכום זה אינו כולל תשלום נוסף של ביטוח ורישוי, שאף הוא חל עלינו. אנו מאוד אוהבות את המדינה, אבל קשה לנו להתמודד עם הבירוקרטיה הישראלית. אנו עדיין מקוות שלא נצטרך לעזוב בנסיבות כאלה".

יו"ר חטיבת ההרדמה בבית החולים „סורוקה", פרופ' תומאס גסטס, אמר אתמול כי תרומתן של שתי האחיות למחלקה לטיפול נמרץ הינה מבורכת, וכי עזיבתן עלולה להביא לצמצום במספר המיטות ולהתגברות שרשרת שליליות שיגרמו לעומס גדול יותר על המחלקה.

סגן מנהל אגף המכס, שלמה ברקן, אמר אתמול בתגובה, כי ההחלטה בדבר חיוב המס על מכוניות של תיירים המגיעים לתקופה העולה על חצי שנה איננה חדשה והיא קיימת מזה כשנה וחצי. „מדי שנה מגיעים לישראל כ־5000 תיירים, חלקם מתנדבים לעיירות הפיתוח, לקיבוצים ולמוסדות שונים, אולם אין כאן שום מקום לשיקול דעת, כי החוק אינו עורך הבחנה בין תייר לתייר".

הודעה ללקוחותינו

שינויים בשיעורי ריבית החובה

החל מיום שלישי י"ז בכסלו תשמ"ח 8.12.87 יועלו שעורי ריבית החובה
ב־3% לשנה והם יהיו כדלהלן:
– על יתרות החובה במסגרת המאושרת בח.ח.ד.
– החל מ־18% לשנה (מתואמת שנתית 19.54%).
– בחשבונות „סופר עו"ש" – החל מ־27% לשנה (מתואמת שנתית 30.32%).
– בחשבונות עו"ש מקבלי משכורות על משיכות של עד 500 ש"ח – 25.8% לשנה (מתואמת שנתית 28.84%).
– בחשבונות „אשראי גמיש" (הסדר ישראכרט) – 33% לשנה (מתואמת שנתית 37.90%).

הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

פועלים – קרנות נאמנות בע"מ

מודיעה בזה:

כי בעקבות שינוי שעות המסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב, תשונינה שעות קבלת הוראות הקניה והמכירה של היחידות בקרנות הנאמנות החל מיום 6.12.87, כמפורט להלן:
בקרנות: „איתן", „אלמוג", „ארז", „אתגר", „גורן", „חץ", „יבול", „יערה", „כוכב", „מגל", „סער", „עדיף", „צבר", „קשת", „רשף", ו„שביט".
א. עד השעה 11.00, המחיר שייקבע באותו יום.
ב. לאחר השעה 11.00, המחיר שייקבע ביום המסחר הקרוב.
בקרנות: „ארז", „כוכב", „עדיף",
הוראות נגד המגמה תתקבלנה בין השעות 11.15–12.00.
אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות.

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-7	-6	בהיר
אמסטרדם	-1	4	מעונן
בואנוס איירס	24	34	בהיר
הלסינקי	0	3	מעונן
הונג קונג	10	16	מעונן
וינה	3	7	מעונן
ז'נבה	2	4	מעונן
טוקיו	3	7	מעונן
טורונטו	2	5	מעונן
יוהנסבורג	14	23	מעונן
לונדון	4	7	גשום
ליסבון	6	1	גשום
מדריד	-2	13	מעונן
מונטריאול	2	5	מעונן
ניו יורק	10	15	מעונן
סאן פאולו	16	31	מעונן
פאריס	1	6	מעונן
פרנקפורט	0	4	מעונן
ציריך	2	5	גשום
ריו דה ז'נרו	19	33	בהיר
שטוקהולם	-5	0	בהיר
שיקגו	0	4	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102...
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת.

תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
סניטס – אבן גבירול 83 – 246003
נצח ישראל – נצח ישראל 11 – 226545
(בין סד' חן לכיכר מסריק)
ירושלים
מרפאת רוממה – הנ"ג 28 – 523191.
חיפה
שפרינצק – דרך צרפת 57 – 337544.
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בת־ים – חולון
קופת חולים כללית – עין יהב 2 חולון – 884854.
+ מודיעה.

אלמקס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מפלגת העבודה הישראלית

בחירת מועמד מפלגת העבודה לתפקיד יו"ר הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית

המועמד ייבחר על־ידי מרכז מפלגת העבודה וסיעתה בועד הפועל הציוני. הבחירות תתקיימנה ביום חמישי י"ב בכסלו תשמ"ח 3.12.87 בבית־ברל.
בין השעות 15.00 – 16.00 תערך הצגת המועמדים.
הקלפיות תהיינה פתוחות בין השעות 16.00 – 18.00.
ההצבעה באמצעות תעודה מזהה.
תדרוך לחברי ועדות הקלפי יתקיים בשעה 14.30 במדרשת הפועלים בבית ברל. לרשות צירי ועידת תנועת העבודה הציונית תעמוד הסעה מיוחדת מירושלים וחזרה. לרשות חברי המרכז תעמוד הסעה מבית המפלגה, הירקון 110, ת"א, בשעה 13.30.

ועדת הבחירות המרכזית

חוזרים לעתונות טובה

דבר

יום שישי

דבר השבוע

הפסגה
ד"ר דורי גולד וד"ר אפרים קארש משווים את
רונלד רייגן ומיכאל גורבצ'וב

תחקיר:
איך נכשל פרוייקט החינוך באור־עקיבא?
יעל פישביין

הקיבוץ והתקשורת:
השופטים בחצר
שמעון וייס

מורה נבוכים לקונגרס הציוני
יקיר צור

חוקים מהמותן
טובה צימוקי

[illegible]

„משא" לספרות ולאמנות

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

להברנו משה אלעזר
מנהל סניף מבטחים תעשיה אוירית
משתתפים באבלך במות עליך
אמך ז"ל
תנחומינו לבני המשפחה

הנהלת מבטחים ועובדיה

במלאות שנה לפטירתה של יקירתנו
רבקה ברקאי ז"ל
תתקיים התייחדות לזכרה בבית הקברות כנולה בפ"ת היום יום חמישי י"ב כסלו תשמ"ח 3.12.87 בשעה 3.30 אחה"צ
המפגש בשער בית הקברות

המשפחה

במלאות עשר שנים לפטירתו של
יקירנו האהוב והבלתי נשכח
איל סצמסקי־סלע ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום ראשון, ט"ו בכסלו, תשמ"ח, 6/12/87, בשעה 15:45 בבית העלמין בכפר חסידים.
נפגשים ליד שער בית העלמין

המשפחה

ביתנו שרוי באבל
חברנו
נחמיה פירט
איננו
ההלוויה תתקיים באילת השחר היום, יום ה' י"ב בכסלו תשמ"ח 3.12.87 בשעה 14.30.

המשפחה
ובית אילת השחר

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו
ישראל דיטל ז"ל
נעלה לבית העלמין לאהבה ביום שני ט"ז כסלו תשמ"ח 7.12.87 בשעה 4.00 אחה"צ.
לאחר מכן נתאסף במועדון לחבר להתייחד עם זכרו.

המשפחה
ובית יפעת

לחברנו ריף דוד
אתך באבלך במות
אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

דבר היום

ההתמודדות

לאחר שמוטה גור הסיר אמש את מועמדותו לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות – ליתר דיוק, את מועמדותו להיות מועמד „העבודה" לתפקיד זה – תיערך היום במרכז המפלגה התמודדות בין שניים בלבד: ח"כ שמחה דיניץ ויו"ר מחלקת ההתיישבות נסים זווילי. שניהם אישים ראויים לתפקיד, ולאחר שתתקבל ההכרעה בהצבעה חשאית, יהיה על המפלגה להתייצב מאחורי הנבחר בהתמודדות הנוספת, בקונגרס הציוני עצמו.

סוף־סוף, יש התעניינות ערה סביב הסוכנות היהודית. סוף־סוף מתברר שמחשיבים אותה, גם הישראלים וגם יהודי התפוצה. לאחר הרבה הפגנות של זלזול כלפי המוסד הנכבד, שכמובן איננו יכול להיות מחוסן בפני ביקורת, יש בכך משום חיוב. מפלגת העבודה איננה צריכה להצטער על עצם קיומה של ההתמודדות. ההליך הדמוקרטי עדיף על הצנחה, גם אם הוא מלווה מתח.

אכן, יש מתח לקראת ההצבעה, וספק אם גם משקיף מנוסה יכול לנבא את תוצאותיה. כל אחד מאלף־פלוס חברי המרכז יקבע את עמדתו בקלפי לפי תפיסתו את מהות התפקיד. אף אין לדעת כיצד תשפיע על חברי המרכז הדעה הערפה של היהודים האמריקאים המכירים את שמחה דיניץ טוב יותר משהם מכירים את נסים זווילי. היא עשויה לחזק את הראשון, אך היא עשויה לפעול גם בכיוון הפוך. הכל פתוח, וצריך להיות פתוח. אישוי תפקיד חשובים לא פחות – ויש אשר יגידו, גם חשובים יותר – נקבעים באותו הליך דמוקרטי.

כל פרשת קביעת מועמדה של מפלגת העבודה לתפקיד הנכבד היתה מלווה בשגיאות שהסבו צער לא רק לעקיבא לוינסקי, אלא לרבים אחרים. ודווקא משום כך חייבת עתה המפלגה להתייצב אחרי המועמד שייבחר, בלי להתבטל בפני תקיפים.

תבוסת יארוזלסקי

מאת שלמה שפיר

בכשלון ההנהגה הפולנית במישאל־העם, כפי שהשתקף בתוצאות, חברו יחד האדישות והאינרציה של האוכלוסיה והחרם שהכריזה „סולידריות" אשר לא נעלמה מן הזירה הפוליטית

הנסיון ההיסטורי מעיד, כי משאלי־עם – להוציא את אלה הנערכים בשוויץ – הם אמצעי מפוקפק להכרעות פוליטיות במדינות דמוקראטיות: ומוטב שגם אנו לא ניתפס ביום מן הימים לדרך זו כחלופה להחלטות הרוב בכנסת. במדינות לא־דמוקרטיות בימין או בשמאל, התוצאות של משאלים כאלה מובטחות בדרך כלל מראש – מחשש התושבים להצביע אחרת או הודות לסילופים, אם שיעור ניכר מהם בכל זאת מעיזים להצביע אחרת. כך קרה אחרי מלחמת העולם השניה גם בפולין: הקומוניסטים בממשלה סילפו את תוצאות המשאל באחד הסעיפים, שלגביו נתקלו בהתנגדות האוכלוסיה. היה זה שלב להשתלטות מלאה אחרי הדברת האופוזיציה האנטי־קומוניסטית בבחירות לסיים כעבור שנה וסילוקו של ראש הכוחות האלה, מנהיג מפלגת האיכרים בעת ההיא, מיקולייצ'יק.

מאז עבר המשטר הקומוניסטי החד־מפלגתי בפולין גלגולים רבים, ולמרות דיכוי תנועת „סולידריות" לפני שש שנים השלטון של גנרל וויצ'ך יארוזלסקי כיום ליבראלי למדי לעומת מרבית המשטרים המזרח־אירופיים. דווקא משום כך נפל בחלקו להתאכזב מתוצאות משאל־העם השני בתולדות המדינה לאחר 41 שנה שהתנהל באווירה חופשית יותר. הממשלה והמפלגה לא השיגו בו את הרוב הדרוש של יותר מ־50 אחוז מ־27 מיליון בעלי זכות הבחירה להצעות הרפורמה הכלכלית והפוליטיות – אירוע חסר־תקדים בתולדות הגוש המזרחי. רק 67 אחוז מבעלי זכות הבחירה השתתפו בהצבעה, השיעור הנמוך ביותר מאז השתלטות הקומוניסטים על פולין.

כפי הנראה, חברו יחדיו גורמים שונים בכשלון זה של הממשל הקומוניסטי הפולני. מסתבר כי למרות התכונה ההסברתית המקיפה בדבר תוכנית הרפורמות לא הצליחה להתגבר על האדישות והאינרציה של חלק גדול מהאוכלוסיה, שחששה מפגיעה נוספת ברמת חייה הירודה בשנים הקרובות בלי לבטוח בשיפור שיבוא בעקבותיה; תחושה דומה של ההמונים הרוסיים מכבידה גם על קידום „הפרסטרויקה" של מיכאיל גורבצ'וב בברה"מ, אם כי מעצמה זו עודנה רחוקה מאוד, כמובן, מקיום משאל־עם ליבראלי בנוסח זה שהתקיים השבוע בפולין. אומנם, יארוזלסקי הציע צמצום משמעותי של הביורוקרטיה, צמצום הפיקוח הממשלתי על הפעילות הכלכלית ופתיחת פתח ליוזמה פרטית באי־אלה תחומים. אך המשמעות המיידית של תוכנית הרפורמה הכלכלית הסתכמה בייקור יצרני המזון ב־110 אחוז, האנרגיה ב־140–150 אחוז ועלייה גדולה עוד יותר בדמי השכירות, בלי שעליית השכר תדביק את עליית המחירים.

על כך נתוסף בוודאי החרם של „סולידריות", אשר למרות היחלשותה והתפוררותה החלקית מאז 15 חודשי השיא שלה בתחילת העשור, עדיין לא נעלמה מהזירה הפולנית. לך ולאנסה ואישים אחרים של „סולידריות" התקשו לקרוא לפולנים להצביע נגד הרפורמות והמליצו במקום זה על התעלמות טוטאלית מהמשאל. הרפורמות הפוליטיות המוצעות, כגון דמוקרטיזציה חלקית בדרג השלטון המקומי והרחבת פעילותן של התאגדויות לא־ממשלתיות, לא סיפקו את תביעות „סולידריות" לפלורליזם אמתי. אך, כידוע, היתה זו הסיבה העיקרית לדיכוי הארגון על־ידי הפעלת המשטר הצבאי של יארוזלסקי – לא לאחרונה כדי למנוע התערבות צבאית סובייטית להצלת השלטון הקומוניסטי. מצד אחר נתקלו הרפורמות הפוליטיות, ולו גם הצנועות, בהתנגדות לא־מבוטלת בחלק מן הממסד המפלגתי והממשלתי. משום כך אף נמנע הוועד המרכזי של המפלגה מאישור מלא של תוכנית הרפורמות ערב משאל־העם.

תוצאות משאל־העם במדינה קומוניסטית, שלא העניקו רוב להצעת המפלגה, עשויות לכאורה לשכנע את המערב שאכן יש ממש בליבראליזציה החלקית של משטר יארוזלסקי. אך הגנרל היה בוודאי מוותר מקרב לב על הישג מפוקפק זה, ואין ספק שהתוצאות פגעו ביוקרתו בזירה הפנימית. גם לאחר הכשלון במשאל־העם יצטרך להתמודד עם הבעיות הכלכליות החמורות: החוב החיצוני של פולין כיום הוא 34 מיליארד דולר, והיא נתונה ללחצים של ברית־המועצות, הבנק העולמי, קרן המטבע הבין־לאומית והבנקים המערביים הפרטיים. אכן, הפוליטביורו בוורשה כבר רמז על נחישותו להמשך הרפורמות, גם אם יהיה צורך להכניס בהן אי אלה שינויים. אולם יארוזלסקי ועמיתיו לא יוכלו להתעלם מגבול כושרה של האוכלוסיה לספוג גזרות כלכליות. כזכור, תרמו בשעתן עליות המחירים החדות להדחת גומולקה ומאוחר יותר להיחלשות שלטונו ולנפילתו של יורשו גירק.

מכל מקום, התחזית הכלכלית של פולין אינה ורודה. נחמתה העיקרית היא שיש לה אחים לצרה: גם הונגריה, הדגם של „הקומוניזם הגולש" הליבראלי, מתלבטת באחרונה בקשיים גוברים, שלא להזכיר את המשבר הכלכלי והסוציאלי המחמיר והולך ברומניה של צ'אושסקו ואת המשבר הכלכלי והפוליטי ביוגוסלאוויה בהנהגת יורשי טיטו. יוצאת מכלל זה היא רק מזרח־גרמניה של הונקר, אך מצבה שפיר במידה רבה גם הודות לקשרים הכלכליים הנרחבים עם גרמניה המערבית ודרכה בעקיפין גם עם הקהילה הכלכלית האירופית. את חובות החוץ של מזרח־אירופה כבר השווה „אקונומיסט" הלונדוני עם אלה של ארצות אמריקה הלטינית, ששמונה מנשיאיהן חזרו והתריעו בוועידתם במקסיקו על הצורך הדחוף למצוא הסדר לבעיות העול המעיק על רבע מיליארד תושביהם.

כללו של דבר: גם בנסיבות חוסר הוודאות הנוכחית לגבי התפתחות הכלכלה המערבית בעקבות מפולת שערי המניות בוול סטריט ובבורסות אחרות, אין למדינה מערבית כלשהי סבה להתקנא במדינות המחנה הקומוניסטי. ולא עוד, אלא שגם מדינות אלה אינן מחוסנות כלל להשפעת המשבר בעולם הקפיטליסטי, העלולה עוד להרע את מצבן הכלכלי המעורער.

העורף: היערכות בטרם התנסות

מאת טלי זליגנר

ההסברה להגברת המודעות בנושא מתנהלת תוך התחבטות בקושי למצוא איזון עדין בין הצורך להעמיק ידע ומודעות לבין החשש מיצירת פאניקה מיותרת

בשבוע שעבר הזמין צירוף פרשיות ששיקף תמונה מלאה למדי של פסיפס ההתמודדויות של צה"ל בטווח המיידי ובטווח האיום העתידי ושל הבעייתיות הכרוכה בכך. במה שהוכרז „שבוע העורף" והוצגו בו לעיני הציבור היבטי האיום לעורף במלחמה הבאה והצעדים שנוקט הצבא כדי לקדם אותם – התרחש הפיגוע במחנה הנח"ל ליד קריית שמונה והמחיש פן נוסף, חריף וחד – הפן המיידי, העכשווי, השוטף – של האיום הנשקף לעורף.

בימים אלה מגבש צה"ל את תוכנית העבודה השנתית והרב־שנתית שלו. אחד הקשיים המרכזיים של הצבא ושל מערכת הבטחון בגיבוש תכניות עבודה בתקציב מצומצם תוך תעתועי משק וכלכלה, הוא הצורך בקביעת קדימות ודגשים. צה"ל אמור לנוע במספר נתיבים, מתחלפים ומתמזגים על דרך שיטה אחד – הבטחת הבטחון למחנה, עכשיו ואחר־כך. במקביל לכורח דחוף, קריטי וממשי לספק לאזרחים בטחון עכשיו, יש צורך לשרטט במדויק ככל האפשר את האיום העתידי, להתכונן לקראתו בהתאם ולפתח בצבא וגם בציבור מודעות בכיוון זה.

פוליטיקאים מרגישים נוח יותר במרחב המוכר גם אם לא החביב, של סוגיות הבטחון השוטף. קצב ההתרחשויות, התגובות ותגובות־הנגד, הם כאן ועכשיו. מי רוצה לחשוב על טילי קרקע־קרקע ארוכי־טווח נושאים ראשי נפץ כימיים שעלולה סוריה להמטיר על העורף הישראלי, על מרכזי אוכלוסיה, על מרכזי מדע, צבא ותעשיה ועל מפעלים ובתי חרושת המכילים חומרים מסוכנים? מי רוצה לחשוב על טילי קרקע־קרקע ארוכי טווח שיטילו הרס, גם ללא חומרי לחימה כימיים בראשיהם? מי רוצה להזכיר לעצמו ולציבור הנוטה לשאננות את הסכנות שטומן העתיד, לא זה של המדע הבדיוני או של החזון הגרעיני, אלא עתיד קרוב הרבה יותר?

מערך ההתגוננות האזרחית של צה"ל נועד לענות על האיומים הללו – לא מהיום ולא מהשנים האחרונות, אבל ביותר תנופה ובמשנה מודעות לגבי הפן החורג הזה. הארגון של צה"ל מושתת על שיתוף פעולה הדוק עם המערכות האזרחיות. לא מן הנמנע הוא כי בעתיד הנראה לעין תוקם מפקדת עורף אחת וראשית שבראשה אלוף.

היערכות חיל העורף מיוסדת על ההנחה שהמלחמה הבאה תהיה על העורף. בבסיס הנחה זו האמצעים הטכנולוגיים המשוכללים העומדים של שדה הקרב המיידי, לא זה של שנות ה־2000 דווקא. על־פי החוק, ייעודו של חיל העורף הוא לנקוט אמצעים להתגוננות מפני התקפה או סכנת התקפה על אוכלוסיה אזרחית או לצמצם למינימום תוצאותיה ההרסניות של התקפה כזאת. חיל העורף פרוס לפיכך בפקדות מרחביות וביחידות מקצועיות מיוחדות.

הפריסה הנוכחית מבוססת על הנחות עבודה מלפני שנים. השינויים בהיקף האוכלוסיה ופיזורה, בסוגי האיום והאמצעים להתגוננות מפניו, ביכולת השליטה – כל אלה מחייבים היערכות מחודשת, אשר ההדרכה היא אחד ממרכיביה, נוסף על הגברת המודעות אצל רוב סוגי האוכלוסיה ובעלי התפקידים המעדיפים להרחיק את הנושא. ככל שמשתכללים האמצעים להגנה, נדרשת הדרכה רחבה יותר ובקרב שכבות רבות יותר. לצורך כך מגויס גם מערך הגדנ"ע להדרכה בבתי ספר. זרועות ההדרכה עדיין לא הגיעו לכל מקום ויידרש כנראה זמן עד שיקיפו את כל קהלי היעד – מהדרכה שוטפת ועד מערכי הדרכה לשעת חירום, מהסברה כללית ועד לפירוט היכן להצטייד באמצעים ומה לעשות בהם כשהם בידי האזרח.

קשר שתיקה מסויים אופף את הטיפול בנושאים הללו. ההסברה להגברת המודעות מתנהלת תוך התחבטות בקושי לסמוך על איזון עדין בין הצורך ללמד ולהעמיק ידע ומודעות לבין החשש מיצירת פאניקה מיותרת בציבור. על־כן, ובוודאי גם בשל קשיים ארגוניים ותפיסתיים לא מגובשים דיים, לא הגיעו הידיים הארוכות של חיל העורף לכל מקום שצריכות לנגוע בו. בימים אלה התנהלה מתקפת הסברה דרסטנית תוך בקשה מובלעת לעוד תקופה של חסד עד שתוצאות ההיערכות המתוגברת אך הסמויה מחשש להיסטריה – ייראו כמשה.

היבט נוסף של ההיערכות המתוגברת, שאותותיה כבר ניכרים מבית, נוגע לאיכות כוח האדם בתוך החיל. הוצא פטור לעשרות אלפי חיילי מילואים שהיו לנטל על המערך, הוצבו קציני קבע ברמה באותן יחידות ונעשו פעולות להגברת המקצועיות. ממילא, רוב מערך הקבע עשוי ממקצוענים שעניינם התמחות ספציפית בתחומי ההתגוננות האזרחית או עיסוק בפעילות הצלה.

בפעילות הצלה יצא לחיל העורף של צה"ל מוניטין למרחוק ואנשיו עסוקים כל העת בשיפור היכולת. שכן נוסף על ההתמודדות עם איומי מלחמת העורף, מופקד חיל העורף גם על טיפול באסונות לאומיים רחבי היקף, פיגועים או פגעי טבע. בתחום הזה נעשית עבודת הכשרה בלתי פוסקת והתוצאות באות לידי ביטוי בסיוע המוגש על־ידי אנשי החיל באסונות מבית, או בעזרה לקרבנות קטסטרופות ברחבי העולם. על זה קל יותר לדבר, זה פחות מאיים וגם מוחשי יותר, וכאן צבר חיל העורף רקורד מרשים וגם, למרבה הצער, הזדמנויות להוכיח את עצמו.

השבוע שעבר – שבוע של פיגוע כואב מבית ושל מסע הסברה של חיל העורף – היה הזדמנות לאזכר מה שצריך להתמודד אתו כבר עכשיו ומה שמקווים כי לא יצטרכו להתמודד עמו אבל חובה להיערך לקראתו. צריך לקוות שבניגוד להרגל הבלתי־נמנע, כנראה, ללמוד מן הנסיון המר ורק לאחר ההתנסות לתקן, הרי שכשמדובר בסכנות מתקפה על העורף, יופנו הלקחים והמסקנות לצורך פעולה יעילה לפני הנסיון, לא לאחריו.

נסימשק מול רייגנומיקס

מאת טדי פרויס

כשרוצים להעמיד הצעה או תוכנית באור מגוחך, נתלים לא אחת באילן גדול, גם אם האילן אינו מן הענין. למשל, כאשר בסיפור של מסיבת ערב־שבת על מעללי המינהל הכושל, שתבע שלוש פעמים אגרת טלוויזיה שכבר שולמה, או על סגן המנהל שמטלפנים אליו והוא נעדר כל השבוע, מוסיפים „כמו בחוק פרקינסון", אף כשלחוקיו אין קשר לרשלנות מן המניין זו.

בתחום הכלכלי, כל אימת שרוצים לגנות מהלך זה או אחר, נוהגים עתה להפטיר „רייגנומיקס" ו„כלכלת צד ההיצע". למרבה הצער חטאה בכך גם חנה זמר („לחוקות כסלון", „דבר" מיום 27 בנובמבר). היא כתבה, כי „הקווים המנחים את האוצר בגיבושו (של התקציב לשנה הבאה), דומים להפליא לאותה תורה שמרנית שנכשלה כשלון כל כך מחפיר, לרייגנומיקס".

זו אבחנה מוטעית, כי המדיניות שנוקטים אצלנו זה שנתיים היא פחות או יותר ההפך מהמדיניות של רייגן ואנשיו. לא צריך לעיין לשם כך ב„וול סטריט ג'ורנל". די לקרוא את המתפרסם ב„דבר".

מדיניותו של רייגן מבוססת על גירעון ניכר בתקציב המדינה, בסדר גודל של 4% מהתוצר הלאומי. בגירעון זה, מסכימים הכלכלנים מכל האסכולות, טמון שורש הרע שמערער את המשק האמריקאי. הסעיף השני במדיניותו הוא הגדלה בהוצאות הבטחון לעומת קיצוץ אכזרי בהטבות הסוציאליות למיניהן. אך כיוון שהקיצוץ אינו מכסה אפילו את קצות רגליו של הגירעון, החלה ארה"ב לִלוות סכומים אדירים בחו"ל, ומכאן היחלשות הדולר. הדולר נחלש גם מחמת שיעורי הריבית הנמוכים שקבע רייגן ומתעקש שלא להעלותם. בישראל לעומת זאת הריבית גבוהה ושר האוצר רוצה שתישאר כזאת. כי מחיר גבוה לכסף הוא אנטי־אינפלאציוני, ואילו רייגן של הכסף הזול רוצה קודם כל צמיחה ופעילות. מדיניות שער־החליפין אף היא הפוכה: נסים, כדי למנוע התייקרות היבוא והתעשרות בעלי מטבע חוץ, מחזיק את השקל בשיניו לבל ידד (פיחות). רייגן ואנשיו מניחים בכוונה לדולר לשקוע, כי התייקרות היבוא, שמשקלו במשק האמריקאי זעום, אינה מדאיגה אותם. לאחרונה הוקטנו שיעורי מס־ההכנסה והועמדו על 25 או 35 אחוזים בהתאם לגובה ההכנסה של נישום.

מכל אלה רק הסעיף האחרון דומה לפעולותיו של שר האוצר הישראלי. משה נסים אמנם יזם הפחתה מסוימת במס־ההכנסה, אולם גם לאחריה מגיע המס השולי ל־48 אחוז מההכנסה, לעומת 35 מקסימום בארה"ב. כל הפרקים האחרים דומים לרייגנומיקס כדמיון מונה ליזה לאלקטרוליזה. המדיניות מאז 1985 היא ביטול – לא הגדלת – הגירעון התקציבי, שעמד אשתקד על אפס השנה, בגלל הלחצים על האוצר, על 2%–3%. הגירעון האמור נוצר כתוצאת מילחמתם המוצלחת של השרים הממונים על תחומי הרווחה, הבריאות, החינוך והביטוח הלאומי, נגד קיצוץ ממשי בתקציבי משרדיהם. היו מספר נגיסות בשירותים אך אלה נגיסות של מה בכך לא רק בהשוואה לצמצומים האכזריים בארה"ב אלא גם ביחס לצרכים הפיסקליים של ישראל (גירעון תקציבי). הסעיף היחידי שקוצץ באופן משמעותי הוא הבטחון שיצחק רבין טוען כי נלקחו ממנו כחצי מיליארד דולר, שהם בין 15% ל־20% (בהתאם לאופן המדידה והמנה). רייגן לעומת זאת הוסיף כ־125% על הכסף שעמד לרשות קספר ויינברגר. כתוצאה מכך גדל החוב החיצוני של ארה"ב בטריליון (אלף מיליארדים) דולר בקירוב, ואילו של ישראל הצטמק במידה מסוימת. הדולר נחלש ואילו השקל, בהשוואה לו, התחזק.

מה לנסימשק ולרייגנומיקס קשה להבין. הדמיון האחד והיחיד ביניהם הוא הפחתת שיעורי המס, אך הקלת נטל המיסים הישירים היא באופנה בכל מקום, לא רק בארה"ב. אפילו שוודיה הנאורה מורידה אותם, ושר האוצר (הסוציאליסטי) תובע להפחית עוד. הוא מוכן אפילו לוותר על העלאות שכר ולפצות את השכירים באמצעות שיעורי מס מופחתים. האם גם קיל־אולוף פלדט מכור „לחוקות כסלון" של הרייגנומיקס?

בכל זאת, עיוות משותף

מאת חנה זמר

לצורך הוויכוח, אני מוכנה בהחלט לקבל את טענת עמיתי טדי פרויס כי „הדמיון האחד היחיד" בין מדיניות התקציב של הנשיא רייגן לבין זו של שר האוצר שלנו הוא בהפחתת שיעורי המס. וזה דמיון רלוואנטי מאוד. אחרי ככלות הכל, ייתכן מאוד – יותר מזה: ודאי הוא – כי הגרעונות האדירים בתקציבה של ארה"ב היו מצטמצמים באופן ניכר אלמלא הגדיבות האידיאולוגית כלפי משלם המיסים, ובוודאי כלפי משלם המיסים בדרגות ההכנסה הגבוהות. הן אפשר להקטין גרעונות לא רק על־ידי קיצוצים בהוצאה אלא גם על־ידי הגדלת ההכנסה. או אז היתה ארה"ב נזקקת לפחות הלוואות, והדולר היה נפגע פחות.

הצד השני של שיעורי המס המופחתים – הנגיסות בשירותים – המוכר יותר בישראל, מפני שתפיסה הסוציאלית שלנו שונה משל ארה"ב, וצריכה להישאר כך. כולנו נשמח לשלם פחות מיסים. אבל כולנו חייבים לראות את החלופות: בשנה התקציב הנוכחית שהיתה בה, בהחלט, הידרדרות בשירותים, קיבל העשירון העליון בלבד מיליארד שקלים במתנה. נכון כי ההקלה בנטל המיסים הישירים היא באופנה, אבל עדיין יש שורה שלמה של מדינות, לא פחות מתקדמות מישראל, ובוודאי יותר מבוססות ממנה, ששיעורי המס בהן גבוהים מאלה שבישראל. אנחנו מסתפקים בתקרה של 48%. בגרמניה, אחרי שנים של שלטון שמרני, התקרה עודנה 53%, בצרפת 58%, בדנמרק 68%. והן אינן פושטות יד אל כיסיהם של משלמי מיסים במדינות אחרות כפי שעושה ישראל. ואשר לשוודיה: האם רק במקרה לא ציין עמיתי מהו שיעור תקרת המס בה?

וטוב אזכיר כי בשנת הכספים החדשה יותר משליש התקציב!) הוא תשלומי הריבית לאזרחיה שלה, כהחזר חובות של מלווים. וריבית עליהם. מוטב לשאוב קצת מן הכסף הזה בחזרה, בצורת מיסים מאלה שיש להם, כדי לתת שירותים חיוניים ראויים לשמם לאלה שאין להם.

ניתוח התנהגות פוליטית / אולק נצר

מאבק בדרך אי־אלימות

גאנדי הפך את הישיבה בכלא, שלו ושל תומכיו, לנשק יעיל במאבקו; לעומתם, הדבקות הבלבדית של הפלשתינים בטרור נראית בלתי־יעילה לחלוטין

ד"ר מובארק עווד, ערבי יליד ירושלים ואזרח אמריקאי, צפוי לגירוש מן הארץ מפני שקרא ופעל להתנגדות אי־אלימה לשלטון ולמרי אזרחי בשטחים. המקרה שלו עלה לכותרות וכך נודע לעם היושב בציון, שקיימת אסטרטגיה ודרך מאבק כזאת: אי־אלימות. החומרה שבה מתייחסים השלטונות למעשיו של מובארק עווד העלתה כאן למודעות הציבור את העובדה, שאי־אלימות אינה מלה נרדפת לוויתור, חולשה או כניעה בנוסח הפאקיר ההודי המורעב, ואינה רק רעיון מוסיקלי ענוג ומלבלב בנוסח שידורי „קול השלום", אלא היא כוח שמתחשבים בו ואפילו חוששים מפניו בפוליטיקה.

פעולה אי־אלימה מוגדרת „הפעולה, בלי לגרום נזק פיזי או פסיכולוגי לצד השני". „הצד השני" הוא מה שנקרא בשפה הרגילה אויב. אשר אם ייקלע, בוהו ותסרביגון, למקום שבו נערכת פעולה אי־אלימה נגדו, יכול להרגיש לגבורי בטוח בפני כל סכנה לשלומו, לבטחונו ולחייו. אי־אלימות מוציאה מכלל האמצעים הבאים בחשבון במאבק הפוליטי, לא רק יריות, פצצות, מכות והריפת, אבנים וסכינים – אלא גם קללות, יריקות, צעקות ועלבונות, וכל מה שיכול לבטא שנאה והתקפה מילולית ופיזית. וזה, כמובן, לא מעט בתנאים שלנו. בעבר לתבונה המשתתפת לכל מה שנכלל בכותרת „אי־אלימות", זו גם אסטרטגיה, גם תורת חיים וגם אורח חיים, וכל מרכיב בזה יכול לבוא בנפרד. בהנחה שאי־אלימות יכולה להפוך לתופעה יותר שכיחה במקומותינו, אנצל את המקרה של מובארק עווד כדי להציג את הגישה ולהתייחס לשאלת יעילותה.

ראשית, אי־אלימות אינה פאציפיזם, אף־על־פי שבין פעיליה יש גם פאציפיסטים. גאנדי עצמו (המהטמה, לא זאבי) אמר, ש„אם הברירה היא בין פחדנות לאלימות – אני בוחר באלימות". רוב האנשים קיימו את מצוות האי־אלימות מאונס, לא מרצון. אבל מנהיגים כמו גאנדי ומרטין לותר קינג היו ספוגים אידאולוגיה של אי־אלימות כיסוד מרכזי בהשקפת עולמם הדתית.

עיקריה המעשיים של התורה הזאת הם שניים: מצד אחד – התייחסות אל הצד־השני או „האויב", כאל אדם כמונו, שחייו מקודשים כחיי כל אדם, והוא בן־שיח המסוגל להבין את הרעה שהוא גורם ולהכיר את מעשיו. מצד שני, היזהה מהולכת של השתתפות בריב הנגרם על ידי הצד השני: אי־כניעה, אי־השלמה ונכונות לשאת בסבל עד לנצחון.

כאשר נהפכה אי־אלימות לתנועה המונית, לא קיימו אותה ההמונים מתוך אידאולוגיה, אלא מהיותה דרך מתקבלת על הדעת, אפשרית, בעוד שמאבק מזוין לא נראה אפשרי, או לא נראה כבטוח הצלחה. עובדה היא, שמעט מאוד מרוח האי־אלימות של גאנדי נשארה אחריו בהודו העצמאית. גם במקרה שלפנינו, הפלשתינים שהתחילו לשים לב לעצותיו של מובארק עווד, עשו זאת לא כמעטים אידאולוגיים, אלא משום שהתייאשו מדרך „המאבק המזוין" או שהחליטו לנסות דרך נוספת. כיוון שהיתה זו מדיניותה של ישראל להביא את הערבים לזניחת המאבק המזוין, מסתבר, כנראה, הכוונה לגרש את מובארק עווד [illegible] אצלנו במדיניות זו.

עם זאת צריך להודות, שהאי־אלימות של פלשתינים יכולה להיות איום קשה להתמודד אתו, לאלה המעוניינים להנציח את השלטון שלנו בהם ולשמר את דמותם כ„מרצחים באש"ף".

דרך־המאבק האי־אלימה כוללת שני יסודות: יסוד ההתנגדות או „המרי האזרחי", ויסוד הסבלנות, המלחמה על הנפש. הנרי דויד תורו, האמריקאי בן המאה הקודמת, שהשפיע על טולסטוי שהשפיע על גאנדי, הטיף וכתב רק על חובת ההתנגדות ולא התייחס ישירות לבעיית היחס אל הצד השני. הממשל היה רע בעיניו בגלל העבדות ובגלל המלחמה והכיבוש של חלק ממקסיקו, ולכן הוא קרא לא לשלם מסים כל עוד העבדות קיימת, להפר את החוקים המחייבים להסגיר עבדים נמלטים במדינות החופש, ולא לשרת בצבא הכיבוש במקסיקו. גם מובארק עווד, שהשלטון הישראלי רע בעיניו, ושלמד בוודאי היטב את תורו, הציע פעולות היכולות של מרי אזרחי, כמו סירוב לשאת תעודת זהות ישראלית, סירוב לעבוד ולקנות בישראל, וסירוב להכיר בחוקיות פעולותיו של הממשל, כמו הפקעת אדמות.

ברור, כי כאשר מפירים חוקים ומתנגדים בגלוי לשלטון, אם גם בלי לתקוף אותו, חייבים לשאת בעונש. לכן, התנגדות של מרי־אזרחי תלויה ברצונם של ההולכים בדרך זו לסבול עונש. בדרך־כלל בית סוהר, כי במקום שהעונש על מרי הכיבוש הוא חיסול או גירוש המורד, לא תתקיים תנועת אי־אלימות. גאנדי הפך את הישיבה בבית־סוהר, שלו־עצמו ושל תומכיו, לנשק יעיל במאבקו. בדרום־אפריקה הם סתמו את בתי־הסוהר ושברו את הממשלה. לעומתם, הדבקות הבלעדית של הפלשתינים כאן או של הקאתולים בצפון־אירלנד בטרור נראית בלתי־יעילה לחלוטין.

אפשר ששאלת יעילותה של דרך־המאבק האי־אלימה תישאר פתוחה, כאשר מישהו שוקל את האפשרות לבחור בינה לבין מאבק מזוין. אבל כאשר האפשרות לבחור היא רק בין אי־אלימות לבין אלימות מילולית ותוקפנות בלתי־מזויינת, כמו בזירת המאבק הפנימי – אין כל ספק סביר, שאי־אלימות היא אמצעי בעל־סיכוי רב, ואילו התוקפנות הרגילה עקרה והרסנית. יעילה רק כחומה למנוע קשר בין בני־אדם וכחזקת כל צד בדעתו החזקה ממילא, שהצד השני הוא מפלצת רעה. הרעיון נראה אפוא כצורך, אבל היישום מצריך מהפכה שלמה בתפיסת המציאות הפוליטית ושינוי גמור של המנטאליות, הרואה בזירת המאבק שדה־קרב נצחי בין „כוחות" טובים ורעים על פי הגדרה, שבו רק אמצעי־החיסול משתנים מאמצעים פיזיים (פצצות) לאמצעי חיסול פוליטיים כמו רשימות מועמדים, הצבעות חשאיות או מאמרים בעיתונים. בהשקפת־העולם הזאת אין הבדל בין כל המתמודדים בזירה, למן הימין ועד השמאל הקיצוני. אי־אלימות היא אלטרנטיבה, שנוסתה בהצלחה על ידי אישים אחדים, אך מעולם לא הפכה לתופעה המונית כמו המרי האזרחי.

כדי להמחיש את המהפכה המושגית הכרוכה במעבר לאי־אלימות, נשווה אותה אל הגישה המקובלת בשמאל כלפי תנועת „כך" של כהנא: רואים בהם שדים משחת; כאשר הם מופיעים, מעסים מאוד קול רבים מאוד, כמו בגבעתיים או בכפרים הערביים, בונים סביבם חומה של תוקפנות ועוינות המונעת כל מגע בין־אישי. לאחרונה שלל ח"כ יוסי שריד את הפגישה האחת שערכו נערי רצ עם נער כהנא. לעומת זאת, אנשים בעלי תפיסה פוליטית אי־אלימה, היו רואים באופן טבעי את הכהנאים, כמו את כולם, כבני אדם כמונו, נערים ונערות שמשהו רע קרה להם והשתלט עליהם. אי־אלימות מחייבת למנוע בהם, קודם כל, לגרום רעה, לא להשלים ולא להיכנע, ולעזור להם להשתחרר ממנה על ידי מגע ישיר והפעלת כוח ללא אלימות – כוח עמידה, כוח של מופת מוסרי וכוח שכנוע. בבחינת היעילות, שיקול הנשען על אמיתות מקובלות ביחס להתנהגות האנושית מורה שהגישה הקיימת מחזקת את הכהנאים בדעתם, ואילו אי־אלימות מתאימה בהחלט למה שמסייע לשינוי ערכים ועמדות. זו דרך שראוי אפוא ללמוד אותה, גם אם אינה קלה.

מכתבים למערכת דבר

שאננות מסוכנת

במסיבת עיתונאים הבהיר הרמטכ"ל, דן שומרון, שהפיגוע התבלני ב"ליל הגלשנים" ליד קרית שמונה נעשה בהדרכת קצינים סוריים ובהוראת סוריה.

לכל בר-בי-רב ידוע, שרוב פעולות הכרוך הרצחניות בצפון הארץ בוצעו בשנה האחרונה בסיוע ובעידוד הצבא הסורי. יתירה מזו, התבטאויותיו האחרונות של שר המלחמה הסורי על התעצמותו של הצבא הסורי, כביכול, שהצבא הסורי הגיע היום לרמתו האופרטיבית של צה"ל והצבא ערוך ובכיר לכחורר עתה את כל רמת הגולן עד למטר האחרון.

כל נסכה, כי הצבא הסורי הערוך מול גבול ישראל בצפון, מונה 3000 טנקים מודרנים כולל "טי 72".

כל זה ביחד חייב להוציא את צמרת צה"ל מהשאננות והשיגרה. כי חלילה לנו לחזור על הטעות ועל שיקול-הדעת המוטעה של שנת 1973, כאשר מנהיגים ישראליים מהשורה הראשונה העריכו והכריזו שהערבים לא יתקפו את מדינת ישראל.

גם היום לבנינת ליבנו, נשמעות אותן זמירות האופטימיות הזויה, שסוריה לא תעז לתקוף את מדינת ישראל בעתיד הנראה לעין. איננו יכולים להרשות לעצמנו כהודה שניה של מלחמת יום הכיפורים. מעשי ניסים אינם מתרחשים בכל יום "ואין סומכין על הנס".

אם אכן בטחון ישראל בראש דאגותינו, ואם חיינו יקרים לנו, הרי שאין מנוס להקדים ולהתציב כבל העוצמה על הכתרחש בגבול הצפון ובקו העימות עם סוריה.

מרדכי אופיר
ירושלים

אסד מדבר לעניין

אם אסד היה אומר בכנסת את הדברים שביטא בוועידת הפיסגה הערבית בעמאן, דהיינו, שהוא מתנגד בתוקף להקמת מדינה פלסתינאית, היה לבטח זוכה לקריאות בוז מסריד, אלוני, גרנות וכמה נציגי מעוד.

בפיסגה הערבית לא נתקלו דבריו בהתנגדות כלשהי, כי שליטי ערב מודעים לאבסורד בהקמת מדינה ערבית נוספת ל-22 הקיימות כבר.

נראה, שלערפאת אין מה לחפש בקרב אחיו הערבים ועליו לסמוך בעיקר על הראש היהודי.

דוד שרון
מעגן מיכאל

בשבח עקיבא לוינסקי

נוכח נסיונות של חוגים אנונימיים לטפח אופנת "עליהום" כלפי התק"ם וכתגובה לנסיונות לפגוע בעקיבא לוינסקי, שליח נסוד תקי כפיים בשירות התנועה הציונית המוסמכת – אני מוצא לנכון להביא לידיעת הציבור את המכתב שכיגר ישעיהו אברך למזכיר מפלגת "העבודה".

ישעיהו אברך, המעולה שבפובליציסטים בישראל ומצפונה של תנועת העבודה כותב: "מפני כבוד התנועה והגינותה, מפני כבודו והגינותו של שליח ציבור כוכשר וישר-לב אל תתנו לגבאים יהודים, נאמנים כאשר יהיו, להכתיב לתנועה חברתית מעמה בבחירת נציגיה. גם כבוד התנועה הקיבוצית שעקיבא לוינסקי הוא בבחירי נציגיה אינו יכול להיות בידכם לתעלולי עסקנים".

אהרן ידלין
חצרים

אנא, תנו להם ללכת

איום המפד"ל לפרוש מהממשלה על רקע פסיקת בית-המשפט בירושלים בנושא פעילות תרבותית בערבי שבת, הוא דבר בעיתו ויש לברך על כך. במעשה זה מתגלה המפד"ל במערומיה הפוליטיים, בהתייצבות גלויה לצד הציבור החרדי של אויבי מדינת ישראל, אורחותיה, חוקיה ומסורותיה.

צודקים כל הרואים בגוש הדתי מיקשה אחת של פונדמנטליסטים השואפים בדרכים גלויות או נסתרות להשליט מדינת הלכה בישראל, כאשר הדת משמשת להם עלה תאנה להסתרת מאוויהם הכוחניים. ההבדל בין המפד"ל ובין העדה החרדית בירושלים הוא רק האסטרטגיה הנקוטה בידיהם. אי לכך ומשום שיחסי חילונים-דתיים מצויים בשבר מתמשך שאין לו פתרון נראה לעין, נושא המעסיק באופן מתמיד את רשויות המשפט ורשויות המדינה, הרי שהסתלקותה הסופית של המפד"ל מהשותפות הממשלתית היא פתרון המתבקש.

יש לשאוף למצב בו לא יהיה עוד מקום לשותפות עם גופים חרדיים אנטי-ציוניים בשום מישור ממשלתי או ציבורי כדי להסיר אחת ולתמיד את הסיוט של הכפיה הדתית המעוררת סלידה בכל אזרח ישראלי. התיישרות המפד"ל עם הסמן החרדי הקיצוני היא הזדהות לכל דבר עם הכפיה הדתית ועם הדרך האנטי-ציונית ולכן פרישת המפד"ל תקיים עם ההתמודדות האמיתית בין העבודה והליכוד על עמדות מהותיות למדינת ישראל, דבר שיחסוך בעתיד את ההסתאבות הכרוכה בחסדים פוליטיים לצרכים של פיוס שאינו נאמן למדינת ישראל על חשבון זכויות הפרט במדינה.

בשם אזרחי ישראל, אנא, תנו להם ללכת!

שושנה כהן
תל-אביב

מוחות להשכיר

אנו עדים לכך, שבארץ תפסה את מקומה גישה המקנה עדיפות לשכבה מסויימת של בכירים בגלל כישוריהם המיוחדים וזאת משום יכולתם הנדירה לקביעת איבחון נתונים של מצב כלכלי או בטחוני. וכבר התבטא בנדון מר יפת מבל"ל, שתשלום שקיבל מוצדק, כי הוא לא כלשר איבחון בייד. כך נוצר מעמד של מקבלי משכורות גבוהות פי כמה וכמה מהממוצע של מקבלי המשכורות בסקטור הציבורי.

עתה, מתוך פרסומים בעיתונות מתברר, שיש עוד כאלה הדורשים את זכותם לקבלת סכומי-עתק אלה. העובדות יעידו בעד עצמן, שכל בעלי-המוחות הנדירים האלה, לא מנעו כשלונות. ולא הוכיחו בעליל את יכולתם הנדירה בשטחי פעולתם. ... האם עבר בדיקות המעידות על כך? כדי להצליח במשימה, יש עוד גורמים המסייעים להצלחה. דבקות במטרה מתוך יושר ולא מתוך כוונות של העלאת הרווח הפרטי בלבד. מדינתנו שיסודותיה היו סוציאליסטיים, מגדלת שכבה של פרזיטים הגורמים למחלים בגלל "מוחותיהם הנדירים".

[illegible]
תל-אביב

הפשוטה והזולה ביותר...

יש פתגם האומר: אם טיפש אחד זורק אבן לבאר, עשרה חכמים לא יצליחו להוציאה.

אינני חושב שמיכאל דקל הוא טיפש כשזורק את אבן הטרנספר למימיה הדלוחים של הציבוריות הישראלית. טיפשים הם אלה שרצים להוציאה כאבן שואבת כדי לעשות בה שימוש אלקטורלי לאותו ציבור המאמינים שאפשר להגשימו כפתרון לבעיה הדמוגרפית בארץ. וכמו שנושרים ומתמעטים דפי הלוח לקראת יום הבחירות, כך הולכות ומתרבות הצעות דמגוגיות מעין זו, ממפלגות קיימות וחדשות שיקומו.

זה דומה לאותו הסיפור שמספרים על היהודי שלא עלינו סבל מיותר זיעה ברגליו. ובאין תוסר מצלצלים (או ירוקים) בכיסו פנה לרופאים ולייעצים וניסה כל מיני תרופות. אך משלא רפא לו פנה לחברו הטוב לעצה. שאל אותו חברו: מים וסבון ניסית? לא, זה לא עלה על דעתי, היתה תשובתו. רבותי, התרופה הזולה, הפשוטה והמועילה ביותר לא עולה על דעתנו, והיא: עליה והגברת הילודה!

מ. ישראלי
רחובות

67 שנים להסתדרות הכללית

ביום 4.12.1987 ימלאו 67 שנים להסתדרות הכללית של העובדים שנוסדה בחיפה אשר עיקר תפקידה היה ליצור את מעמד הפועלים ולהגן עליו. כאן בארצנו קדם הפועל שהוא בחזקת מבקש העבודה לעליית ההון שהוא בחזקת נותן העבודה. בעולם הנאור והגדול מהווים האיגודים הארציים את ההסתדרות הכללית ואין החבר משתייך להסתדרות הכללית אלא באמצעות איגודו המקצועי, ואילו אצלנו – העובד הוא קודם כל חבר ההסתדרות הכללית ורק באמצעותה הוא משתייך לאיגוד המקצועי המתאים.

עם יסוד ההסתדרות הוקמה אחדותו של מעמד הפועלים בארץ. ההסתדרות הוקמה בתקופה של ההתפלגות הגדולה של תנועות הפועלים בעולם. בהרבה ארצות רובצת תהום בין הכפר והעיר, לא כן אצלנו – כאן היא כוללת בקרבה את כל מחנות העובדים לכל מקצועותיהם וענפי עבודתם ובכך גדולתה.

לאחרונה מורגשת נטיה לחפור תחת יסודותיה ולהרסה מבפנים. נבצר את חומותיה המשמשות עזרה ומגן לעובד, וכשם שזכינו לראשית המהפכה ההיסטורית שלנו בדורנו זה שהביא אותנו עד הלום, כך נזכה להישגים נוספים ולביצוע המשימה ההיסטורית עד תומה. וכאיה ההסתדרות להתברך בהישגיה, כי היא אור גדול לנו ולארצות תבל רבות הלומדות מאיתנו, כי אנו למדנו מנביאנו ומהתנאים השוררים כאן. כה לחי להסתדרותנו

דוד וסרהולץ
חולון

"חלוץ עולה לארץ-ישראל"

במועדון הגימלאים בקרית חיים נערך ערב ספרותי לרגל פרסום ספרו של ישראל פוקס "חלוץ עולה לארץ-ישראל". הערב נוהל על-ידי ד"ר דן רונן, מנהל האגף לתרבות ואמנות במשרד החינוך והתרבות, שהוא בן הקריה. הספר "חלוץ עולה לארץ-ישראל" הוא תיעוד מצויין להיסטוריה של קרית חיים החל מייבוש הביצות, כיבוש עבודה עברית ועד הקמת קריה לתפארת.

ישראל פוקס, מדור המייסדים, הפעיל גם היום, מתאר בספרו את החלוצים הראשונים שהגשימו את החלום הציוני. הסופרת רבקה פנחסיק תיארה את הספר כתעודה היסטורית שנכתבה על אלה שעשו את ההיסטוריה. בערב הוקראו קטעים מן הספר הממחישים את שמחת היצירה של החלוצים תוך כדי התמודדות עם התנאים הקשים בארץ באותם ימים.

הספר שנכתב כתיאור משפחתי פרטי הפך כביטוי להקמת חיים של אותה קבוצת חלוצים שהניחה את היסודות הראשונים של המדינה. הערב ננעל בברכות לישראל פוקס שימשיך עוד רבות בפעולתו הברוכה.

בתיה ברומן
רכזת המועדון
קרית חיים

דבר לפני 40 שנה

קבוצות פורעים ערביות השתוללו בירושלים ובמבואות תל-אביב

היום הראשון של השביתה הערבית עבר אתמול בסימן התקפות פורעים על עוברי אורח יהודים בירושלים, ברמלה ובכניסה ליפו-תל אביב ובהצתת חנויות ושוד בירושלים. הפגנות, הצתות בארצות ערב

פרעות ביהודי סוריה, נפגעים בחאלב. אין עדיין ידיעות על מספר ההרוגים. בקאהיר התנפלויות על יהודים. באלכסנדריה הפגנות נגד החלוקה ושביתות אהדה לערביי ארץ ישראל.

לפני 60 שנה

חרם בירושלים

עד ראיה מוסר לנו שמר בני, מורה לערבית בגמנסיה העברית, מכשיר את מגרשו בשכונת קרית משה (בתמיסתורית) בעבודה ערבית זולה.

אוירון למאה נוסעים

רומא. המהנדס קפרוני בנה את האוירון היותר גדול בעולם. האוירון – בן-עשרה מוטורים ובו מקום למאה נוסעים. המעוף הראשון באוירון הזה יהיה אחרי חודשיים.

• אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

דיווח כלכלי

שר התקשורת והכלכלה, גד יעקבי (בתמונה) עומד לערוך בשבוע הבא ביקור בזק של ארבעה ימים במערב גרמניה על-פי הזמנת קרן פרידריך אברט הקשורה למפלגה הסוציאל-דמוקרטית. השר הישראלי יועד עם שני סגני היו"ר של המפלגה הסוציאל-דמוקרטית הגרמנית יוהאנס ראו ואוסקר לאפונטיין וירצה לפני אורחים מוזמנים בבון על הכלכלה הישראלית. יעקבי יועד גם עם שר התקשורת המערב-גרמני שוורץ-שילינג ועם מזכיר המדינה במשרד הכלכלה.

שי"ן

קופצים

דובר משרד החוץ ומנהל מחלקת העיתונות, אהוד גול, יסיים את תפקידו רק בקיץ 88, אולם כבר יש במשרד קופצים רבים על תפקידו. אחד המועמדים הבולטים הוא ויקטור הראל המשמש כיום מנהל מחלקת התביעות במשרד. יחד עם אהוד גול היוצא לריו דה ז'נרו לשמש כקונסול כללי שם, עוזבים גם סגנו אביב שיראון ועוזרו דני שק היוצאים לתפקידים בחו"ל.

בין לבין

בטקס שנערך אתמול בנמל בן-גוריון כאשר הגיעה טיסת בכורה של חברת-התעופה היוגוסלאבית "אדריאה", השמיעה להקת הפולקלור הייצוגית של יוגוסלאביה שני שירים, שהיו שורים בין הבארים. כאשר קם אהרן דוברת, (בתמונה) מנכ"ל "כלל" בעלת הזכיון על הקו, לשאת את דברו אחרי זימרת הלהקה, אמר: "זה לא פייר לבקש ממני לנאום אחרי שירה כל כך נחמדה. אילו אמרו לי מראש, הייתי גם אני מכין שיר..."

אריה ארד

הזמנה

משלחת ישראלית הוזמנה לביקור ביוגוסלביה כאורחת המפלגה השלטת. המוזמנים הם ח"כ אהרן הראל, המשוררת דליה רביקוביץ, עורך הדין אמנון זכרוני וחבר מערכת "דבר" מדי פרידם. המשלחת אמורה לצאת ליוגוסלביה בסוף חודש זה.

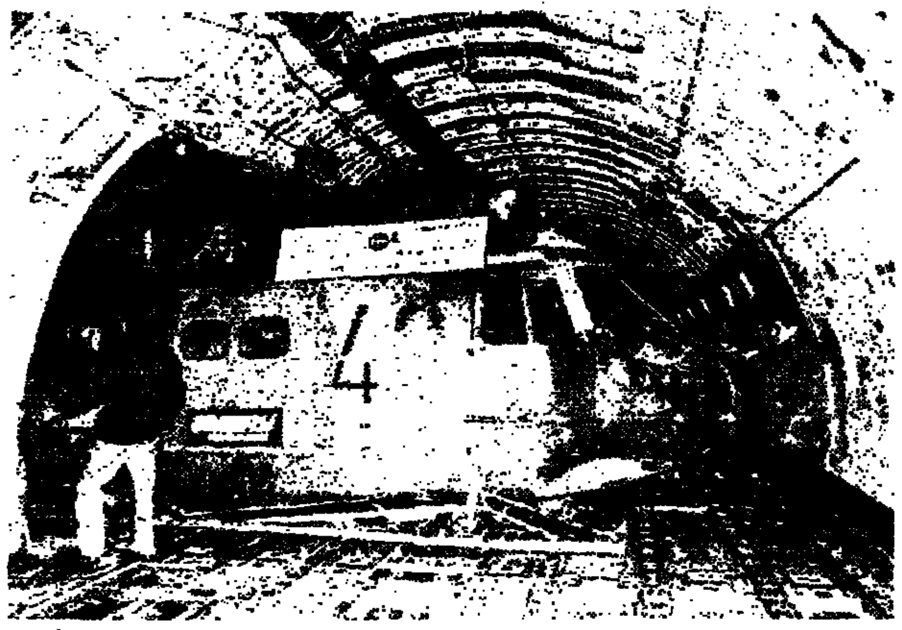

מסוק המבצעים של רמבו עושה סוף סוף את דרכו חזרה לארצות-הברית ממנה הוטס לאתר הצילומים בדרום הארץ לצורך צילומי הסרט "רמבו". לאחר מאמצים מרובים הוא נדחס לתוך מטוס התובלה. תם ונשלם פרק רמבו בארץ הקודש.

בחזרה לסוואטו

המקהלה מן העיר סוואטו מסיימת היום את סיבוב הופעותיה בארץ. חברי המקהלה, שהופיעה ביוזמת ד"ר אלון ליאל (במרכז התמונה) המטפל במשרד החוץ בקשרים עם דרום-אפריקה, התקבלו בהתלהבות רבה. ביקורם מסמן מאמץ ישראלי לקידום ההידברות עם קהילת השחורים בדרום-אפריקה.

אל-על 343

האסיר ויליאם נקש אולי לא ידע זאת, בשעה שיצא בדרכו לכלא הצרפתי, אולם ב"בואינג 767" של "אל-על" טסו עימו שני דיפלומטים ישראליים בכירים. בטרם הגיע נקש לנמל בן-גוריון עלה בכבש האחורי נספח התרבות החדש של ישראל בצרפת משה בן-שאול מלווה ברעייתו. רגעים ספורים אחר כך הגיע למקום השגריר אברהם טמיר, שעלה בכבש הקידמי למחלקת העסקים. כמסתבר טיסה 343 של "אל-על" לא היתה אתמול טיסה פשוטה כלל וכלל.

[illegible]

חילופי תרבות

ממשלות ישראל וספרד יפעלו לעידוד הוראת השפה והתרבות הספרדית בישראל והוראת השפה והתרבות העברית בספרד. על כך סוכם בפגישה שהיתה השבוע בין סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון עם חברי הוועדה לחילופי תרבות ישראל-ספרד. נבון הודיע כי צעד ראשון לביצוע ההסכם נעשה לאחרונה עם הקמתה של קתדרה חדשה להוראת תרבות ספרד ושפתה באוניברסיטת תל-אביב.

סלון ספרותי

צדיה מאוסיג (בתמונה) מקיימת במשך 47 שנים סלון ספרותי שיסדה יחד עם בעלה המנוח ארנסט מאוסיג לכבוד גיסה, מכס ברוד. בסלון השתתפו מדינאים – גילה הנסן, הורנר סיק, משפטנים – הלגה גראוויין שהעידה במשפט דימאניוק, סופרים וביניהם ארנולד צווייג, בימאים ומוסיקולוגים. על מפעלה התרבותי הזה העניק לה נשיא גרמניה פרופ' ריכארד פון וייצזקר את צלב-הזכויות של הרפובליקה הפדרלית. את העיטור קיבלה מידי השגריר וילהלם האס בטקס שנערך במשכנו שבהרצליה. בטקס הירצה ד"ר פרנסיס אמיר אופנר, לשעבר יועץ שגרירות ישראל בוואשינגטון ובאו"ם, על הנושא "האם התקשורת היא סכנה לדמוקרטיה?".

מסיבה

אגי-צ'ין ברתנא, יהודה גור-אריה, יואב חייק, שמואל שתל, פרץ בנאי ועודד סברדליק ערכו בסוף ה' שבוע מסיבה רבת משתתפים למשורר פסח מילין לרגל הבחרו ל' הנהלת אגודת הסופרים. במסיבה אשר נערכה בבית פרכי כתולון השתתפו כ-50 סופרים ו' משוררים חברי אגודת הסופרים אשר באו לברך את חתן המסיבה ר' ציינו את תרומתו ואת עזרתו בפירסום כתביהם של סופרים ומשוררים בתחילת דרכם. במסיבה הושמעו דברי הערכה לשירתו של פסח מילין וציינו את פעילותו הברוכה באגודה. כן הוקראו שירים שלו על-ידי משוררים עמיתים. הפתעת השמחה היתה כאשר המוסיקאי ההדי ישעי והזמרת ברים אביגיל ביצעו שירים אשר הולחנו על ידיהם לפי מילים של פסח מילין.

(ע.ג.)

פעילות

ועדת המשנה למזרח התיכון של האינטרנציונל הסוציאליסטי בראשותו של האנס יוהגן וישנייבסקי המערב-גרמני, חידשה באחרונה את פעולתה, וישראל גת יו"ר מחלקת קשרי החוץ של מפלגת העבודה, עומד לצאת לבריסל כדי להשתתף בישיבת הוועדה שם. בתחילת השנה הבאה עומדת הוועדה לערוך ביקור בישראל ובארצות אחרות באיזור. הוועדה מקווה לנצל את החודשים הקרובים לקידום ועידת השלום הבין-לאומית למזרח-התיכון שלדעת וישנייבסקי יש להקפיד על הכנתה הבירוקרטית.

שי"ן

ההשגחה הברוכה

כ-300 אנשי דת מוסלמים התארחו השבוע בבית ההבראה של קיבוץ לביא השייך לתנועה הקיבוצית הדתית. בשעה 2.30, שהיא שעת התפילה של אחר-הצהרים אצל המוסלמים, יצאו כל הנוכחים מאולם הישיבות כדי להתפלל בהמוניהם על דשא הקיבוץ. הכנס נפתח בפסוקים מהקוראן ובתפילת "ברוך הוא הקדוש אלוהינו אלוהי כל בני-האדם". העתונאים שהיו נוכחים באולם התלוצצו ביניהם ואמרו: "כנראה הכל כשר במדינה הזו, מה גם שהשנה היא שנת בחירות והמפד"ל דואג לחזק את מעמדו במיגזר הערבי".

מוחמד חלילה

קרן חדשה

עמותה של העדה הכורדית בארץ הקימה קרן עזרה לסטודנטים מעוטי יכולת, בני כל העדות בארץ. טקס הקמת הקרן נערך שלשום בחיפה בהשתתפות שר העבודה והרווחה משה קצב, אלוף פיקוד הדרום, ראשי מועצות וראשי ארגונים אחרים מכל הארץ. הקרן הקצתה בשלב ראשון 250 מלגות ומטרתה לגייס כספים להכפלת 1000 מלגות לסטודנטים. בזמן הטקס נתקבלו הודעות של תורמים פרטיים ושל גופים ציבוריים אשר הבטיחו לסייע ובהם ראש עיריית חיפה אריה גוראל.

יוסף גיבלסקי

מעריב-עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

מעריב שבת: **המשמעת בצה"ל — תמונת מצב.** עמנואל רוזן • נח"ל – תרומת פגועה – יוסף ולמר • "בין פסנה לפסנה" פרק נוסף מספרו של מיכאל גורבאציב • ניסים זוילי וההתמודדות לצמרת הסוכנות – אריה בנדר.

מעריב סופשבוע: **דו"ח האזרח הדוגמה.** הטלפון מנותק. תוקף על שרות התיקונים "16" של בזק – מנחם תלמי. אביבה פנץ • שב"כ – כך היה. דיוקנו של יהודה ארבל ז"ל – חלמה ארמון • פרופ' אהרון ברק, דיוקן – גבריאל שטרסמן.

מעריב כלכלה: **הזהב הפיננסי — מצצת הזמן.** – עודד שורר.

מעריב קריה: **תכנון מקצועי לטווח ארוך.** – הפרס צריך לדאוג לעצמו. – תמי זילברג.

מעריב פנאי: **שידורי ישראל, בלי מוטיבציה** – שידורי הטלויזיה הדתיים ותחושותיהם הקשות אחרי השביתה – אילנה באום.

מעריב ספרות: **יגאל מוסינזון בן 70.** – שלמה מנאי.

• אמרים סיוון – רעות • דליה רביקוביץ – על שידורי הדיון הטלויזיה • יהונתן גפן – אריק איינשטיין ועתונאים • מאיר עוזיאל – שיפודים • בילי מוסקונה לרמן – נוד לאור, פרופיל • שאול בירוזיים – על היהודים בגרמניה • יוסף חריף – על הממשלה • יואל לב – פנטהאוז • דו"ש – של-שיות באויר • עמוס לבב – לשון הרע.

יהודה ארבל ז"ל

פרופ' אהרון ברק

יעקב אחימאיר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

מפעל הפיס מודיע

בהגרלת רב פיס מס' 49 שתיערך ביום ה' י"ב בכסלו תשמ"ח, 3.12.87 יועלו בגורל:

קוטג' מס' צ/1–5 גוש 10620 חלקה 118

קיסריה וילג' שנבנה ע"י דניה סיבוס, חברה לבניה בע"מ, חברת בת של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ.

מכונית וולוו 340 בז' מיטל מס. שילדה 317896

קבלת הודעות 24 שעות ברחוב

מודעות משפחתיות דחופות

וכל יתר סוגי המודעות ל"הלוח הכללי" "דבר"

מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דרכון דיזנגוף רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952

חברת נתיבי איילון בע"מ

1. מכרז מס' 233/87 –
ביצוע עבודות תאורה — פיצול צומת חולון.
המעונינים להשתתף בעבודה זו יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 200.- ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי אילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 09.00 – 13.00. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
המועד האחרון להגשת ההצעות 20.12.87 בשעה 12.00. סיור קבלנים יתקיים ב-13.12.87 בשעה 09.00 נפגשים בצומת חולון – בן צבי.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

2. מכרז מס' 238/87 –
ביצוע עבודות תאורה — בדרך ירושלים וברחוב הבריגדה בהרצליה.
המעוניינים להשתתף בעבודה זו יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 250.- ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי אילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 09.00 – 13.00. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.
המועד האחרון להגשת ההצעות: 20.12.87 בשעה 12.00. סיור קבלנים יתקיים ב-13.12.87 בשעה 10.00 נפגשים בצומת ירושלים – הבריגדה בהרצליה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה בקוי בנין צדדי 10% והקלה בקו בנין לחזית עפ"י הקו הבנוי ברחוב והקלה מתכנית העיצוב 1680 לענין בניה ללא נסיגה מקו בעקה הבנין ברחוב צבי ברוק מס' 2 גוש 6911 חלקה 81.
תיק בנין 002"3/0362
בקשה מס' 871022
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאה היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. מכבי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק במספר 6–86 882 ע"י מר עסאם אסעד + נבאל בבקום בית ג'ן בגוש 19506 חלקה 6 מהות ההקלה: (א) סטה בניה בקובת קרקע 247.7 מר' ועלה על המותר. (ב) פרסום הקלה זה לפי החלטת הועדה המחוזית מחוז הצפון. כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה תוך 10 ימים, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
משה סלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי – עכו

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר 7–87 1324 ע"י מר בארף + נואף אחמד חמד במקום בכפר בשטח הבנוי. מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד. כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה תוך 10 ימים, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
משה סלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי – עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 201/03/6 שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות השינוי:
א. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים ופיתוח הסכה בעתיד.
ב. קביעת יעודי האזורים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתוויית דרכים חדשות.
ד. ביטול מקרקעי ייעוד.
ה. קביעת מספר נחלות ומגרשים לבעלי מקצוע.
האלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 1130 דונם גושי לכיש.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פירסומים מס' 3431 מיום 26/2/87 עמוד 1105. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שבהם המשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלמה רביב
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 9.11.87
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לשתן הקלות חלקה 62 בגוש 3947 רחוב שור 10.
לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: קיים קלד של בית מגורים פרטי.
בקשת בעלי החלקה: העברת זכויות בניה ממגורים למבנה עזר.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך פרק זמן של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון-לציון

אילנה צוברת תנופה

מאת חיים ביאור

הקן הרעוע של תנועת הנוער העובד והלומד בבית דגן שימש במשך שנים, בלילות שלאחר הפעילות, מקלט חם לצרכני סמים. עתה תמצא שם חביות סיד וצבע, משפצים, כיאה לייעודו הערכי. במקום אחר ביישוב יש מי שכארגן קבוצה של כמה עשרות אמהות וילדיהן לסיור במפעלים של „כור" – „איסכור" בקרית גת ו„חרסה" בבאר שבע. לקינוח יתארחו במאהל בדווי. ועוד בבית דגן: להקת פולקלור המייצגת את מגוון העדות ביישוב מוקמת עתה ולשם הרחבת קשת המפגשים – הקיבוץ הסמוך נצר סרני אירגן קייטנה לילדי בית דגן בתשלום סמלי וימשיך במסורת זו גם בעתיד.

דברים זזים בבית דגן, גם אם מאוחר ואולי אף מאוחר מאוד. לא רק שם – גם בבית שאן, בקרית שמונה, בדימונה, באופקים ובשכונת פלורנטין בתל־אביב. נשמע כמו נאום בחירות, אלא שבמקרה דגן אין לכך קשר הכרחי. כי שעומד מאחורי סדרה של פרוייקטים לרווחת התושבים בקבוצה של ערי פיתוח ושכונות מצוקה הוא „חוג תנופה", שהוקם בראשית השנה ועד כה נשמר מעין התקשורת. החוג הוקם ביוזמתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וחברי החוג הם מנהלים במשק ההסתדרותי – אנשי בנק הפועלים, „הסנה" ומפעלי „כור", כשלצידם חברים בוועדי עובדים. יו"ר החוג הוא יוסי סלמן, מנהל אזורי של בנק הפועלים בתל־אביב, אך הרוח החיה היא אילנה דלפרי, 40, ראש לשכתו של קיסר ומעוזריו הקרובים, המרכזת את החוג.

אילנה, נשואה לרופא בכיר ב„בילינסון" פלוס שניים, שבעבר הוצע לה להתמודד על תפקיד של מזכירת נעמ"ת בתל־אביב, אינה מסתירה את שאיפותיה להגיע לכנסת. בינתיים היא חברה במרכז מפלגת העבודה ובמזכירות הארצית של תא החברות במפלגה. היא טוענת שההסתדרות היא נושא הדגל החברתי של מפלגת העבודה ואנו שקועים עתה במשבר חברתי, המתבטא בפיחות של מוסר העבודה ובערעור ערך האדם. לא המדיניות הבין־לאומית היא הבעיה בעיניה. „אין בטחון ואין שלום כשהחברה משוסעת והכלכלה בלתי יציבה".

היא מודאגת מהזעזועים הפוקדים עתה את המוסדות המשקיים והאירגוניים של ההסתדרות, מ„סולל בונה" ועד קופת חולים, וגורסת שהממשלה יכלה לומר יותר בקטעים אלה. קופת חולים, מטעימה אילנה, אינה רק בעייתה של ההסתדרות. לממשלה עניין שווה בהבטחת שירותים רפואיים לכל שכבות האוכלוסיה ועליה לתת יד כדי שהקופה תחלץ מקשייה המתמשכים.

אילנה, כיתר אנשי „חוג תנופה", מקדישה לפעולות החוג את רוב זמנה הפנוי, „גם כשהילדות חולות". כוונת החוג היא, כדבריה, לגלות את הפן האחר של ההסתדרות, הלא הוא הקשר בין מנהלים לבין עובדים בקהילה. במעגל הרחב יותר – המטרה היא ליצור קשר ממשי בין מזכ"ל ההסתדרות לבין אותה אוכלוסיה, שחלק גדול ממנה מנותק ערכית ומעשית מההסתדרות.

בצד הפרוייקט בבית דגן, שכבר תואר, מארגנים חברי החוג „ימי כיף" משותפים לילדי בית־שאן ולילדיהם של עובדי „כור" בבית ברל; בדימונה השיגו אנשי החוג עובד קהילתי שיעבוד בחצי משרה במועצת הפועלים המקומית ויפעל בעיקר בקרב יוצאי הודו בעיירה; בקרית שמונה הוחל בהתארגנות לשיפוצם של מועדוני נוער ואילו באופקים מוקמים חוגים לנערים טעוני טיפוח ולצורך זאת יתרמו מפעלי ההסתדרות מדריכים וכמה מחשבים. בקרוב תתוסף באר־שבע ליעדי הפעילות של אנשי „תנופה". לכינוס היסוד של סניף החוג שהוקם שם, הגיעו 50 חברי ועדים מרוב המוסדות והמפעלים בעיר.

אם וכאשר יצבור החוג עוצמה, שתתבטא בפריסת פעילותו ברוב חלקי הארץ, הוא יקבל צביון פוליטי, מאשרת אילנה. בינתיים אמור החוג לבטא את הפן ההסתדרותי שמעבר להסכמי שכר וחישובים של תוספת יוקר. פעולות החוג, היא אומרת, ישולבו עם פעולה חברתית שקיסר יזם בהגיעו לכס המזכ"לות: פרוייקט „כלנית" להשכלת מבוגרים. בבית דגן, יודעת אילנה לספר, אפשר לאתר מספר גבוה של מבוגרים בעלי השכלה מעטה, שילמדו במסגרת זו.

בין חברי המזכירות של „חוג תנופה" אפשר למצוא את אבי חכמי, מנכ"ל „כור סחר", את יעקב ביירנדר – ראש „כור מתכת" ואת מאיר אביטל, מנכ"ל „חרסה". אנשי עבודה אפורים העשויים אולי לזהור בעתיד בסביבתו הפוליטית של קיסר.

אילנה דלפרי, ראש לשכתו של ישראל קיסר, מרכזת חוג יוצא דופן המנסה לפעול להעלאת איכות החיים בעיירות פיתוח ובשכונות מצוקה

ספרות ילדים באיזמל המנתחים

ממחקר בן שנתיים שערך פרופ' אדיר כהן בספרות ילדים בשנות השבעים והשמונים עולה, כי קיימת בה מודעות מעטה מאוד למפגש בין העדות ולקליטה החברתית של „ישראל השניה". עלו בה, לעומת זאת, משקל הביקורתיות והטלת הספק בפרות (פוליטיות וחברתיות) קדושות

מאת יוסף מיכלסקי

במשך שנתיים בדק פרופ' אדיר כהן מאוניברסיטת חיפה 500 ספרי ילדים שראו אור בשנות ה־70 וה־80 והשווה אותם ל־200 ספרים שיצאו לאור בשנות ה־40 וה־60, במטרה לבחון את המודעות החברתית והפוליטית בספרות הילדים המוגשת לילדי ישראל. מסקנות המחקר הן עגומות לבדי, עם שיפור־מה לטובה בשנים האחרונות.

נקודת המוצא של המחקר הזה היא ההכרה, שהגיל הרך וגיל ההתבגרות יש להם השפעה מכרעת על עיצוב אישיותו – כולל נטיותיו הפוליטיות וחברתיות – כמבוגר. פרופ' כהן מספר על מחקרים רבים שנערכו בעולם על מודעות פוליטית של מבוגרים, שמהם עלה כי דפוסים רבים של התנהגות פוליטית וחברתית, כמו סובלנות כלפי מיעוטים, תמיכה בחופש הביטוי, כיוונים אידאולוגיים מסויימים נוטים להיקבע בתקופת הילדות: מכאן החשיבות של טיפוח מודעות פוליטית וחברתית בגילאים צעירים.

פרופ' כהן ביקש לבדוק האם חלו בשני העשורים האחרונים שינויים בתפיסה הרואה את ספרות הילדים כמחברת את הילדים לתוך חברת המבוגרים, כמנחילה ערכי ממשל ושלטון, כמחנכת לרחוש כבוד למימשל, למלכות, לסמכות, והאם ישנה תפיסה ריאליסטית יותר של החברה והבעיות החברתיות בישראל.

חלק ראשון במחקר בודק את המודעות החברתית הישראלית בספרות הילדים. מקום מיוחד בו מוקדש לבחינת השתקפות העדות בישראל בספרים השונים. מסתבר כי קיימת מודעות מעטה מאוד בספרות הילדים העברית לעולם העדות, למעשה הקליטה החברתית. רק תשעה אחוזים מספרי המדגם שנחקרו נתנו ביטוי לחיי העדות, לעולמם של בני העדות השונים, למנהגיהם, ללבטי קליטתם.

ספרים משנות ה־40 וה־50 היו סטריאוטיפיים יותר לגבי תפיסת העדות, הם העלו תיאורים מכלילים בהלל פאתטי על קליטת עליה, רובם כתובים מנקודת ראותו של הקולט, המואיל ברוב טובו לקלוט עולה, המגלה סובלנות, הרואה את כור ההיתוך אך אינו רואה ואינו מבין את הישחקות הנקלטים, את השפלתם, את תהליך הפיכתם ל„ישראל השניה" לאנשים שהיחס כלפיהם הוא של אנשים סוג ב, או סוג ג.

לעומת זאת בספרי שנות ה־70 וה־80 חלה הבקעה של הסטריאוטיפים יותר פתיחות, יותר נכונות להכנת התהליכים הפוקדים את העולים, סילוק יחסי של המליצות, תהליך שהחל בספרים של סמי מיכאל ושל אלי עמיר.

סוגיה קשה הנחשפת בספרי הילדים עוסקת במפגש בין ילדי הקיבוץ לבין בני עיירות העולים בימינו אלה, בשנות ה־80. בספרים רבים נפתח פתח לרגשות התסכול ולתחושות האפלייה של הנוער מעיירות הפיתוח. לעיתים קרובות האצבע המאשימה מופנת באורח מכליל כנגד כל אשכנזים. אין תחום שבו אין הם מואשמים, מדיכוי והשפלה ועד לכניעת חינוך וכוונות זדון להנציח פערים.

ההתקדמות שחלה בשנים האחרונות בחברתנו, בכיוון של התפתחות למגע ישיר בין שני „המחנות" למפגש עם תרבות העדות, לשילוב מורשת העדות בזיגוד – המגע הזה עדיין מועט בספרות הילדים. הוא מצוי בספריהם של משה בן שאול, דורית אורגד, אביגדור דגן, עוזיאל חזן, מזל ויגרס, רעיה בלסמן ואחרים, אך ספרים אלה אינם ספרי מחאה. ברובם אין בהם ביטוי לקונפליקטים ולמצבי משבר: גם הביקורת החברתית אינה עניינם, אלא עיקרם בהפגשה, בתיאור חיי „יחד".

המחקר בדק האם ישנה התייחסות בספרות הילדים לאחד הנושאים המעיקים על חיינו בארץ: יחסי דתיים־חילוניים. מסתבר כי אין כמעט התמודדות עם נושא נכבד זה. קיימת אמנם שורה ארוכה של ספרים המוקדשת לחגי ישראל, להיבטים מסויימים של המסורת, אולם אין כמעט ספר המתפנה לדון ביחסים שבין חילונים לדתיים.

מגמה חדשה המסתמנת בשנים האחרונות היא עשרות הוצאות ספרים דתיות וחרדיות לספרות ילדים. ספרות זו מקיפה מיכלול סוגים ונושאים: סיפורי מעשיות והרפתקאות, בסיפורי אגדה, סיפורי חסידים ויראים וסיפורי מוסר. כל אלה ברוח דתית, לעיתים קיצונית, לעיתים מחרידה שינאה לגוי, לעיתים יוצרת פרשנות מעוותת של ערכים יהודיים הומאניסטיים.

ספרות הילדים החילונית, מצד שני, אינה נותנת את דעתה כלל לעולם היהודי, ממעטת מאוד לעסוק בשאלות של דת ואמונה, והיא זרה לעולם היהודי הדתי יותר מאשר לכל קבוצה לאומית או עם אחר.

סוגיה חברתית חשובה אחרת שהמחקר התייחס אליה היא השתקפות הקיבוץ בספרות הילדים. מן הממצאים עולה עיסוק דל וסטריאוטיפי למדי בחברה הקיבוצית, ללא ביטוי רציני ונאמן: רק שישה אחוזים של הספרים במדגם ניסו לתת ביטוי של ממש לנושא חשוב זה בחברה ישראלית. פרק מרכזי במחקר עוסק במודעות הפוליטית שבספרות הילדים בשנות ה־70 וה־80. אכן התגלו תמורות חשובות בתחום הזה. קודם לכל, ירידה משמעותית בתפיסת הספרות לילדים כנושאת ערכים של חברת המבוגרים וככלי שרת של אידאולוגיה לאומית או פוליטית. עם זה יש עליה בתמיכה באינדיבידואליזם, ביחיד, לעיתים עד לאגוצנטריזם מובהק. בקרוב ל־72 אחוז של היצירות מן התקופה הזאת שנבדקו, אבחנו התמורות הללו: ספרי ילדים של יוצרים כבנימין תמוז, אורי אורלב, אפרים סידון, יהודה אטלס, יוסי אלפי ואחרים, מקבלים על עצמם תפקיד בטיפוח ביקורתיות, בפתיחות החשיבה, בפיתוח עצמיות, בגישה סאטירית אל ממשל ושלטון, בהגדלה של המעורבות של היחיד, בהטלת ספק במתרחש מבחינה פוליטית, בבחינה מחודשת של הסיסמאות הלאומיות המדיניות – וכל זאת תוך אמון גובר והולך בשיפוטו הביקורתי של הילד.

הקריאה למאבק על זכויות האדם והאזרח, ההכרה בצורך להתייצב כנגד הביורוקרטיה הדורסת והצינית, הכבוד לילד ולזכויותיו, הם צלילים חשובים בספרות הילדים החדשה.

בכמה וכמה ספרים קיימת התמודדות עם שאלה חברתית מרכזית: האם חייב האזרח לוותר על מצפונו אפילו לשעה קלה, לטובת המחוקק. האם על היחיד להיות שותף למעשה עוול שנגזר ע"י השלטון. האם יש לו זכות לסרב. שורה ארוכה של ספרים עוסקת בהתמודדות עם הסטריאוטיפים הלאומיים.

סיכום המחקר יכול להצביע על שינויים חשובים בספרות הילדים בשנים האחרונות, בכיוון של ביקורתיות, מעורבות, הטלת ספק וחשד בכל העמדות הפוליטיות החברתיות העטופות בעטיפות של מליצה, ומסתירות מאחוריהן מידה גדולה של ציניות. הבעיה העיקרית היא, שגישות מתקדמות אלה, העשויות לשמש בלם בתהליכי „ההתקרנפות" של החברה הישראלית, תופסות בינתיים רק חלק קטן יחסית מתוך ספרות הילדים של שנות השמונים.

חיזוק ללב „וולפסון"

מאת עמרם גבאי

כ־8,000 חולי לב פוקדים מדי שנה את מכון הלב בבית החולים הממשלתי ע"ש וולפסון בחולון. כמחציתם תינוקות וילדים, שנולדו עם מומי לב בדרגות שונות, המחייבים, בשלב מסויים ניתוח לב – אך באין חדר צינתור ב„וולפסון" נאלצים רבים מהם לפנות אל בתי חולים אחרים, שם עליהם להמתין לזימון ראשוני זמן רב, לעיתים עד 12 חודשים ויותר. אחרים, בעלי אמצעים כספיים, פונים לבתי חולים פרטיים. 25% מכלל הממתינים לצינתור הולכים לעולמם עוד בטרם נדרשו לבדיקה. אלה הם רק חלק מהנתונים על מצב חולי לב באזור חולון וסביבתה, שמסר פרופ' יחזקאל קישון, יו"ר האגודה הישראלית לקרדיולוגיה ומנהל מכון הלב בבית החולים „וולפסון". מאז הוקם שם מכון הלב, לפני חמש שנים, עושה פרופ' קישון מאמצים גדולים אצל פקידי משרד הבריאות כדי לשכנעם להקים חדר צינתור, שבלעדיו אי אפשר לבצע ניתוחים להצלת חיי אדם.

בקיץ האחרון בישרה שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו על כוונת משרדה להקים ב„וולפסון" מכון צינתור, אך בגלל מצוקה תקציבית עכשווית רק התחייבה להפעיל ולתחזק את המכון לכשיוקם. אגודת ידידי בית החולים „וולפסון" העמותה „מלב אל לב", בניצוחו של סגן ראש עיריית חולון אפרים קורן, התגייסו לאסוף את הדרוש לקניית הציוד – כ־750 אלף דולר. אפרים קורן, שתפקידו הרשמי הוא ממונה על פרוייקט שיקום שכונות ופעילות רווחה בעיר, עשה ימים כלילות במשך החודשים האחרונים, בשורה של אירועים חגיגיים, תצוגות אופנה ומופעים לקהל הרחב, במטרה לגייס את הכספים הנחוצים. כמו כן ארגן קורן קבוצות פעילים שעברו בבתים, בבתי מלאכה ובמפעלים והתרימו את אזרחי העיר.

חודשים אלה של עבודה מפרכת נשאו פרי הערב, באירוע חגיגי באולמי „ארגמן" בחולון, יבשר אפרים קורן לקהל תורמים ונכבדים על התקנת חדר צינתור בבית החולים „וולפסון". מתוכננת קבלת פנים וארוחת ערב מפוארות, בשעה 20.00, ויהיו שם שרת בריאות, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ורעייתו מזל, שהיתה עד לאחרונה יו"ר אגודת ידידי „וולפסון" והיתה הרוח החיה המאמריצה של המבצע כולו, ראש עיריית חולון עו"ד חיים שרון ואנשי עסקים כמו משפחות רובינשטיין ודנקנר, את הערב ינחה מני פאר, שיערוך גם מכירה פומבית של דברי אמנות וחפצים יקרי־ערך שנתרמו במיוחד לאירוע, יוסי בנאי יבדר את הקהל ותזמורת הטיילת של תל־אביב, בניצוחו של דוד קריבושי, תנעים למוזמנים. אולמי „ארגמן" תרמו אף הם חלק מההכנסות של הערב. המחיר ליחיד 1,000 ש"ח, אשר יהוו תרומה להקמת המכון שפעולתו תחל, כך מקווים, בראשית שנת 1988.

זהירות, הסעיף!

אפשר בהחלט לעשות משהו נגד סעיפים שיש בהם תנאים מקפחים ובלתי סבירים בחוזי הזמנת סחורה מספקים ומיצרנים

מאת עידית נחמני

רק בגלל שהכוונה היא להסב את תשומת לבכם, הצרכנים, ולעורר את זהירותכם ולא לעשות פירסום עקיף, אפילו אם איננו חיובי דווקא, לא אנקוב את שמו של יצרן הרהיטים שעל טופס ההזמנה שלו הכביס את הסעיף הבא: „אי יכולת היצרן לספק פריט או צבע מהמוצר איננו מאפשר ביטול ההזמנה".

הבנתם? אם הזמנתם ספה אפורה ופתאום נגמר בד הריפוד, לא תוכלו לבטל את ההזמנה ותאלצו להתפשר על ספה כחולה, שחורה או כל צבע שהיצרן יציע לכם.

„כן", אמר לי היצרן, „לפעמים אני כבר עושה חצי הזמנה. הכל מוכן, חתוכים לבד ומתברר שהבד שהקונה הזמין נגמר או שמגיע בד בצבע אחר. אז מה אני יכול לעשות? להישאר באוויר עם ההזמנה?"

ומה ציפית שהקונה יעשה, אני שואלת, שיקבל צבע אחר? בן המשיך היצרן, הקונה צריך לבוא לקראתנו.

האומנם? לאו דווקא, אומרת עו"ד בתיה מילר היועצת המשפטית ברשות להגנת הצרכן שליד ההסתדרות. הזמנה כמו היא חוזה אחיד שאותו מכתיב צד אחד לציבור גדול, להבדיל מחוזה רגיל המוסכם על הצדדים.

השטח איננו פרוץ ולא איש הישר בעיניו יעשה. יש חוק החוזים האחידים ויש אפשרות לטעון שסעיף כמו זה המצוטט בכתובה הוא תנאי מקפח ובלתי סביר. יש גם בית דין לחוזים אחידים שאליו פונים ארגוני צרכנים או היועץ המשפטי לממשלה. עו"ד מילר מספרת, שלפני שנתיים פנתה הרשות להגנת הצרכן ביוזמתה לבית הדין לחוזים אחידים בעניין חוזי שירות מעליות וסעיפים שהיו מקפחים ובלתי סבירים בוטלו והושג חוזה משופר.

אגב, כל בית משפט הדן בתנאים ובסעיפים כאלה צריך להעביר את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

גם עו"ד מילר המנוסה בשאלה כשאלה קצת נדהמה מהסעיף שציטטתי באוזניה. היא כבר נתקלה בסעיפים כמו: „הזמנה זו איננה ניתנת לביטול", אבל הנוסח ששמעה ממני היה באמת תוצלבי במיוחד.

אז אתם, אל תוותרו ועמדו על זכותכם לקבל את הסחורה שהזמנתם בדיוק לפי ההזמנה, גם אם היצרן מצפה שתלכו לקראתו.

בעבור נזיד אטריות או: אהבה ומין נוסח יפן

מאת איריס קלקא

גבר־רך, אחוז אמוק, נכנס לבית עלוב שבצידי מסילת רכבת. בבית שוכבת אשתו הגוססת לרגלי ילדיה, ולצידם עומדים רופא ואחות. „הינך חייבת להכין לנו ארוחה", אומר האיש ליצור הכחוש והחיוור. והנה, במאמץ עילאי, מצליחה האשה להתרומם ואף להגיע למטבח ולהכין תבשיל של אורז. היא מעבירה את האוכל לקעריות, ומגישה אותן לילדיה ולבעלה. לאחר מכן צונחת האשה ומתה.

סוף? לא בדיוק. זהו אחד הקטעים בסרט שעלה לאחרונה על האקרנים, ו„טמפופו" שמו, כשמה של האלמנה, גיבורת הסרט. זוהי קומדיה מטורפת, … בקטעים בהחלט לא … קים, האמורה להזכיר … את סרטו של פררי „הזלילה הגדולה". וזהו גם סרט יפני מאוד. המעניק הצצה אינטימית להרגלי האכילה של היפנים ומושג כלשהו על החברה היפנית המודרנית.

קשה לומר למה התכוון הבמאי, ג'וזו איטאמי, שהוא גם התסריטאי, כאשר שילב בסרטו את הקטע המתואר לעיל. האם התכוון לרמוז בקטע על מעמדה הנמוך של האשה ביפן, שגם על ערש דווי היא עדיין עבד לאדוניה־בעלה, אולי. אך סביר יותר שהוא רצה לומר לנו כאן משהו על אוכל, היות ואין בסרט שום דבר אחר מלבד העיסוק במזון, ואולי רצה לומר שרק העניים עדיין מתקיימים על תבשיל של אורז לארוחה העיקרית. מה שברור, מכל מקום, שהסרט נסוב סביב אוכל ובמידה פחותה יש בו פזילה לנושא המין.

הסרט נפתח במראה של זוג מערבי במראהו, היושב בבית קולנוע קטן. האיש, מין גנגסטר יפני בחליפה לבנה, ניגש אל המצלמה המתמקדת בפניו, ובטון תוקפני הוא מסביר כי אין הוא יכול לסבול שום רחש שהוא בעת הצפיה בסרט (רמז … לצופים באולם, כאלה הרחש של שקיות ריקות. אותו גנגסטר נראה אחר כך כשהוא ממליח את שדה של אהובתו, וגם מתיז עליו מיץ לימון, לפני שהוא מלקק את פטמתה. אהבה נוסח יפן?

אלא שהבמאי־תסריטאי דואג להסביר לצופה, כבר בהתחלה, שגם אם מדובר כאן במאכל עממי, הרי שהמרק דורש מיומנות רבה בהכנתו. איש ישיש אחד אף למד את אומנות הכנתו במשך 40 שנה, ואילו הדור הצעיר שכח, ככל הנראה, כי גם במעשה האכילה נדרשת מיומנות. „עליך להביט בחתיכות הבשר", מסביר הישיש לנהג משאית צעיר, „ולטפוח עליהן בחיבה בעזרת מקלות האכילה, לפני הלעיסה".

לגבי הנהג הצעיר, המומחה הוא טרחן קשיש, ואולם חברו יודע היטב כי החיך של היפני הממוצע איננו בור לגמרי וכי על־מנת שמסעדת האלמנה תוכל להצליח עליה לשפר את נזיד האטריות שלה.

החבר יושב אצל דלפק האלמנה ולוגם מהמרק שלה: „מה את רואה?" הוא שואל אותה. והיא עונה שהיא רואה איש נאה למראה... „עליך לראות אם האיש ממהר, ועליך לראות אם הוא נהנה מהמרק שלו. וכשהוא מגיש לך את הקערה, עליך לבדוק אם לגם את המרק עד תום". זוהי, כנראה, חכמה שאינה כתובה בספרים, כפי שבספרים לא כתוב המרשם שיוביל להצלחה. אף האלמנה, שאיננה ניחנה בחושים קולינאריים מפותחים במיוחד, מבינה כי על מנת ללמוד את אומנות הכנת הנזיד עליה ללמוד מאלה, שמאחורי דלפקם משתרך תור ארוך.

וכך מתחילים האלמנה ונהג המשאית לתור אחר מרשם ההצלחה. הם בולשים אחר טבחים של מסעדות מצליחות והטבחים הם לעולם ממין זכר), ואינם בוחלים באמצעים בלתי־כשרים כדי ללמוד את הכללים הבסיסיים של הכנת הנזיד. יש להכין מרק צח וקלילה, ואין להרוג את הבשר שבו על־ידי הרתחת יתר, ויש להקפיד על איכות האטריות. וכמובן, יש לשמור שהמרק יוגש בטמפרטורה הנכונה.

בכמה מהקטעים השזורים בעלילת הסרט ניכר תהליך התמערבות הנותן את אותותיו בהרגלי האכילה של היפני, ומן הסתם תהליך זה בא לידי ביטוי ביחסו אל האטריות. הפעם, בהתגלמות תבשיל ספגטי.

באחד מאותם קטעים שאינם מתקשרים לעלילה המרכזית זוכה הצופה להצצה לתוך מסעדת יוקרה. באחד מאגפי המסעדה יושבת מסרונית ומסבירה לעדת מעריצות צעירות (ככל הנראה, עקרות־בית משועממות) כיצד יש לגלגל את הספגטי בעזרת מזלג וכף. אותה מסרונית מזהירה שאסור להשמיע קול לחש כלשהו בעת שאיבת הספגטי לפה. התלמידות מנסות לעקוב אחר הוראות המורה, אך סופן שהן נואשות ושואבות את הספגטי (בסוף הכל, סוג נוסף של אטריות) בקולות חזקים, כמקובל במנהג היפני.

באגף אחר של המסעדה יושבת קבוצה של אנשי עסקים מעונבים ומתבוננת בתמיהה בתפריט המוגש לה. אף לא אחד מאותו חבר מצליחים מבין בתבשילים צרפתיים (כנראה, סימן ליוקרה) ורק הצעיר בחבורה יודע מה להזמין, ואיזה יין יש להתאים לאוכל.

הטעם המערבי חדר ליפן בצורות שונות, ואף אופנת המזון הטבעי לא פסחה עליה. באחד הקטעים נראה פעוט בפארק ולצדו אמו. ולצד הפעוט, שבו כתוב כי אין להאכיל את הפעוט במזונות מתוקים ושאר דברים לא־טבעיים, תלויה חתיכת גזר. ובאותה שובבות האופיינית לסרט בכלל, מראה לנו הבמאי סצינת פיתוי, שבה הזר מגיש לילד המהסס גביע של גלידה, ואת סוף הקטע מיותר לפרש.

במה שנוגע למטבח מערבי, אין ספק שליפנים יש קשיי הסתגלות ניכרים. הם מתקשים, למשל, להשתמש בסכו"ם והכנסת מתכת לפה נתפסת כדבר תועבה, ואינם יכולים לסיים ארוחה של ממש ללא אורז. במה שנוגע לטיפול הקולנועי בנושא, אין ספק: „טמפופו" היא יצירה קולנועית מקסימה. וכאילו שבזאת לא די, מחליק הגנגסטר חלמון לפיה של אהובתו, והשניים מחליפים ביניהם את חלמון הביצה, עד שזה נבקע ונוטף מפיה, „ישר על הבגדים".

הסיפור המרכזי על האלמנה טמפופו (שם שפירושו שן־הארי) כמעט שאיננו עוסק במין. טמפופו זו יש לה מסעדה קטנה של דלפק אחד, ובה מוגש תבשיל אטריות. לכאורה, עשוי לחשוב הצופה הזר, מדובר כאן במאכל פשוט ממרק צח, אטריות ארוכות ופתלתלות, ועוד מיני תוספות של ירקות ובשר (שאינן הכרחיות), הערוכות על גבי האטריות בצורה דקורטיבית.

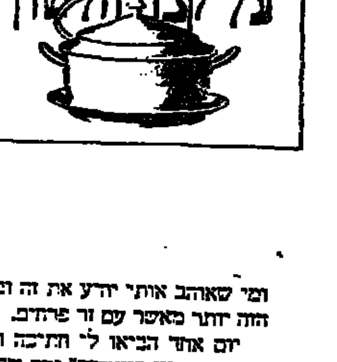

הודו בעור של אווז

אני מתה על חזה אווז מעושן. בוודאי לא משום שהוא דיאטטי כל כך ואולי גם משום שהוא מזכיר לי מאכלים מילדותי הרחוקה ברומניה מולדתי, שבה נהגו להוסיף מהחתיכות הקטנטנות הללו, ההופכות פריכות להבעים בטעמה טיגה, לכל מיני דברים פשוטים ועניים כמו כרוב כבוש בבישול או תבשיל קרפים ביובשים – בקיצור אני מתה על זה ומי שאוהב אותי יודע את זה ובזכותו לי. כאשמח עם נתח מהמוצר הזה יותר מאשר עם זר פרחים.

יום אחד הביאו לי חתיכה רצינית, אחוזה בנייר צלופן – מה שנקרא „אווז בוואקום" ומה שהרשים אותי מיד במבט ראשון הוא עיצובה המיוחד של החתיכה. הרכבתי משקפיים כדי לקרוא את האותיות הקטנות שכתובות לכותרת הראשית הכתובה „חזה אווז מעושן", והנה רשימה מכובדת שמרכיביה העיקריים: שומן ועור אווז, שוק הודו, עצילין במחי ועני מוכרים) ועוד כל מיני מבוכת המופיעים בכל מקום, כמו לציפים וכד'. חוצפה בלתי רגילה ואלמלא היה המוצר טעים למדי ואם גם הייתי יותר נמרצה בעניין הגשת תלונות למועצת הצרכנים, בודאי שהייתי עושה סקנדל. עלי להוסיף קוד, שזה לא היה מוצר של איזה מפעל מחתרתי קטן אלא של חברה מכובדת מאד לייצור מוצרי בשר, שעוסקת גם ביצוא. אז אנא, שימו לב לאותיות הקטנות לפני שאתם מכניסים לעגלת הקניות מוצר שלא נתקלתם בו עדיין.

כל זה איננו מגדיר בערכו של ההודו, שאוכריב עליו כי הוא בריא בגלל אי־שמנוניותו והוא גם זול יחסית, כך שזה בוודאי טוב לאיזון התקציב. אלא מה – יש לי בעיה שקשה להגדיר אותו, אשר מרבית לא מעטים מלאכול אותו אם יש באפשרותם לאכול משהו שהם אוהבים יותר. על כן אנו נוהגים בקיבוצנו להלביש עליו תחפושות שונות (לא של עור ושומן אווז) וכך הוא הפך למנה רצויה ומשמחת למדי בקהילתנו.

גושי הודו בתנור

ל־6 סועדים

המצרכים:

1 ק"ג הודו אדום (יכול להיות גם מה שנמכר כשווארמה וזה יותר זול)
2 בצלים גדולים חתוכים לקוביות
2 כפות פטרוזיליה קצוצה
2 גבעולי סלרי חתוכים
1 כפית שום כתוש
1 כוס קמח מתובל בפלפלת מתוקה
1 כף מלח
1 כפית פלפל שחור
2 כפות רסק עגבניות
1 כוס יין אדום חמוץ או אפילו מתוק
1/2 כוס זיתים מגולענים (אם רוצים)
2 כוסות מים שמן ומעט מרגרינה לטיגון

אופן ההכנה:

חותכים את הבשר ל־6–8 גושים (לא פרוסות!). מערבבים קמח עם פלפלת מתוקה, מלח ופלפל שחור, שמים במחבת גדולה מעט שמן ורבע חבילה מרגרינה. טובלים את גושי הבשר בקמח ומטגנים אותם מכל הצדדים במחבת. שמים את הבשר בצד. באותו השמן מטגנים קודם את הבצל עם השום, מוסיפים את עשבי התיבול, רסק העגבניות, היין וחלק מהמים. טועמים ומתקינים את הטעם. עורכים את גושי הבשר בתוך כלי חסין אש, שופכים עליהם את הרוטב ומכניסים לתנור בחום 200־180 מעלות למשך שעה.

הולך יפה עם אורז או איטריות אך אפשר גם להוסיף לתבנית כמה תפוחי אדמה חתוכים לרבעים ואז יש לנו ארוחה שלמה בתבנית אחת.

נ.ב. אם אוהבים זיתים בתוך תבשיל – נא להוסיף אותם לרוטב לפני ששופכים־אותו על הבשר.

חזה הודו בנוסח סיני

ל־6 סועדים

המצרכים:

1/2 ק"ג חזה הודו חתוך לרצועות ברוחב 1 ס"מ.
2 כפות רוטב סויה
2 כפות עמילן תירס (קורנפלור)
1/2 כוס יין לבן חמוץ
1 בצל חתוך לעיגולים
1 פלפל ירוק חתוך לרצועות דקות
1 גזר חתוך למקלות
2 גבעולי סלרי חתוכים דק
1 כף אבקת מרק בטעם עוף
1 כפית רסק פלפל חריף
מעט שמן לטיגון

אופן ההכנה:

שורים את רצועות הבשר בתערובת של רוטב סויה, עמילן תירס ויין לכחצי שעה. בינתיים מחממים מאד במחבת גדולה את השמן, שמים בו חצי כפית מלח ומכניסים בבת אחת את כל הירקות. בוחשים מהר 2–3 דקות ומוציאים את הירקות מתוך השמן. בתוך השמן החם מאד מכניסים את הבשר בלי הנוזלים של ההשריה ומטגנים אותו מהר תוך עירבוב עד שיחליף את צבעו לבהיר. מוסיפים את הירקות והנוזלים שנשארו בתוספת אבקת מרק (אולי לא כל הכף כדי שלא יהיה מלוח מדי) ורסק הפלפל, בוחשים שתי דקות, טועמים ומגישים מיד בתוספת „אורז מכובס" או איטריות דקות מבושלות.

נתחי הודו מטוגנים בבלילה

ל־10 סועדים

המצרכים:

1 ק"ג נתחי חזה הודו או שניצלים חתוכים לחתיכות ברוחב 4–5 ס"מ

חומרים לבלילה:

2 ביצים טרופות עם 1½ כוסות מים
1 כף שמן, מלח, פלפל ואבקת שום לפי הטעם, וקמח רגיל שמוכנס תוך בחישה לתערובת הנ"ל עד היווצרות בלילה סמיכה כמו טחינה דלילה (הגדרה מדויקת לא?!)
שמן לטיגון עמוק – עומק כ־2 ס"מ במחבת גדולה.

אופן ההכנה:

מכניסים את נתחי הבשר לתוך הבלילה, מחממים את השמן עד מאד ומניחים את נתחי הבשר העטופים מכל צידיהם בבלילה לתוך השמן הרותח ברווחים יפים כי זה תופח. הופכים ומזהיבים מכל הצדדים. אוכלים כחטיף או כמנה המנה בתוספת מחית תפוחי אדמה או צ'יפס.

בתיאבון

סריגים פלוס

מאת ורדה צימרמן

קסטרו:

החיזוק הקרוב הם הסוודרים. ג'קארד בדוגמאות גיאומטריות ובשלל צבעים. הם מותאמים למערכות הקולקציה השונות: ג'קטים, חצאיות ומכנסיים. מאריגי פשתן, מוויסקוזה, מפוטר ואקרילן. האורכים נעים בין מיני ושאנל. הקו הכללי צמוד לגוף. המחירים מתחילים ב־34 ש"ח לחצאיות ועולים עד 158 ש"ח לבלייזרים.

סאן אוף א ביטש:

שם שהתקשר אצלנו בעבר עם תיקים והנעלות, עכשיו גם בגדים. המעצבת: רינה דינרסקי. הקו: בינם עם אפליקציות עור, עוד עם מצה. סוודרים עם עוד.

هكذا من الاصل

האלוף אינו רואה את הגביעים

מאת שמעון וייס

על אחד המדפים בחדר־העבודה של משפחת כהן בדגניה א' מונחים, קצת בהסתר, ארבעה גביעים צבעוניים, דמויי אגרטלים, שקיבל הבן יזהר באליפות אירופה האחרונה בשחיה, שהתקיימה בספטמבר במוסקווה. לא רק צורתם של הגביעים יוצאת־דופן. גם נסיבות זכייתו של יזהר כהן יוצאת־דופן.

יזהר כהן, בן 25, מוצק ונאה, אינו יכול לראות את הגביעים. בפעילות מבצעית בלבנון, כקצין הנדסה, נפגע והתעוור. האליפות, שבה

דגניה א'

זכה בארבעה מקומות ראשונים, היתה אליפות לנכים. השתתפו בה נציגים ברוב ארצות אירופה, והיתה בה, כמובן, גם נציגות נכבדה מהגוש המזרחי.

"אינני יודע אם הרוסים אהבו את מה שקרה בבריכה", אומר יזהר, כשלושה חודשים אחרי האליפות. "אולי זה לא היה להם כל־כך נעים לשמוע ארבע פעמים את 'התקווה' ולראות את דגל ישראל עולה לראש התורן ומתחתיו הדגל האדום שלהם. אבל רוב אנשי המשלחת הסובייטית באו לקבל מאיתנו דגלונים של ישראל וסמלים שחילקנו. ההרגשה שלי היתה, כמובן, נהדרת, בעיקר כשעלה הדגל בפעם הראשונה ונוגן ההימנון וכולם נעמדו דום. מובן שזלגו לי דמעות מהעיניים".

לאליפות אירופה לנכים באתלטיקה ובשחיה יצאה משלחת ישראלית קטנה, אך בעלת סיכויים. היו שם יזהר, שייצג את ישראל בשחיה, מלווה באביו, עמיאל, גם הוא ספורטאי לשעבר, ודוד יעקובוביץ, רץ מרתון, מלווה באמנו. דוד סיים במקום הרביעי באליפות.

לצערו של יזהר, אף ששהו תקופת־מה במוסקווה, לא היו לישראלים פגישות עם יהודים מקומיים, אלא בעת ביקורם ביריד הספרים, המתקיים בבירה הסובייטית כל שנה.

יזהר כהן נולד בדגניה, למשפחה שידעה שכול וגבורה. סבו, שלמה, היה ממשליכי בקבוק המולוטוב המפורסם על הטנק הסורי במלחמת העצמאות. דודו, ערן, נפל כטייס במלחמת יום הכיפורים; סבתו, בשי, לא חדלה מאז להפש אחרי שרידי גופת בנה. יזהר התעוור לפני שנתיים, כשהוא וחייליו עסקו בפירוק שדה־מוקשים בגבול ישראל־לבנון, לא הרחק ממשגב־עם. מוקש נעל, בכל הנראה פגום, התפוצץ כשניסה לנטרלו. היה זה זמן קצר לפני שעמד לקבל דרגת סרן ולהשתחרר.

"עפתי לאחור ויותר לא ראיתי כלום", מנסה יזהר לשחזר את השניות הראשונות שלאחר הפיצוץ. "עשיתי לעצמי בדיקת אברים לראות מה נשאר ומה עף. הכל כאב לי אף־על־פי שכל האברים נשארו במקומם. לא חשבתי על המוות ודי מהר פינו אותי באלונקה". אף לרגע לא איבד יזהר את הכרתו. הוא שמע היטב את הצעקות מסביב והרגיש את הדקירות של זריקות הארגעה שהזריקו לו. "ברגע הראשון אתה לא מעכל שאתה לא רואה. אתה, פשוט, בהלם", הוא אומר.

בחודשיים טופל יזהר בבית־החולים בארץ, נע בין תקווה ליאוש, מקווה שאולי יוסיף לראות. בשלב מסוים נדמה היה שהרשתית מתפקדת ויזהר רואה לפחות בעין אחת. מומחה הולנדי, שאליו נסלה בשלב מאוחר יותר, אילי באותו מדי, קבע סופית כי לא ניתן להציל את מאור העיניים. "אינני יכול להסתיר שיש לי הרגשה של החמצה על שלא הצליחו להתקן את הרשתית בארץ ועל ששלחו אותי להולנד מאוחר מדי", אומר יזהר. כשחזר מהולנד הבין סופית שזהו זה, הוא עיוור.

"אתה בן 25 במק־הכל, כל העולם היה לפניך, ופתאום קרה לך דבר כזה. אתה נכנס לדכאון. אין חשק לכלום. לפעמים אתה חושב על מעשה קיצוני יאללה, תגמור עם זה וזהו. ואז מתחיל תהליך השיקום, בעיקר הנפשי. בתהליך השיקום הכל כמעט תלוי במצב־הרוח שלך ובמוטיבאציה. חשוב שהקרובים לך יהיו איתך, בעיקר בשלבים הראשונים. הקיבוץ, כצידה, מוסיף את מלוא העזרה – מוצא עבודה, פותר בעיות כספיות, מכשיר דירה מתאים ומסדר את כל הנושאים הכספיים. ברגעים כאלה אתה רואה שזה באמת הבית שלך", אומר יזהר.

עוד בימים הראשונים לפציעתו, כשהיה עדיין ברמב"ם, ביקרו אותו עיוורים מבית הלוחם באפקה. הם שוחחו עמו, עודדו אותו, סיפרו על מה שעבר עליהם ובהם לבד יזהר מה לעשות ומה לא לעשות. היום הוא מעביר את ההנחיות האלה לפצועים שהתעוורו באחרונה. שרשרת ארוכה, שלעתים נדמה כי אינה נגמרת לעולם. אחד העיוורים סיפר ליזהר, כי הוא התקשה להשלים עם העיוורון להתחייב בפסיכולוג ועד שהחליט לעשות את הצעד הזה, איבד זמן יקר. יזהר לבד בנסיון חברו והדריכו להתחייב בעיתוי המתאים הזה. "בסך הכל", אומר יזהר, "לא היו לי משברים קיצוניים. אם אתה נפגש, כבר בתחילה, עם עיוורים אחרים, אתה נוכח לדעת שאתה לא הראשון ולא האחרון; לכולם יש משפחות והם מנהלים חיים כמעט נורמאליים, או כדרך שגם אתה לא תהיה כך?"

כחודש וחצי אחרי שחזר לקיבוץ, כבר יצא לעבודה במפעל הקיבוצי. הוא אורז שם בחבילות את המסורים לניסור יהלומים, כדי לשלחם לחו"ל. אביו מסייע לו בקריאת דפי ההוראות שמניחים לו בפינתו, אבל לבד מזה יזהר עצמאי לגמרי. בקיבוץ הוא מתהלך בעזרת כלב ההנחיה שלו, "ימן", והחבריה מעידים שכבר ביום הראשון לשובו הביתה, לא נזקק להדרכה מיוחדת. הדבר היחיד שהשתנה אצלו הוא, שעכשיו הוא מזהה את חבריו לפי קולם ולא לפי מראם.

גם לפני שנפגע אהב יזהר לשחות, אבל אז זה היה רק לשם ההנאה. כחודשיים אחרי שהתעוור יצא בפעם הראשונה לבריכה בבית הלוחם באפקה. הוא זוכר היטב שנכנס לבריכה לאט־לאט, בתחושות רכים. בעידודם של אביו ומאמנת השחיה מירי עומרי, בעמק הירדן, נרתם לשחיה יותר ויותר ברצינות וברמה מקצועית. זכיותיו באליפות הארץ לנכים לפני כשנה דירבנו אותו להמשיך. בצד אימוני השחיה המתישים והארוכים, רכש לעצמו גם כושר גופני ויכולת סיבולת גבוהים.

בעת ששהה בארה"ב, בתחילת הקיץ האחרון, כדי לרכוש שם את כלב ההנחיה שלו, התבשר יזהר כי הוחלט לשלחו לאליפות אירופה לנכים בשחיה. הוא קיצר את שהותו בארה"ב, וחזר לארץ לחודש וחצי של אימונים מפרכים, בעזרת אביו. עד הרגע האחרון לא היה ברור אם תקבל המשלחת הישראלית את הוויזות למוסקווה. ברגע האחרון, בווינה, קיבלו. יזהר זכה במקומות הראשונים במשחים הקלאסיים לנכים – חמישים מטרים בסגנונות גב, חזה, חתירה וכאה בכר בחתירה. "היה שם סוודי אחד", הוא נזכר, "שהתוצאות שלו היו טובות משלי ותמיד הייתי בטוח כאשר הוא שחה במקצים אחרי – האם יצליח להשיג תוצאה טובה משלי. השמחה היתה גדולה כל פעם שגמר וראינו שהתוצאות שלו פחות טובות".

שלושה שבועות אחרי שובו הוזמן יזהר, יחד עם יעקובוביץ, ללשכתו של שר הבטחון, ושם קיבל תשורה על הישגיו. יזהר לא מתרגש מיי־יודע־מה. עכשיו נשואות עיניו לאולימפיאדת סיאול, שתתקיים בקיץ הקרוב, ובינתיים, בתקופת הפגרה, לפני שיתחיל באימונים הרציניים, הוא משכים כל בוקר לעבודה במפעל בקיבוץ.

יזהר כהן מקבל במוסקווה את הגביע על זכייתו באליפות אירופה לנכים בשחיה

מלחמת ההיכל במופתרון

מאת יצחק מרידור

האם יש לקיים את הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות ביום הבחירות לכנסת או שראוי, אולי, להקדימן או לדחותן? הוויכוח בסוגיה הנצחית הזאת עדיין נמשך, אבל לא בעפולה. שם ההכרעה כבר נפלה, אם לספוס, בין היתר, לפי מלחמת הפסטיבלים, שפרצה בבירת העמק בין מועצת הפועלים ובין העירייה.

מפעל "אמנות לעם" העניק השבוע לעפולה את פרס "הצילינדר הנודד" על שהיתה באחרונה ל"מרכז התרבות הגדול ביותר במדינה, אחרי שלוש הערים הגדולות", כלשון

עפולה

מעניקי הפרס. הפרס הוא מעין אישור נוסף למהפכה שהתחוללה בעפולה בתחום התרבות, האמנות והבידור, מאז נפתחו בה, בזה אחר זה, שני אולמות־מופעים־מודרניים, "היכל התרבות העירוני" ו"המופתרון" שליד מועצת הפועלים.

ראש עיריית עפולה ח"כ עובדיה עלי (ליכוד) מרבה להשתבח ב"היכל", שנפתח לאחר שנים רבות של יובש תרבותי ואמנותי בעיר. לפני כן לא היה בעפולה אולם שראוי להעלות בו הצגת תיאטרון או לצפות בו בסרט קולנוע בתנאים של המאה העשרים. ההסתדרות לא רצתה לפגר אחרי העירייה, וסייעה למזכיר מועצת פועלי עפולה, איש הוועדה המרכזת יעקב אבימור, להקים (ממש מול חלונו של ראש העיר) "מופתרון", גם הוא אולם לתפארה. האולם ההסתדרותי אמנם מכיל 200 מקומות פחות מהעירוני, אך אין הוא פחות מהודר ממנו וציודו לא פחות משוכלל.

התחרות הקשה בין שני המוסדות – העירייה, שבראשה איש ליכוד, ומועצת הפועלים, שבראשה איש מערך – הניבה פרי הילולים. לאזרחי עפולה, ולאזרחי העמק כולו (שכמעט כולם חברי הסתדרות), היתה עדנה תרבותית.

★ ★ ★

"ראש העיר שלנו מתעלם, בשיטתיות, מקיומנו כגורם יוצר ומפעיל המונים בנושאי תרבות ואמנות", מתרעם מנחם יבור, ממלא־מקום מזכיר מועצת פועלי עפולה ומרכז האגף לתרבות של ההסתדרות. "חוברות ההסברה שמוציאה העירייה, בשיתוף עם מרכז ההסברה, מפרסמות את העשייה התרבותית־אמנותית בעיר, אך מתעלמות בהפגנתיות כמעט־קינטור מכל הפעילות הענפה של מועצת הפועלים. ח"כ עלי לא הביא אלינו מעולם שום אורח, מהארץ או מחו"ל. העירייה לא פירגנה לנו מעולם. היא ראתה בעצם הקמת ה'מופתרון' התגרות בה בצדרנו. כבר התרגלנו ליחס המתנכר הזה, אבל מה שעשו אנשי העירייה לאחרונה עובר כל גבול: לא יתכן שילדי עפולה יסבלו מהחלטתה של העירייה לפגוע במועצת הפועלים. ילדי עפולה הם הילדים של כולם ואין לפגוע בהם מפני שהם מופיעים במסגרת מועצת פועלי עפולה".

מחלקת התרבות של מועצת פועלי עפולה מפיקה כל שנה, זה תשע שנים ברציפות, לקראת חג החנוכה, "פסטיבל לשירי ילדים", שכולו מבוסס על כוחות מקומיים: השירים, המוסיקה, הזמרים, התזמורת, הכוריאוגרפיה – הכל מתוצרת עפולה. גם השנה הכינו "פסטיבל" שכזה לחנוכה.

"בצעד מכוון, שנועד בפירוש, לפגוע בפסטיבל העפולאי", זועם עוזי גולן, מנהל ה"מופתרון" ודובר מועצת הפועלים, "הזמינה העירייה לחנוכה, להופעה בהיכל התרבות העירוני, 'פסטיגל ילדים', שאיננו בדיוק 'פסטיגל הילדים' המקורי, המתקיים בחיפה". לדעתו, רק שיקולי־יוקרה פוליטיים עמדו לנגד עיניה. הוא מגדיר זאת כ"נסיון לפגוע בציבור כולו ובעיקר בעשרות הילדים וההורים המלווים את הפסטיבל העפולאי, מיום החזרות הראשון ועד להופעה על הבמה."

"גם בעירייה יודעים", אומר יבור, "שקשה להורים לממן לילדיהם כרטיסים לשני הפסטיבלים. אולי יותר חשוב לילדי עפולה – 'פסטיגל' של אמנים מוכרים שמציע אמרגן כלשהו או יצירה מקורית מקומית?"

"שיסלחו לי אנשי מועצת הפועלים, אבל אל על כגון רא נאמר: קשוט עצמך תחילה", כך מגיב על האשמות שמעון שיטרית, מנהל מחלקת החינוך והתרבות של העירייה, "מועצת הפועלים היא העוסקת בפוליטיקה, והיא שאינה מוכנה לשום שיתוף־פעולה איתנו: הם הקימו להקת זמר, ששמה קץ לפעילותה של מקהלת המבוגרים שלנו: הם חתמו חוזה עם חברת 'גלובוס גולן', אף שידעו שאנחנו חתומים כבר על חוזה איתה; הם מנסים להביא לפנינו, ל'מופתרון', הצגות שכבר רכשנו לפני כן, אז שלא יבואו בטענות. אנחנו רשאים להביא 'פסטיגל', או כל מופע אחר, מתי שנמצא לנכון, ושכל אחד יבחר לעצמו את ההצגה הרצויה לו."

"אני התנגדתי מלכתחילה להקמת אולם נוסף בעפולה", אומר בגילוי־לב ראוי לשבח, גדעון פורת, מנכ"ל המתנ"ס העירוני של עפולה, והאחראי גם להיכל התרבות. "בכסף שמועצת הפועלים השקיעה בהקמת ה'מופתרון', אפשר היה להקים מגרש כדורגל יפה. אפשר היה להביא לעפולה כמעט כל הצגה או סרט, גם אילו היה לנו אולם אחד בלבד. אין הצדקה כלכלית לתחרות השוררת כיום בינינו. היא מרשם בדוק להפסדים. הקהל אצלנו אינו מידפק על הדלתות בתביעה הבו לנו מופעים. כרמיאל, עכו, צפת, טבריה וישובים אחרים, לא קטנים מאתנו, מסתפקים באולם תרבות אחד ואנחנו לא?" תמה פורת.

לכאורה זה ויכוח לגיטימי בין שתי רשויות, המופקדות שתיהן, בין היתר, על חיי התרבות, האמנות והבידור בעירן. אבל רק לכאורה. למעשה, זה קרב ראשון במערכת בחירות עירוניות, שכבר נפתחה ושמבטיחה לתושבי בירת העמק הרבה "אקשן".

מאקיטו סאיטו, תלמיד היסטוריה באוניברסיטת בן־גוריון בנגב

ילד טוב, אוסאקה

מאת אמיר רוזנבליט

מאקיטו סאיטו, ילד טוב אוסקה, נולד לפני 22 שנים בטוקיו. במלאות לו שנתיים עקרה משפחתו לאוסקה, ושם היא מתגוררת עד היום. משפחת סאיטו, זאת לדעת, היא אחד הכוחות המניעים של כת המקויה, אוהבי ישראל ביפאן. אביו של מאקיטו הוא ראש הכת באוסקה ובעבר ביקר פעמים רבות בישראל. בביקוריו גמלה בליבו ההחלטה להחדיר את אהבת ארץ־ישראל לבנו מאקיטו. וכך, בזמן שבני גילו חונכו על ברכי הסאגה היפאנית, למד מאקיטו מפי אביו על ההיסטוריה הקדומה של העם היהודי.

מאקיטו נשבה בקסמי הסיפורים התנ"כיים. זה היה המתאבן. אחר־כך, כשהתבגר, שמע מהוריו עוד סיפורים על ארץ־ישראל. הוא למד

באר־שבע

מפיהם שהישראלי הממוצע אינו יודע מורך־לב מהו, שמידת סבלנותו ראויה לשבחים ושיחסי הכבוד השוררים בישראל בין אדם לחברו הם התגשמות נאמנה של הדיבר "ואהבת לרעך כמוך". מאקיטו היה כחולם. הוא החליט להתנסות בחוויית ההתחככות עם העם הנבחר, ובדצמבר 1985 הגיע לישראל.

למותר לציין שכבר בנמל־התעופה, בתור העצבני והצעקני שהשתרך ליד נקודת ביקורת הדרכונים, נזרעו בו זרעי הספק הראשונים. שעות מספר אחר־כך קרה לו דבר מעניין. מאקיטו נזכר: "בתחנת האוטובוסים גיליתי שלישראלים קשה לעמוד בתור. חיכיתי לתורי, אך כשהגיע האוטובוס, ברגע שנפתחו הדלתות, הסתערו עליו כולם ביחד, דחפו וקיללו, אף־על־פי שהאוטובוס היה כמעט ריק".

כעת הוא משחזר את החוויה הזו בארשת משועשעת, בבחינת הוכחה להתאקלמותו כאן. את התרשמותו הקשה ממנהגי הג'ונגל הישראלים מיתנה במקצת תקופת שהייתו בקיבוץ עין־השופט. הוא שהה שם כחצי שנה, עד שאמר לעצמו: די. אמנם חיי בקיבוץ אינם מסכת של סבל וייסורים, אך לא לכך יעדתי את עצמי מלכתחילה. הוא נרשם למכינה קדם־אקדמאית באוניברסיטה העברית בירושלים, אולם בתוך כך הגיע לידיו שנתון של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב. "בשנתון נכתב שאוניברסיטת בן־גוריון הוקמה כדי לפתח את הנגב, אז חשבתי שהסטודנטים בבאר־שבע הם משהו מיוחד". הוא החליט שזה מקומו.

המדבר עושה משהו למאקיטו. הוא גורם לו להרגיש כמי שמתהלך בספירה אחרת. בראיון ל"ברברן", עיתון הסטודנטים באוניברסיטה, אמר מאקיטו: "בתקופת המקרא חיו בני ישראל 40 שנה במדבר. שם אלוהים התגלה אליהם והם שמעו את קולו. לחיות במדבר זוהי חוויה חזקה שהאנשים לא מתעמקים בצד הרוחני של הדבר".

בתקופת מגוריו הקצרה בבאר־שבע הספיק מאקיטו לבקר בכל המקומות המיוחדים שבאיזור. כשצר לו המקום, הוא יוצא לטיולים בבאר אברהם, פוקד את אנדרטת חטיבת הנגב, מסייר במצפה רמון, על שלל מכתשיה, ובשדה בוקר. נוף הבראשית משרה על מאקיטו שלווה. כמי שהתעניין עוד בילדותו בהיסטוריה של העם היהודי, היה זה אך טבעי שיירשם ללימודים במחלקה להיסטוריה. מאחר שאין בידיו תרגום ליפאנית של תולדות ישראל, קשה לו להשתלב לגמרי בשיעורים, אך מאקיטו, כדרכו, אופטימי. "הלימודים במחלקה להיסטוריה מרתקים אותי. התקופה האהובה עלי ביותר היא תולדות עם ישראל בימי בית שני". תארו לכם את עצמכם באוניברסיטה באוסקה, מנסים להקשיב למרצה, המגולל בשטף, ביפאנית, את תולדות עמו.

על־אף הנימה האופטימית וההומור שהוא מתבל בו את דבריו, מאקיטו די בודד בסביבתו הקרובה. למעשה, בסיומו של יום לימודים מתברר לו שהוא מנותק לגמרי מחברתם של בני גילו. לאחרונה, הוא אומר, "תפס את עצמו" שוקע בהרהורים נוגים. אין הוא מתבייש להודות שגעגועיו למשפחתו ביפאן – הוא לא ראה אותה כשנתיים – כמעט מוציאים אותו באחרונה מדעתו. לפני שהגיע לבאר־שבע, כששהה בירושלים והיה מוקף חברים בכת המקויה, לא קרה לו כדבר הזה.

בינתיים הוא מתמקד בחצי הכוס המלאה של חייו: בנוף המדבר, באוניברסיטה האהובה עליו מאוד, ובלימוד ההיסטוריה של העם היהודי, שהוא מעריץ אותו על אף הכל.

על הנוצרים בגליל

חורבת חשך נמצאת בחבל תפן שבמרכז הגליל העליון ובכנסיה שלה השלים עונה שניה של חפירות מוטי אביעם, מטעם המכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית, בסיוע פרופסור יורם צפריר. החפירה היא חלק ממחקר מקיף על היישוב הנוצרי בגליל העליון בתקופה הביזנטית, שמשתתפים בו מחלקת המחקרים בחברה להגנת הטבע ובית־ספר שדה הר מירון.

בחפירה נחשפו השנה, ברצפת הפסיפס, שתי כתובות הקדשה, המצטרפות לשתי כתובות שהתגלו בעונה הקודמת. בכתובת שבפתח

ארץ חמדה/צבי אילן

הראשי נאמר, שהכנסיה הוקדשה לגיאורגיוס הקדוש בידי הדיאקון דמטריוס ובנו גיאורגיוס. מהכתובות למדים על ייסוד הכנסיה במאה הששית לספירה. העונה נחשפה יותר ממחצית שטח הכנסיה, שהוקמה מעל חדר קבורה קטן ומאגר מים בנוי. כל השטח שנחשף מכוסה רצפת פסיפס שלמה, מעוטרת בדגמים גיאומטריים וצמחיים.

במפולת מעל לרצפה נמצאו שרידי הקומה השניה ובהם קטעי פסיפס צבעוני, לוחות סורג מגולפים להפליא בדגמים גיאומטריים וצמחיים ודגמי בעלי־חיים. חלק מהלוחות, והעמודונים שחיברו ביניהם, היו צבועים באדום. הגג, שהיה מכוסה ברעפי חרס, נשען על עמודים וכותרות, שנחקקו עליהם צלבים. על רצפת הפסיפס נתגלו תיבת השרידים הקדושים (רליקאריום), שבה נהוג היה לשים עצם של קדוש. כאן היא עשויה אבן גיר. בדופן אחת שלה חקוק צלב בתוך מעגל, ובשניה יש זרבובית מברונזה, שדרכה נשפך שמן אל בקבוקים שהביאו המאמינים. עוד ממצא מעניין הוא מיתלה ברונזה, בעל שלוש זרועות, המורכבות ממוטות ושרשראות. בקצה כל זרוע נמצא קרס שבידיתו תלוי היה נר זכוכית. שלוש הידיות וחלקי ספה של נרות זכוכית נתגלו, כשהם מחוברים עדיין לנברשת.

מרכז מבקרים במקוה ישראל

היום ייפתח אתר חדש למבקרים, במעמד שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, בבית־הספר החקלאי מקוה ישראל. האתר, מרכז מבקרים, הוקם באחד המבנים הראשונים בבית־הספר, שנוסד ב־1870. בעבר נקרא המבנה "בית הבונים ועושי המלאכה", והוא שימש כבית השוחט ובית־מלאכה לסנדלרים. צביונו הייחודי השתמר עד היום. המבנה שוחזר והוכשר למבקרים ביוזמת המועצה לשימור אתרים שליד החברה להגנת הטבע, בסיוע משרד השיכון ותורמים פרטיים. החברה להגנת הטבע תפעיל אותו כמרכז הדרכה. ממנו ייצאו הסיורים המודרכים ברחבי מקוה־ישראל ותוקרן בו תוכנית אור־קולית, שתתאר את סיפור המקום ואת תחילת ההתיישבות היהודית בעת החדשה.

האתר יהיה פתוח לציבור הרחב ויתקיימו בו סיורים מודרכים, בתיאום מראש.

בית־הכנסת הישן במקווה ישראל

מוזיאון בתוך מוזיאון

מאת ברוך דגון

ספר תפילה נוצרי, שגודלו פחות מסנטימטר אחד, ספר תורה מיניאטורי – בין הקטנים בעולם – שאורכו 12 ס"מ בלבד, ספר עברי, שהודפס בהולנד במהדורה של 55 עותקים בלבד, וחליפות מכתבים של שאול טשרניחובסקי – זה רק חלק פיקנטי של האוסף

לוד

התרבותי־פולקלוריסטי הגנוז במוזיאון המורשת והאמנות היהודית שליד מכון הברמן בלוד.

מכון הברמן מכנס, למעשה, תחת קורת־גג אחת פעילות אקדמית־תרבותית בתחומים מגוונים. זה המוסד הכמעט יחיד בארץ, שנטל על עצמו לשמר, לתעד ולחקור את גנזי יהדות המזרח. המכון מתמקד במחקר הספרות, הפולקלור והתרבות של יהדות צפון־אפריקה לצד מחקרים כלליים יותר בתחומי הספרות היהודית.

הבסיס לפעילות המכון הוא האוסף העשיר של פרופסור אברהם מאיר הברמן ז"ל – חוקר הספרות העברית – שנתרם כולו למכון. זה אוסף עשיר במיוחד, המכיל אלפי ספרים, דברי דפוס נדירים, כתבי־יד, מיקרופילמים של כתבי־יד, מכתבים, צילומים ותעודות. אלפי הפריטים, המקוטלגים בספריית המכון, משמשים חומר־גלם עשיר למחקרים מדעיים בנושא הספרות העברית. את המחקרים מנהלים חוקרים ותלמידים ממוסדות אקדמיים בארץ ובחו"ל, והמכון קשור בקשרי מחקר עם כמה מוסדות בולטים בעולם כגון הסורבון ואוקספורד.

המרכז לחקר גנזי המזרח הוא מוזיאון בתוך מוזיאון. הוא מכיל ספריה של דברי דפוס מצפון אפריקה והמזרח ובין הממצאים החשובים – עותקים יחידים של עתונים מראשית המאה בערבית מקומית, שהודפסו באותיות עבריות, וספרות יפה כמו "אהבת ציון" למאפו. כן כמו בספריה חומר מוסיקאלי מקורי, הקלטות, תקליטים ורישומי תווים. המרכז מוציא לאור ספרים, מחקרים וכתבי־עת ומעודד מחקרים בנושאי ספרות ופולקלור של המזרח. "זו פעילות אקדמית בעיקרה, שמטרתה לאסוף, לתעד ולהשריש את המסורת המופלאה של יהדות המזרח", אומרים מנהלי המכון, ד"ר צבי מלאכי וד"ר מיכל שרף. את אלפי הפריטים, חלקם עותקים בודדים או יחידים, אוספים בודדים־לאידרכים, בנבירה בבתי־כנסת ואצל אספנים פרטיים, על־ידי רכישות במכירות חיסול ובאמצעות תרומות מכל העולם. לפרסומים של המכון יש ביקוש רב בצרפת ובריכוזים אחרים של יהדות צפון־אפריקה, וחלקם אף תורגם לצרפתית. כמה פרסומים אף נרכשו על־ידי מוסדות מחקר במרוקו ובתוניס.

חלון הראווה של המכון, המאפשר לקרב אליו בני נוער ולהפכו למוסד חי, הוא המוזיאון. במקום מוצגים בגדים של עדות ישראל, כלי בישול, קמיעות, אביזרי כלה, מיני תרופות, כלי כסף מרהיבים. המוצגים המעניינים ביותר הם שיחזור בית־הכנסת הגדול בעיר תונס, אוסף אדיר של הגדות פסח בשפות שונות, לרבות בסינית ובהונגרית, ובית־כנסת בנוסח יהדות טריפולי, שכל פריטיו, ביניהם ספרי תורה עתיקים, נתרמו על־ידי משפחות שונות.

הפעילות של המכון, שהחלה רק לפני ארבע שנים, זוכה להדים רבים. מנהליו מציינים כי מיקומו, בלב לבה של אוכלוסיית עולים מצפון־אפריקה, מאפשר לו "לספוג אווירה" וליהנות משיתוף־פעולה של האנשים, הנושאים עמם, במטעניהם ובזכרונותיהם, את המורשת של המזרח. מלאכי ושרף מספרים על פריטים יקרי־ערך רבים, שנתרמו על־ידי "עמך", ומדגישים, כי קיום המכון הציל גנזים נדירים מהשמדה. לדבריהם, בעליות הגג בבתים רבים מתגלגלים עדיין אוצרות אמנות יהודיים, שערכם רב. "אנחנו מנסים להגיע להם ולהבטיח, כי יזכו לטיפול הראוי לערכים של יהדות גדולה", הם אומרים.

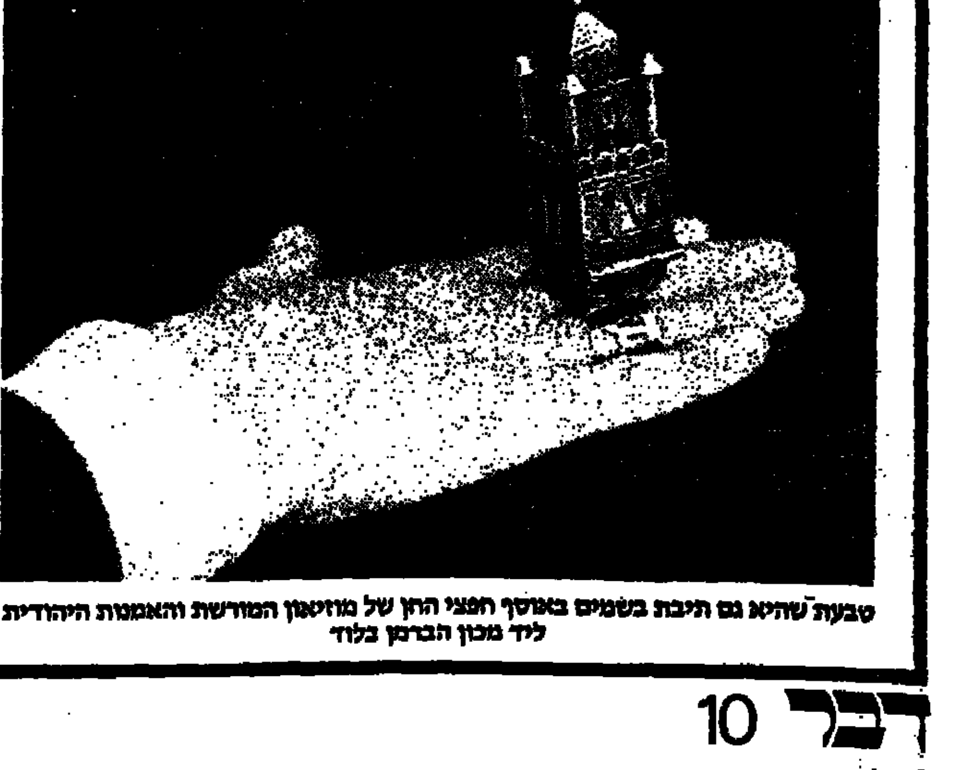
טבעת שהיא גם תיבת בשמים באוסף חפצי החן של מוזיאון המורשת והאמנות היהודית ליד מכון הברמן בלוד

לילה שחור לכדורסל הישראלי

ארבע הנציגות באירופה הניפו „דגל לבן" בשלושת המפעלים

מאת משה כהן

חובבי הכדורסל יתקשו לשכוח במהרה את מה שקרה אמש לארבע הקבוצות הישראליות, ששיחקו במסגרת שלושת גביעי אירופה. כל הקבוצות נחלו הפסדים מבישים בבית ובחוץ. כל מי שציפה לשיקום בכבודו האבוד של הכדורסל הישראלי לאחר כשלון הנבחרת הלאומית בבולגריה, יאלץ להמתין להזדמנות נוספת, ובעת הקרובה מצפים לנו הזדמנויות רבות נוספות.

המזל לא עמד אמש לצידה של האלופה הנצחית של הכדורסל הישראלי, מכבי ת"א. גם יכולת בינונית של חניכיו של רלף קליין (כולל מאגי) הספיקה להם להוליך שתי דקות לפני תום ההארכה בהפרש מבטיח של שבע נקודות. אולם, ההולנדים עשו למכבים מה שעשו בשבוע האחרון לברצלונה ובית"ר ת"א. הם קלעו שמונה נקודות ללא מענה ושלחו את המכבים המומים לחדרי ההלבשה. על איבוד הכדור המרגיז של מוטי ארואסטי בשניות הסיום בוודאי ידובר עוד רבות. הכל ששחקן מנוסה כמוהו מבצע בשלב קריטי של המשחק טעות של טירון.

אולם, יהיה זה לא הוגן להאשים רק את ארואסטי בהפסד הצורב. מכבי ת"א היתה חייבת לזכות בנצחון מחוץ מול קבוצה חלשה כמו דן'בוס, שתשמש, כנראה, בשר תותחים לרוב קבוצות בית הגמר. ההפסד אמש קשה על מכבי בהמשך הדרך, אבל אין זה סוף פסוק, הדרך עדיין ארוכה.

אליצור נתניה נחלה הפסד מחפיר בביתה. חניכיו של צבי שרף נוצחו ע"י קבוצתה הבינונית של מונאקו. שום סיבה אינה יכולה להצדיק הפסד כזה, וכנראה שלגברסון וחבריו חסרה מנטאליות של התעלות ברגעי לחץ. יש לקוות שמאמן קשוח כמו צבי שרף יצליח במהלך העונה להכניס לנתנייתים קצת רוח „מכבית".

אל הפועל ת"א והפועל גליל-עליון קשה לבוא בטענות, שכן היו להם משחקי חוץ קשים מול קבוצות איטלקיות חזקות. בכל זאת ניתן היה לצפות, שהפועל ת"א תנהל משחק יותר שקול מול קבוצת קאנטו. אולם, באכזבה משה ויינקרנץ כמו בשיחה טלפונית עמי אמש: „אין זה [illegible] לעשות, בסרביה ומרוראסי בכושר טוב".

הפועל גליל-עליון לא איכזבה איש. הפסדה בהפרש של 15 נקודות לקבוצת פזארו היה צפוי. יש לקוות שבשבוע הבא יצליחו חניכיו של מולי קצורין להשיג תוצאה טובה יותר בבלגיה.

בשבוע הבא יתארחו בארץ מיטב הקבוצות האירופיות. מכבי ת"א תארח את אריס סאלוניקי, אליצור נתניה תארח את ריאל מאדריד והפועל ת"א תשחק מול סרגוסה. רק הפועל גליל-עליון תשחק בחוץ. היא תתמודד מול הקבוצה הבלגית, מרינבורג. יש לקוות, שהכותרת שלנו בשבוע הבא תהיה: הכדורסל הישראלי קיים את כבודו.

גם בכדוריד לא שפר מזלנו. בפתיחת טורניר ה„קוטב" בנורווגיה גברה אמש שווייץ על ישראל 13:25 (5:11). לישראל הבקיעו: ורד וגרא 4 כ"א, כנען 2, סומך, דרוקר ובלדר 1 כ"א. היום תתמודד ישראל מול איסלנד, שנוצחה בידי יוגוסלאביה 24:17. המארחים נוצחו בידי הולנד 23:21. בתמונה: שווייצי ב„סנדוויץ" של הישראלים יואב דרוקר (משמאל) ודוד עמר

★ 48 שעות לפני שבת ★

מכבי נתניה תוכתר השבת ל„אלופת החורף"

מאת ניסן פרידמן

המחזור ה־13 יסגור את הסיבוב הראשון של העונה. איך שתהפכו את הטבלה, מכבי נתניה תוכתר ל„אלופת החורף". יתרון 4 הנקודות על פני הפועל ת"א, השניה בטבלה, יאפשר לנתניה לזכות בחצי התואר גם אם תפסיד במשחקה הביתי למכבי חיפה.

לנתניה פחד מסויים מפני מכבי חיפה, המצוייה לאחרונה בקו עליה. כך הגדיר זאת „האיש החזק" של האגודה, יצחק תשובה: „למרות שהיא קבוצת תחתית כיום, עדיין חושבים על מכבי חיפה במושגים של אלופה. יש לה תומר שחקנים מצויין וצריך לחשוש מפניה".

גם בתחתית ייערך משחק חשוב ביותר. כבר מחר תארח הפועל לוד את הפועל צפריירים ותלך בקרב על שש נקודות. רק נצחון יספק את שתי הקבוצות. בקרב קצות עם פוטנציאל רב תארח בני-יהודה את הפועל כפ"ס. אם להתייחס לאירועים השנה, הרי שרוב הקבוצות ירדו מגבסיהן אחרי משחק גדול. האם חוסר היציבות יתבטא גם אצל כפ"ס אחרי ה־5:1 מול נתניה?

בארבע עיניים עם רוני ג'רבי

רק נצחון יחזיר לנו את הבטחון אחרי שקופחנו

שוער הפועל פ"ת, רוני ג'רבי, הוציא ארבע פעמים את הכדור מרשתו במשחק נגד מכבי ת"א, אך בקבוצה האשימו את השופט יאיר טילינגר בתבוסה 4:1. בשבת תארח פ"ת את השניה בטבלה, הפועל ת"א.

★ רוני, האם זה משחרר אותך מאחריות?

„אני אחראי להפסד כמו כל השחקנים. אבל, הפעם, השיפוט היה

שוער הפועל פ"ת, ג'רבי, מזנק יפה אך קולט אויר. כדורו של טבק נעצר ברשת בנצחון מכבי ת"א 4:1 (צילום: א. קנטר)

גורם חשוב בהפסד. הוא פסל לנו שער כשהיה שוויון. עקרונית, קשה אבל צריך לשכוח את מכבי ולחשוב על הפועל".

★ ומה את חושב על הפועל תיאור?

„טוב, זו קבוצה טובה, למרות שלא הולך לה כל־כך בזמן האחרון. אנחנו צריכים לחשוב על עצמנו. רק נצחון יחזיר לנו את הבטחון אחרי שקופחנו נגד מכבי".

★ אתם בטוחים לצמרת או שהיתה לכם תקופה טובה מעל המצופה?

„אני לא יודע. יש לנו שחקנים טובים. עד לפני שבוע השגנו תוצאות חיוביות. אתה רואה שלא רק אנחנו הובסנו. הפועל ת"א ונתניה הפסו המיישות. אין השנה משחקים קלים ובטוחים. צריך להילחם. אני מאמין שנגמור בפלייאוף העליון".

התצוגה העלובה מול מלטה חשפה: נבחרת ישראל – יוקי!

מאת יצחק צ'יבין

נבחרת ישראלית הססנית, העדירה ההתלהבות לא הצליחה אתמול לחלוץ, במשחק לזכרו של השוער אבי רן ז"ל, אלא תיקו ביתי מאכזב (1:1) מול נבחרת בינונית ממלטה.

בפתיחת משחקי ההכנה הביתיים של כדורגלני הנבחרת לקראת הטורניר באוקראניה לא יכולנו לשבוע נחת. אמנם, לא היתה זו עוד

כדורגל בינלאומי

תבוסה כמו שהנחילה לנו נבחרת בראזיל (4:0) או הפסד סרי מול אירלנד החופשית (5:0), אבל צריך לזכור, כי הפעם התמודדנו מול נבחרת בינונית, אולי החלשה ביותר באירופה. ספק אם יצא לנו בכל משחקי המבחן הבאים להתמודד עם יריבה נוחה כל כך, ובהחלט אפשר לשאול: אם את אלה לא ניצחנו אז את מי כן?

סימני שאלה גדולים מרחפים, איפוא, סביב יכולתה של הנבחרת, ולמאמן מילינקו מיהיץ' יש עתה סיבה רצינית לדאגה. נראה, כי לא תהיה לו כל ברירה אלא לזמן במהירות האפשרית את „מקצועני בלגיה וסקוטלנד" אלי אוחנה, רוני רוזנטל ואבי כהן, ואולי גם כמה כוכבים, שזה מקרוב חזרו מחו"ל, כדי לחלץ את העגלה מהבוץ. נוכחותם של השחקנים האלה בלטה בלסה על רקע החולשה ונקודות התורפה,

מצטיין קלינגר

שנחשפו בתפקידים אותם איישו המקצוענים האירופיים שלנו.

שוב הוכח שבלא סיכון ממשי של השער אין אפשרות להבקיע. ואכן, מערך תוקפי קהה וחלש, חסר מחץ והתלהבות היה בעוכרי הנבחרת ומגורמי התוצאה המאכזבת.

שער הזהב

מבחינה אישית בלטו רק שני שחקנים: החיפאי ניר קלינגר והחיפאי לשעבר ירון פרסלני. אורי מלמיליאן ניסה לפרקים לרכז את המשחק בטבור המגרש, תוך הפעלתו של דניאל בריילובסקי, אך אי־אפשר לומר שהשניים עשו את העבודה. במיוחד איכזב השוער מוטי גינצבורג, שבאופן פרדוכסלי הציג הפעם, כמחליפו של אבי רן בנבחרת (וגם במכבי חיפה), את אחד המשחקים החלשים בתקופה האחרונה, יכולת שהספה בעצם את העובדה המצערת שאבי רן הותיר את השער הלאומי ללא תחליף מתאים.

הנבחרת הישראלית פתחה דווקא את המשחק בסערה וכבר בדקה ה־6 הוליכה ביתרון. בסיום התברר לאכזבתנו, כי היה זה גם השער היחיד של נבחרתנו. כבעל ההבקעה החל ברגליו של אבינועם עובדיה והיחיד שגילה יכולת מסויימת בהתקפה, שפרץ בין 2 שחקני הדריב ומול השוער בעט לפינה הקרובה.

באותן דקות היתה נבחרתנו נותנת הטון. בדקה ה־23 פרץ פרסלני בעבירת הכלם לעבר שער האורחים ובמסורת מסירות עם אלי דריקס הגיעו לקרבת השער. אך האחרון בעט כ־18 מ' החוצה.

בשלב זה גילו האורחים יכולת בעטה בהתקפה ונראה, כי הם סובלים מבעיה „ישראלית" מוכרת: חוסר מחץ בהתקפה.

דניאל בריילובסקי בבבצע אישי בודד בעט (35), השוער הדף ועובדיה נגח מול השוער, שהצליח להדוף לקורה ולקרן.

בשלב זה בלט בין האורחים ריימונד ווילה, שבדקה ה־40 בעט מול השוער הישראלי החוצה.

פריצה בהגנה

האורחים, שהבחינו כי הצד הישראלי אינו מאיים, לקחו את היוזמה לרגליהם והחלו להכתיב את קצב המשחק. במשחקם היה מתואם יותר ובכבר בהם, כי הם מצוידים ביותר תקשה ארוכה. לעיתים נעדרו שחקנינו כל תיאום ובהגנה נבעו פרצות רבות, שכמעט לא אחת רק ע"י משחק המצוין של ניר קלינגר.

בדקה ה־44 כשל השוער מוטי גינצבורג בנסיון לקלוט כדור פשוט. ריימונד ווילה, הבולט בין האורחים, בעט בסיבוב, שנהדף בידו של הבלם פרסלני מקו השער. דניס מיצ'י הבקיע מהנקודה הלבנה את שער השוויון.

לא זו בלבד שלאחר ההפסקה לא חל שינוי ביכולת הנבחרת הישראלית. אלא שהאורחים עוד הגבירו את לחצם על השער הישראלי. המשחק לא סיפק ובדקות רבות ראינו את האורחים נוטלים את היוזמה תוך שליטה בירבית במרכז המגרש.

הם גם הגיעו למצבי הבקעה רבים יותר. למזלנו לא נסתיים המשחק במפלה של ממש, שהיתה יכולה להחשב כהצלחה הגדולה ביותר של המלטזים בכל הזמנים. הם לא זכו בשום ניצחון בינלאומי מזה 13 שנים.

מצטיין פרסלני

החל בדקה ה־51 חזינו בשחר בראל, שהוכלל במקום דריקס, שנפצע בהתנגשות עם השוער. בראל כמו חבריו להתקפה לא עשה מאומה.

בדקה ה־60 בעט בחוזקה מחוץ לרחבה לכוכב מלטה, לידי גינצבורג, כשניצב יחיד מולו. 5 דקות מאוחר יותר היה זה עובדיה, שניצב בעמדה נוחה, אך השוער הצליח להדוף את בעיטתו. 2 דקות לסיום כמעט ועלה בידינו לזכות בכל זאת בנצחון לאחר שירון פרסלני נגח את הכדור למשקוף לאחר בעיטת עונשין של מלמיליאן.

ניר קלינגר, שהיה חברו הטוב של אבי רן, היה נרגש מאוד בסיום המשחק. מוקף ע"י חברים ואוהדים אמר, כי הוא מקווה להציג גם בעתיד יכולת טובה. ירון פרסלני נראה מרוצה. לעומת זאת, נראה המאמן הישראלי חסר נחת מהיכולת שהציגו חניכיו, ולא פחות מזה – נוכח התוצאה המאכזבת.

לפני פתיחת המשחק נערך טקס, בו לחצו בני משפחתו של אבי רן ז"ל את ידי שחקני הקבוצות ולאביו של השוער המנוח נמסר למזכרת כדור חתום ע"י שחקני הנבחרות. ראש העיריה, אריה גוראל, התכבד בבעיטת הפתיחה. כל ההכנסות מהמשחק יועברו לקרן ההנצחה של משפחת רן.

ישראל 1 (1)
מלטה 1 (1)
השער לישראל: אבינועם עובדיה (6)
השער למלטה: דניס מיצ'י (44)
ציון משחק: 5
המצטיין: ניר קלינגר
המאכזב: מוטי גינצבורג
צופים: 4,000
שופט: אריה פרוסט
אצטדיון: קרית־אליעזר

● ישראל: גינצבורג; עמר (אבי כהן), סמטנוב, פרסלני, קלינגר; דוידי (ל. רוזנטל), בריילובסקי, מלמיליאן; עובדיה, יאני, דריקס (בראל).

● מלטה: קלואיס; קמילרי, בוטיגלי, קמלירי, מיקלף (אזופרדי), גרגורי (דה גורגיו), לה פבלה, וולה, צ'רלס; מיצ'י, בוזטיל (שקמברי).

פעילות בביה"ד המשמעתי בכדורסל

מאת משה כהן

פעילות רבה מצפה הערב לשופטי בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל, שידונו בתמיכה תיקים של עסקנים, מאמן ושחקן של קבוצות הליגה הלאומית.

כוכבה שחום־העור של מכבי נתניה, ויילי בראון, יעמוד לדין בעקבות הרחקתו במשחק בגמר גביע המדינה נגד מכבי פ"ת. בראון הלם בפניו של הפתח־תקוואי ירדן רוזנברג והערב הוא יתן על כך את הדין.

מאמן אליצור רמלה, יעקב אדלר, יועמד לדין משמעתי בעקבות אירועי משחק קבוצתו מול הפועל חיפה. אדלר מואשם בהעלבת השופטים. שני עסקני בית"ר ת"א, אבנר קופל ואפרים יהושע, יעמדו אף הם בפני ביה"ד המשמעתי בעקבות מעורבותם באירועים חריגים שהיו במשחק בין קבוצתם לבין הפועל ירושלים.

גם לראשי הפועל ירושלים יהיה הערב הכבוד המפוקפק להופיע בפני ביה"ד המשמעתי, בעקבות האירועים במשחק קבוצתם מול הפועל ת"א. ל„קינוח", תיוצג גם הפועל חיפה בפני דייני ביה"ד. מנהל הקבוצה דורון ויידנגר יואשם בהתנהגות בלתי הולמת בעת משחק קבוצתו מול הפועל ת"א.

ה„דרבי" בכדורסל ישודר בטלויזיה

מאת משה כהן

ה„דרבי" התל־אביבי הגדול ומשחקה של מכבי ת"א מול אריס סאלוניקי ישודרו בשבוע הבא בשידורים ישירים בטלוויזיה הישראלית. כך מסר אמש יו"ר ועדת הספורט של המליאה, ח"כ פנחס גולדשטיין, שבמשך שעות ארוכות ניסה להסדיר את שידור משחקה של מכבי מול דן'בוס.

ח"כ גולדשטיין סיפר אמש, כי עשרות חובבי ספורט מכל הארץ פנו אליו, כדי שיפעל לשידור משחקה של מכבי בהולנד: „עשיתי זאת בתוקף תפקידי כיו"ר ועדת הספורט. תאמינו לי שאנשים מכל הגילים פנו אלי ובכעס התחננו שהמשחק ישודר", הוא הסביר.

ח"כ גולדשטיין סיפר, כי הוא שוחח בענין זה עם מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, וביקש ממנו לשדר את המשחק. „פורת הסביר לי שבשבוע הבא ישודרו שני משחקים (ה„דרבי" ומכבי סאלוניקי) ולכן, לא ניתן לתת יותר מדי כדורסל. אבל הבהרתי לו את החשיבות הרבה של השידור. פורת הבטיח לי שהטלוויזיה תשדר לפחות קטעים מהמשחק. הבעיה העיקרית היא, שהטלוויזיה לא רכשה את זכויות השידור מהתאחדות בהולנד", ציין גולדשטיין.

טניס

תואר כפול לברגר בבירה

אילנה ברגר הוכתרה אתמול באלופת טורניר פיליפס בטניס, כשגברה בגמר הישראלי על דליה קוריאט 3:6, 2:6.

בתואר הגברים בטורניר פתיכל זכה השוודי פטר לונדגרן על האמריקאי צ'אק אדמס 3:6, 6:2, 6:7.

ברגר זכתה בתואר הזוגות עם רקפת בנימיני בגמר מול הישראליות ישראל ולויניאר 3:6, 2:6. בגמר הזוגות לגברים ניצחו האמריקאים ויליאמסון וקלטצר את האנגלים ביילי ואיכן 3:6, 6:7.

המארגנים בירושלים ציינו כבר תחרויות, בהמשך חודש ובמהלכו הוענקו פרסים בסך 45,000 דולאר.

הפועל רחובות 19
קרית שרת 17

מאת שמואל קליגר

במשחק הנלכה בליגה הלאומית בכדוריד ניצחה אמש קבוצת הפועל רחובות את מכבי קרית שרת חולון 17:19 (9:8).

המשחק נערך על פי החלטת ועדת המשמעת לאחר שבמחזור הקודם הופסק בשל הפסקת החשמל.

שערים להפועל רחובות: משה 4, קיבר 4, יורם כהן 3, זבולון 3, אייזר 3, גבריאל 2.

שערים לקרית שרת: גרינפלד 6, ג'יליבר 4, הרבה 3, דיין 3, פישר 1.

קליעת המשך — יצחק שתיל

מתח בסינרמה

בצד האכזבה על הפסדיהן של כל ארבעת נציגות ישראל בשלושת גביעי אירופה השונים בכדורסל, נקודת האור היחידה בערב קשה ומאכזב זה היה „המגרש הביתי" השני של מכבי ת"א: אולמות הסינרמה בת"א.

היתה זו חוויה להיות אמש בסינרמה. האולם, אשר ידע אירועים יוצאי דופן, יהפוך, כפי הנראה, בעתיד הקרוב ביותר לאולם, אשר בו יוקרנו תחרויות ספורט באמצעות הלוויין.

שעה קלה לפני מועד תחילת המשחק בין מכבי ת"א לבין דן'בוס ההולנדית, התקבצו קומץ של אוהדים, אך כאשר החל המשחק ניתן היה לראות כ־4000 חובבי ספורט נלהבים ממלאים את האולם, וכמובן את מועדון האח"מים של הסינרמה.

גם האיחור של כ־13 דקות מתחילת המשחק והשידור, וגם האיכות המקצועית הירודה של הטלוויזיה ההולנדית לא פגמו באותה חוויה של צפיה בצוותא ביחד עם עוד אלפי צופים. הנהלת הסינרמה ראויה לחופן מחמאות, על שמילאה לנו את החלל, כאשר הטלוויזיה כאורח סמלי הקרינה סרט „בשחור לבן".

עוד ידובר על אותן שניות גורליות בתוך הזרע המשחק, בקליעת המשך ההולנדית, אך כפי שקרה לא אחת בספורט „בלגל ההלוח". אשר כה היטיב עם מכבי ת"א מול ברצלונה – התאכזר אליה אמש.

ריבה לא הותיר סיכוי להפועל ת"א

שחקני הפועל ת"א נאלצו אמש להניף דגל לבן כבר בפתיחות המחצית השניה של משחקם באיטליה מול קבוצת קאנטו – 94:78 (53:44).

שחקני קאנטו הוכיחו שוב, כי במצבים הביתי קשה מאוד לגבור עליהם. 3500 אוהדים הקנאים עודדו את מרוראסי וחבריו ללא הרף.

במחצית הראשונה עוד החזיקו התל־אביבים מעמד. האיטלקים לא הצליחו לברוח ויתרונם לא עלה על עשר נקודות. במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות במגרש. יציאתם של סאותם ולאסוף מהמשחק בגלל חמש עבירות אישיות שברה כליל את הבריחים, ובדקות הסיום עשו שחקני קאנטו במגרש כבכל העולה על רוחם.

גביע קוראץ'

הרף ה„אדומים" נראו חסרי אונים מול הקרנבל האיטלקי.

כוכב המשחק היה, ללא ספק, הקלע המצטיין, אנטונלו ריבה, שקלע מכל מצב ולא הותיר לת"א שום סיכוי. גם הרכז הוותיק, פייר לאוינ'י מרוראסי, גילה יכולת טובה והוא הכתיב את קצב המשחק כרצונו.

בשורות ת"א בלטו לעיתים עמוס פרישמן ולינטון סאותם. את האכזבה הגדולה ביותר הנחילו שחקניה הגבוהים של ת"א, שלא הצליחו לשלוט ב„ריבאונד" ומשחקם כתוות לסלים היה חלש.

נקודות להפועל ת"א: פרישמן (19), מרסר (16), סאותם (11), דליה (10), זלוטיקמן (9), לאסוף (8), איכוס (4).

נקודות לקאנטו: ריבה (34), בוזה (19), סרנר (15), גאיי (11), מרוראסי (10).

נצחון ביתי לאורתז

במשחק נוסף במסגרת בית הגמר של גביע אירופה לאלופות גברה אמש אלופת צרפת, קבוצת אורתז, בביתה על אלופת מערב־גרמניה, קבוצת קלן, בתוצאה 95:105.

היום יערכו שני משחקים נוספים בגביע האלופות: ברצלונה – אריס סאלוניקי, טרייסר מילאנו – פרטיזן בלגראד.

הגליל הצדיק התחזית המוקדמת

קבוצת הפועל גליל־עליון נחלה אמש בצפוי הפסד חוץ מול הקבוצה האיטלקית החזקה, פזארו – 96:81.

שחקני הגליל לא הצליחו להוות יריב שקול לאלכסנדר פטרוביץ' וחבריו. כולם שיחקה קבוצה חזקה, שמול אוהדיה הקנאים לא התקשתה לזכות בנצחון קל.

חניכיו של מולי קצורין שיחקו בשאפתנות רבה. הם ניסו לשחק בצורה מבוקרת ולקלוע רק ממצבים בטוחים, אבל כושרם הגופני הלקוי וההתלהבות האיטלקית היו בעוכריהם. אין ספק, כי שחקני

מחזיקות הגביע

הגליל עדיין לא בשלים לשחק במעמד אירופאי כה רם. קבוצה ללא ניסיון בינלאומי וללא שחקני ספסל אינה מסוגלת להוות יריב שקול לאריות הכדורסל האירופי.

יש לקוות, שבשבוע הבא יהיה מצבה של הגליל טוב יותר, כשמולה תשחק קבוצה בלגית בינונית כמו מרינבורג. שחקני הגליל עוזבים לבלות את סוף השבוע בפאריס, שם גם מצפה להם משחק אימון מול הקבוצה המוליכה בראשות הליגה הצרפתית השניה. אחרי כן הם יסביכו לבלגיה והטיול האירופי שלהם יגמר בעוד שבוע.

מנהל טירה הורחק לשנתיים

מאת ג.אשר

ד"ר זיאד חבדן, מנהל קבוצת הפועל טירה, הורחק אמש ע"י ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל למשך שנתיים במגרשי הכדורגל. ביה"ד הצביע בעונשו של המנהל, אשר הסית עלמונות בשופט ובאיגוד השופטים לאחר משחק ההפסד של קבוצתו מול מכבי טמרה 1:0.

ביה"ד העליון הקל בעונשה של קבוצת בני־יהודה, שהורשעה בגין בניסתו של עוזר המאמן, אהוד בן־שושן, לשדה המגרש לבדיית עונש הרחקה. הקנס הועמד על 1800 שקל במקום 1000 שקל ואילו עניינו של אהוד בן־שושן יוחזר לדיון בביה"ד המשמעתי. עד הדיון ימשיך בן־שושן לרצות את העונש.

הצד השני של המטבע: הפעם 7 הפרש למכבי והפסד בשנית הסיום

מה שעשתה מכבי ת"א לברצלונה עשתה אמש דן'בוס למכבי. האלופה שלנו הובילה כבר ב־7 נקודות הפרש בהארכה (94:101) ונראתה צועדת בטוחה וגאה לקראת נצחון חוץ חשוב בבית הגמר של גביע האלופות. אבל, אז התחולל המהפך המדהים, שהסתיים בקליעת הכשך לסל של ההולנדי גוברס ממש עם צפירת הסיום – 102:103 לדן'בוס.

השניה, אך נאלץ לחזור לספסל, משנוכח לדעת כי עדיין לא החלים לחלוטין.

ובכן, סיפור המשחק מתרכז בדקות ההארכה. רוחון ג'מצ'י העניק את השוויון (92:92) בתום 40 הדקות, סמוך לצפירת הסיום. באותן דקות לא היטיבה מכבי לשחק, אך נהנתה מהחטאות הולנדיות משמעותיות. כימס כבר יש על הספסל ופינה מקומו לליפין ואח"כ לארואסטי.

את ההארכה פתחה מכבי בתנופה גדולה. מיקי ב־3 נקודות וג'מצ'י פעמיים 2, אחרי שתי הסיפות, העלו את מכבי ליתרון המפורסם. תומפסון הקטין, בארלו החזיר. 94:101. ההולנדים היו על סף התמוטטות.

שרילפ, מהטובים בהולנדים הקטין שוב וקורנליוס ניצל רק זריקת עונשין אחת. ואז, בעקבות שני איבודי כדור אומללים של מכבי, הקטינו ההולנדים ל־101:102.

8 שניות לסיום. כדור מהצד למכבי. ארואסטי ביצע שטות של טירון, כשהשהה מעל 5 שניות, והכדור הגדולי עבר להולנדים. הכדור נמסר במהירות לתומפסון, שפריץ, זרק, הכדור קפץ על הטבעת, אך אף ישראלי לא היה במקום. גוברס ניתר ובקליעת המשך קבע את הנצחון, שהקפיץ מאות אוהדים לשירה ומחולות.

גביע האלופות

תאורי ביזון מהקרנת המשחק אמש בסינרמה בת"א. כך יכולתי לעקוב אחר המתרחש מעבר לים, אך לצערי, בצורה מוגבלת. כיוון שהטלוויזיה ההולנדית העבירה שידור לקוי. רק לעתים רחוקות נתנה קלודאס לזוז המאלקטרוני.

המשחק היה הפכפך ומרתק, אם כי לא התעלה לרמת כדורסל טובה. דן'בוס, אכן, נתגלתה כקבוצה אפורה שנשענה אמש על יכולתו הגבוהה של ביל תומפסון שחום העור. רלף קליין חיפש אך לא מצא פתרון לצלף הכליכוי הזה, שממש מוסס את הגנת מכבי.

קוין מאגי הפצוע עלה לשחק לדקות ספורות בפתיחות המחצית

שום על זה הכל בעם מהמחצה

הקזינו ממונקו לקח את הקופה

מאת דוד בכר

יכולת מעולה של הרכז שחום העור רוברט סמית היקנתה אמש לקבוצה הצרפתית מונקו נצחון חוץ מפתיע על אליצור נתניה – 82:88 (39:46).

שחקני עיר ההילומים איכזבו קשות. משחקם היה מפוזר ובלתי מאורגן. שחקנים כמו גברסון ופייר

גביע קוראץ'

ריחפו על המגרש וקשה היה להבין מדוע הם הציגו משחק כה חלש. רק חוזה ויינסק בכמה מבצעים נאים ואור גורן בקליעות נאות לעיתים רחוקות הצינו יכולה מניחה את הדעת.

הצרפתים נחשבו לפני פתיחת המשחק לקבוצה החלשה ביותר בבית של נתניה. אולם, אמש הוכח, כי לתחזיות המוקדמות לא היה בסיס. בשורותיהם משחקים כמה שחקנים בעולים, שכמו ידיהם מסוגלים ל„גמור" משחקים.

כוכב המשחק היה, ללא ספק, הרכז שחום העור, רוברט סמית, שניווט את משחק הכריז באמנות. קלע כמכונת יריה ול„קינוח" אף ביצע כמה מבצעי כדורסל מעולם אחר.

סמית היה האחראי הבלעדי לנצחון החוץ של קבוצתו. פתיחת המשחק לא רמזה על העתיד לקרות. סבן, שחקני עיר ההילומים בבשחק פשוט ויעיל הצליחו להוליך ברוב דקות המחצית הראשונה ללא קושי.

המחצית השניה כבר היתה שייכת לסמית וחבריו. כבר בפתיחתה הם חוללו מהפך והצליחו לעלות ליתרון, שנשמר ללא קושי עד לשריקת הסיום.

שפסו קאפליני מתורכיה וג'ונס מאנגליה לעיני 900 צופים באולם אליצור נתניה.

נקודות למונאקו: סמית (36), תומפסון (16), דניאל (14), תופאן (11), סקדו (8), בונמי (2), גרנייה (1).

נקודות לאליצור נתניה: ויינסק (21), גורן (15), מאלוביק (13), גברסון (1), פייר (8), ברכה (4).

להק
ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

מודיעה בזה:

כי בעקבות שינוי שעות המסחר בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, תשתנינה שעות קבלת הוראות הקניה והמכירה של היחידות בקרנות הנאמנות החל מיום 6.12.87, כמפורט להלן:
בקרנות: "דוכיפת", "זמיר", "חוחית", "כחל", "סנונית", "עפרוני", "צופית", ו"שחף".
א. עד השעה 11.00, המחיר שייקבע באותו יום
ב. לאחר השעה 11.00, המחיר שייקבע ביום המסחר הקרוב.

בקרן "זמיר":
ההוראות נגד המגמה תתקבלנה בין השעות 12.00 – 11.15

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות.

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על **מכירת טובין**. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט במפרט. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי התשלום: 60% בהוצאה בקופה ו־40% הנותרים בערבות בנקאית שתשן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז. בכרזת מפרטי המכרז יחל ביום שני 7.12.87 במשרדי מחלקת הכירה, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל אביב. שעות הקבלה בימים א' – ה' בשעות 08:30 – 12:30, בימים א' וג' גם בשעות 14:00 – 15:00.

מכרז מספר: 231/88/01
צמיגים בגדלים שונים, כבלי פלסטיק, חלקי גנרטורים ומנועים שונים, כבלים מסוגים שונים, זרועות לצמודי אחסון, חלקי פלסטיק שונים, כימיקלים שונים, עגלות הרמה, חלפי רכב (מערכות), ברגים שונים, חלפי טנק, חלפי נגמ"ש.
ימי סיור: 21, 23, 28, 29, 30, 31 דצמבר 87 במפרטי המכרז. יש להירשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־04/01/88 עד שעה 10:00 לצהריים.

מכרז מספר: 12 232/87
מכשירים אלקטרוניים וחשמליים, ציוד רדאר, כבלים, צילום וציוד מחשבים, מכשירי בדיקה ומעבדה, חלקי חילוף לרכב, מקררים, ומכרי חשמל, חלפי מלגזות.
ימי סיור: 16, 17 בדצמבר 1987.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־21/12/87 עד שעה 10:00 לצהריים.

מכרז מספר: 12 233/87
רכב ומשאיות מסוגים שונים, פורד־טרנזיט ג'יפים וחלפים לפרוק ניתן לקנות טופס מכרז בימי הסיור במגרש הרכב ליד שער ירושלים צריפין.
ימי סיור: 9, 10 בדצמבר 1987 בין השעות 08:00–11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־12/87 14 עד שעה 10:00 לצהריים.

מכרז מספר: 12 234/87
מכוניות פרטיות, פולקסווגן, סובארו, ג'יפים CJ5, בלייזרים ופורדי־טרנזיט – חלקם לפרוק.
ניתן לקנות טופס מכרז בימי הסיור במגרש הרכב ליד שער ירושלים צריפין.
ימי סיור: 9, 10 בדצמבר 1987 בין השעות 08:00–11:30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־14/12/87 עד שעה 10:00 לצהריים.

חדשות של שבת

■ אחרי ליל הגלשנים. **דורון רוזנבלום**: הערבים ממציאים דוידקות, ואנחנו עושים במכנסיים; **אלכס פישמן** על **יוסי פלד**; אורי מילשטיין: צה"ל לא מפיק לקחים; **יהודה מלצר**: נהיו פתאום רמבו ■ **אלישע שפיגלמן** על הצעת התקציב ■ **יוסי הימן** בפרדס שניר ■ מה עושה הפיקוח על הבנקים? **אלעזר לוין** ■ **עדנה עברון** עם אלמנת אברהם סטבסקי, יותר ממיליונרית בארה"ב ■ **עמיקם רוטמן** עם עקיבא **לוינסקי** ■ טדי פרויס, מה שיבין רוצה להוריד ■ **יהודה ליטני**: פרובוקציה קטנה עם ירון לונדון ואמיל חביבי ■ זרקו את ג'ק מנסל, **רמי רוטהולץ** ■ **אלעזר שטרום** עם ד"ר בורג ■ **שאול אברון**, כסף אמריקאי ■ **מאיר אגסי** על דייגו ריברה

هذا من الاصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

החייל הטוב שוויק השחקן פטר גדיש ייכנס מחר לנעליו של מאיר מרגלית כחייל שוויק. לא החייל האמיץ הזכור לנו אלא „החייל הטוב שוויק" (חזרה לשמו המקורי של הספר – „עלילות החייל הטוב שוויק במלחמת העולם הראשונה") המועלית, ממחר, בתיאטרון נוה צדק. לקראת ההצגה כתב רמי רוזן עיבוד חדש (במקום עיבודו הוותיק של מכס ברוד), המנסה לקרב את סיפורו של החייל שנשקו האישי הוא הטמטום והאופטימיות למציאות הישראלית של ימינו. אהרון אלמוג ביים את המחזה ולצידו של גדיש מופיעים אודיה קורן, שבתאי קונורטי, עמי כץ, דרור טפליצקי ואליעזר אפלביים, כל אחד מהם במספר תפקידים. את התפאורה עיצב משה שטרנפלד, האבזרים הם של יהודית גרינשפן, את התלבושות הכינה אילת הרפז ומוסיקה מקורית כתב דוד אור.

ורדה צימרמן

הכנות לפסטיבל סרטי הסטודנטים הבין־לאומי

לאחר הפסקה של שנה חוזר הפסטיבל הבין־לאומי לסרטי סטודנטים לאוניברסיטת תל־אביב. בימים אלה עמל צוות המארגנים (והיזם פרייס מנהל הפסטיבל ואוקי פרידמן מפיקו) על אירגון הפסטיבל שייערך בין ה־7 ל־14 במאי 1988. מקווים להשתתפות של לפחות 55 בתי ספר לקולנוע מרחבי העולם (בתחרות הקודמת נטלו חלק 43 בתי ספר). בשל ריבוי המשתתפים יוגבל אורך התוכנית אותה יהיה רשאי להגיש כל בית ספר ל־70 דקות בלבד. כ־130 הזמנות נשלחו לבתי ספר לקולנוע שונים בעולם. עד עתה כבר הובטחה השתתפותם של אחדים – ביניהם בתי ספר ממזרח אירופה (עדיין מקווים לתשובה חיובית מבית הספר לקולנוע בצ'כוסלובקיה שבפעם הקודמת נמנעה השתתפותו בשל סיבות פוליטיות) וכן, לראשונה, משני בתי ספר לקולנוע מיפאן – מטוקיו ומאוסקה.

הפסטיבל ייערך ברובו באוניברסיטה, אם כי השנה יפלשו גם מקצת מההקרנות לסינמטק התל אביבי ולעוד מספר אולמות בתל־אביב.

★

עוד מספחיו של הפסטיבל הראשון: ביום רביעי האחרון הגיע ארצה מרגבי סלאק, במאי, מעצב בבית הספר לקולנוע בלובליאנה שביוגוסלביה. סלאק, שנטל חלק בפסטיבל הקודם, התאהב בארץ ועתה הוא מתכנן כאן צילומי סרט ארוך שלו.

★

ההכנות שהתעכבו לסרטו הארוך של גור הלר נמצאות עתה בעיצומן. הסרט, שהיה אמור להיות מופק מכספי הפרס שבו זכה הלר על סרטו הקצר „סרט לילה", זכה להשלמת תקציב מידי בית הספר לקולנוע במינכן. סרטו הארוך של הלר אולי לא יושלם עד לפסטיבל, אבל מקווים שיהיה בעת הפסטיבל בשלבי צילום מתקדמים.

דני ורט

בובות מהונגריה תיאטרון הבובות הממלכתי ההונגרי יגיע לארץ באפריל 1988 ויפתח את פסטיבל הצגות הילדים בחיפה. לאחר הפסטיבל יופיע התיאטרון ברחבי הארץ. התיאטרון נוסד ב־1949 והפך עד מהרה למרכז עולמי חשוב בכל התחומים הקשורים לתיאטרון בובות. בצוות התיאטרון 14 בובנאים שבהופעותיהם בישראל ישלבו סדנאות, הדרכה והדגמות במסגרת יום תיאטרון ארוך.

בקרוב

„מאנון", „טאמפופו", „גבי – סיפור אמיתי", „הניצוץ", החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע

„מאנון" (במקור – „מאנון מהמעיינות") הוא המשך עלילותיהם של סזאר ואוגולין, הבמאי שנישל בחלק א' את ז'אן דה פלורט, גובה המס הגיבן טוב הלב מאדמתו ובה המעיין יקר המציאות. סרט ההמשך מציג את בתו של ז'אן, מאנון, בת ה־18, ודעת עידים שהתחנכה בחיק הטבע, הבאה לנקום את החוב משני האיכרים.

גם כאן זהו עיבודו של קלוד ברי לרומן של מרסל פאניול. איב מונטאן נוטל כאן את החלק הארי ממנת המשחק ולצידו, שוב, דניאל אוטיי כאוגולין, המתאהב אהבה אובססיבית במאנון, בגילומה של עמנואל באר הנאווה, התגלית הצרפתית החדשה.

★

מה אוהבים יפאנים? מרק איטריות סמיך מעוטר בנתחי בשר. סביב מאכל איטריות לאומי זה, שנהוג לאוכלו ברעש של מיצמוצי שפתיים, הרכיב דזהיו איטאמי את הסאטירה הקומית שלו על מנהגי אכילה ביפאן. ב„טאמפופו", כשמה של בעלת מסעדת האיטריות, מתקבצת חבורה משונה לסייע למסעדנית האלמנה להפוך את מסעדתה הצנועה למקום זלילה יוקרתי. אשת הבמאי, נובוקו מיאמוטו, בתפקיד הראשי. בסרט משולבות גם מעשיות קצרצרות אף הן בענייני זלילה.

„מאנון"

★

„גבי – סיפור אמיתי" הוא סיפורה האמיתי של גבריאלה ברימר, פגועת שיתוק מוחין, שהתגברה על מגבלותיה הגופניות וכתבה באמצעות כף רגלה את קורותיה וקורות משפחתה. הבמאי המקסיקאי לואיס מנדוקי ביים, מנחם פרי הישראלי הפיק והאירש קולמאי ההונגרי צילם. ליב אולמן מגלמת את אמה של גבי, רוברט לוג'יה האמריקאי הוא אביה, נורמה אליאנדרו הארגנטינית („הסיפור האמיתי") כאומנת והמחנכת של גבי ורייצ'ל לוין, שחקנית שבחייה אף היא התגברה על קשיים גופניים, בתפקיד הראשי.

★

שב למסכים סרטו הקודם של סטנלי קובריק „הניצוץ", שנוצר עוד בשנת 1980. עיבוד לרומן של מומחה האימים סטפן קינג („קארי", „כריסטין" ועוד יצירות מצמררות שהיו לסרטים). זהו סיפורה של משפחת טורנס, המופקדת לטפל במלון מבודד בהרי קולורדו בחודשי החורף הקפואים הבודדים. הגבר, סופר הנאבק בקשייו להביא רומן שלו לידי סיום, מתחיל לגלות סימני שגעון. הבן בן השש ניחן בתכונה מופלאה לראות את העבר ולחזות את העתיד. האשה משמשת קורבן להתפרצויות הטירוף של בעלה וכל המקום רדוף זכרונות ביעותים של רציחות ונחלי דם. ג'ק ניקולסון, באחד ממפגני המאנייריסטיים ולצידו שלי דובאל והילד דני לויד. סרט מורט עצבים, המעוצב ומצולם להפליא, כדרכו של קובריק.

„גבי – סיפור אמיתי"

קונצרטים בערבי שבת בירושלים

מחר בערב עומדת להתחיל סדרת קונצרטים חדשה, באולם ימק"א בירושלים. קונצרט הפתיחה יארח חמישה נגנים בכלי קשת מהפילהרמונית הישראלית (מנחם ברויאר ואליקום זלצמן – כינורות, רחל קם ומרים הרטמן – ויולות ומרצל ברגמן – צלו, שישמיעו את שתי החמישיות (בסול מינור ובדו מג'ור) מאת מוצארט. מארגני הסדרה מבטיחים לשבועות הבאים קונצרטים להרכבים קאמריים, למקהלות ולזמרים סולנים וכן קונצרטים מוסברים במתכונת „לכל המשפחה". הקונצרטים נערכים בסיוע הקרן לירושלים.

פרס הרמן שטרוק יוענק לציירת אילנה סלמה אורתר

הפרס של עיריית חיפה ע"ש הרמן שטרוק, ליצירה המצטיינת באמנות הציור והפיסול לשנת תשמ"ז יוענק היום לציירת אילנה סלמה אורתר, על יצירתה „באור התכלת העזה". בציון לשבח זכו הצייר ישראל ורסמן עבור יצירתו „ורוד של שחור" והציירת תמר דוברונסקי עבור יצירתה „אבסטרקט".

אילנה אורתר משמשת כאוצרת לאמנות של אוניברסיטת חיפה. באחרונה זכתה בתחרות בין־לאומית שנערכה בניו יורק ע"י חברת „מטרו־ארט" וכמה מיצירותיה מוצגות כיום בתערוכה של חברה זו ב„גלריה 54" בניו־יורק.

הרמן שטרוק, שקנה לעצמו שם של צייר, גרפיקאי ותחריטן נפטר ב־1944. בשנת 1946 החליט ועד הקהילה העברית בחיפה לקבוע פרס אמנותי על שמו ומאוחר יותר המשיכה בכך עיריית חיפה.

אריאלה ראובני

פוטוגרמות במוזיאון השבוע נפתחה בגלריה „ראפ" בת"א תערוכת פוטוגרמות. פוטוגרמה הינה תמונה הנוצרת בחשיכה כאשר מניחים חפץ כלשהו על נייר צילום, חושפים אותו לאור ומפתחים אותו לאחר מכן ללא התערבות של עדשות אופטיות. התערוכה מציגה כיצד השתמשו בפוטוגרמה באמנים שונים ובהקשרים אמנותיים שונים. החלק ההיסטורי של התערוכה כולל כ־70 רפרודוקציות אשר נעשו על־פי פוטוגרמות מקוריות. עבודותיהם של 12 אמנים בני זמננו מוצגות במקור. התערוכה, המוצגת בסיוע מכון גיתה, תהיה פתוחה עד ה־23 בחודש.

תקליט קלאסי
פרגולזי עם „אנקור"

מקהלת ילדי הקונסרבטוריון „אנקור", שליד האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים, בניצוח אריגון מרוז, משתתפת, בימים אלה, בביצוע הסימפוניה בת ארבעת הפרקים „מזה המתים" מאת נועם שריף (בקונצרטים למנויים של הפילהרמונית בחיפה ובתל אביב). המקהלה המובחרת, שנוסדה לפני כארבע שנים, זכתה כבר בפרסים ולהצלחות מרשימות בארץ ובחו"ל. מהישגיה האחרונים – השתתפות בהקלטה מסחרית חדשה של ה„סטאבאט מאטר" מאת פרגולזי, עם כלי הקשת של הסינפונייטה הישראלית בניצוח מנדי רודן.

ההקלטה נעשתה בכנסייה הלותרנית „הגואל" במזרח ירושלים, שיש בה אקוסטיקה מתאימה. משתתפות גם – אליזבת רולף בנגינה באורגן והנערות הסולניות עדנה כהן (סופרן) ותמר רולף (קונטראלטו). היצירה המפורסמת, הדתית במהותה, מגוללת את פרשת יסורי האם שבנה נצלב. רודן שמר על האווירה הנוגה והביטוי הפיוטי הנוגע ללב. הביצוע אפילו מצליח, מדי פעם, להתעלות לרגעים של חוויה אמיתית. המקהלה, המיתרים והאורגן מתמזגים במלאכת מחשבת אמנותית. הזמרות, שאינן עדיין ברמה מקצועית, שרות בקולות יפים, אבל חסרי גוון אישי. לאלה היו קשיים לא מעטים בשליטה בטכניקת הזמרה. ההקלטה צלולה. ההפקה של חברת „רדמתיה מנדי" יצאה בינתיים רק בתקליטור. (אל.סי.17703). נותר לקוות שגם אספני תקליטים וקלטות יוכלו להאזין לביצוע הישראלי בהפקה הבין־לאומית.

ישראל דליות

מרתון רוק ב„בית ליסין"

לפני כשבועיים נערך ב„בית ליסין" מרתון ג'אז. ביום א' הקרוב ייערך במקום מרתון נוסף. הפעם מיועד האירוע לצרכני הרוק שחורי המעילים. יופיעו שמות מוכרים ועלומים כאחד: **אהוד בנאי ו„הפליטים"** בהופעה שכוללת בעיקר שירים מן התקליט; **קורין אלאל**; **סי היימן ו„להקה מקומית"** בהופעת בכורה; **טובה גרטנר**; להקת „הסניף" של גדעון כפן; להקת „סאטו", „נוער שוליים", שכבר פלשו למרכז בעקבות חוזה שחתמו עם „הד־ארצי" ולהקת „פונץ'". כל ההרכבים (לבד מסי היימן) כבר הופיעו ב„בית ליסין" במשך החודשים האחרונים ולכן ישא המאורע אופי של כינוס נאמני המקום. מומלץ להביא ארשת מנוכרת ושיער סמור.

חנוך רעים

שידורים

טלוויזיה כללית

17.30 – „ריד־דיד" – הורים ובנים
18.00 – בילבולים
18.25 – פסוק של יום
20.00 – ספורט
21.00 – מבט
21.30 – „אף פעם לא מאוחר" – סידרה קומית
22.00 – תעודה: פרשת פורגנטלר
22.50 – מטלוק – סדרת מתח
23.40 – הגיע זמן לשון
23.45 – פסוקו של יום
חדשות

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה – סידרת הנפשה לילדים.
19.00 פסטיבל שירי ילדים, חלק ב
20.00 תעודה 2: קיץ אפוקליפטי.
21.50 סוף 2.

פרד אסטר, הערב ב־16.30, בטלוויזיה הלבנונית, בסרט „גירושין מאושרים"

טלוויזיה חינוכית

08.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת מוסר.
08.15 מושגים ביהדות: משא ומתן באמונה וכו'.
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ביתיים 4.
09.00 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ, עיר קטנה גדולה וכו'.
09.20 מדעי הטבע (ו'–כ'): אלקטרוניקה בציורים.
10.10 אנגלית ה'.
10.30 הגיל הרך: בבית של פיסטוק, תולים תמונה.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת (ו'–ה'): הדיה.
11.30 אנגלית ה'.
12.00 מדעי הטבע (על יסודי): פיסיקה, הספקטרום האלקטרומגנטי.
12.25 אנגלית ס'.
13.00 היסטוריה.
13.30 מוסיקה – כילו – צלילים של קליפה.
14.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות: ג'–ק'. (ש.ח.)
14.30 קשר במשפחה: (כ).
15.10 [illegible]
15.40 שעת מוסר.
15.5 באתרים שבית לרשות ההוראה: דפי מידע בטלטקסט.
16.00 הדיה, שידור ה'.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החבובות (מצויירת); 15.30 הבית המעופף (מצויירת); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „גירושין שמחים" עם פרד אסטר; 18.00 גובה; 19.00 חדשות; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 לאור הירח (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 17.30 חלומות ג'ינג (צרפתית); 18.00 רוזנ קרנו (סידרה צרפתית); 18.30 סרט דוקומנטרי בצרפתית על הטבע; 18.45 עולם החיות (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.30 רגעים מביכים (על מצבים שקרו בעת צילומי סדרות וסרטים); 21.10 אלפרד היצ'קוק מגיש (סיפורי מתח); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה: באך: הסוויטה התזמורתית הרביעית; היידן: שלישיה בסול מג'ור לפסנתר, כנור וצ'לו; ברהמס: וריאציות על נושא של היידן; וולף: סרנאדה איטלקית; שוברט: סימפוניה מס' 3.
09.00 קונצרט בוקר: צ'ייקובסקי: רומאו ויוליה, פתיחה – פנטסיה; גונו: רומאו ויוליה, מבחר מן האופרה; פרוקופייב: רומאו ויוליה, מוסיקה לבאלט; ברליוז: רומאו ויוליה, סימפוניה דרמאטית.
11.57 „פינת השיר".
12.00 „מן הסרטייה": א. א. בוסקוביץ: „בתופים ובמחולות" (ע. פניבש / מרים פריד, כנורות / ר. שלוך תוף ומשולש); דיקא: וילאנל (פייר דל וסקובו, קרן / הרביעייה הישראלית החדשה); ברהמס: שלישייה בלה מינור, לקלרינית, צ'לו ופסנתר אופ. 114 (א. חפץ / ע. גרובר / מ. בוגוסלבסקי); שוברט: פרק רביעייה בדו מינור, לכלי קשת, הרביעייה הישראלית החדשה; מוצארט: סונטה בלה מג'ור, לכנור ולפסנתר, ק. 305 (ילנה ומרינה מרדנקו).
13.05 „בהאזנה ניגוחה": תומס ארן: סימפונייה מס' 2 בפה מג'ור (הסימפוניה מבורנמות / ק. מונטגומרי); שטמיץ: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לקלרינית, בסון ותזמורת (י. שרודר, ר. פופ עם התז. הקאמרית פרו־ארטה / ממינכן ק. רדל); ברהמס: 16 ולסים אופ. 39 לפסנתר בארבע ידיים (מ. ברוף / ז'. פיליפ קולרד); סיבליוס: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותז. אופ. 47 (יזבל ירדן עם התז' הפיל הישראלית / מ. עצמון); שוברט: סימפוניה מס' 5 בסי במול מג'ור (התז' סנט ג'ונס סמית סקוור / ג'. ליבוק).
15.00 „מפגשים מוסיקליים" – בעריכת דני אורתני.
16.00 „אתנחתא" – בעריכת פאול לנדאו.
17.30 „קשת של צלילים": מוצארט: סימפוניה ק. 97 ברה מג'ור; דואו לכנור וויולה, ק. 423 בסול מג'ור.
18.00 „אנתולוגיה בצליל": דקוש: האלמנטים: לידרטי: אדון עולם – קנטאטה לשמחת תורה; רבל: האלמנטים.
19.00 „מוסיקה קלאסית קלה".
20.05 „ארנטהלר" רצף מוסיקלי.
20.27 „פינת השיר".
20.30 „קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות״ש".
23.00 „דור הזהב" – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות בעריכת רם עברון.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלדוריו.
10.05 שידיקוד.
11.05 פניני בוקר.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה.
16.05 „ארץ לא נודעת".
17.10 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי העתונות.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ידוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המורעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף" ב„בית".
12.50 מה בשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
18.06 „חקור".
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 „שורשים".
22.05 „הלילה החמישי".
00.05 יומן חדשות.
00.15 „להאזין בחלום".

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשמע.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר הברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 „קול בר" – שבועון פופ.
20.05 שירים עבריים.
21.05 „מופע רוק".
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 רז רה יומי.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים להב.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
20.05 יעד משודר – ענייני צבא ובטחון (ש.ח.).
20.55 פינה חמה ללב"י.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל הביפ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות – עם מר אבי חן – מרצה בחוג לפילוסופיה באוניברסיטת ת"א.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר"פ 8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

עיריית תל-אביב-יפו

הארכת מועד הגשת מכרז פומבי מס' 356/87

המועד האחרון להגשת המכרז להקמת תחנת כבוי אש ראשית תל־אביב („רידינג") נדחה לתאריך 31.12.87 במקום ב־17.12.87 כפי שפורסם.

רכוש ספר מספרית דבר

סרטים

תל־אביב

אסתר: בודד מול הקובה 9.45, 7.30, 5
אלנבי: ריקוד מושחת 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הדי אלן הליל 23.15
בן־יהודה: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
בורוכוב: לאכול את הבתולים בסיתואנה 9.30, 7.15, 4.30
גת: בוקר טוב בבלולניה 9.50, 7.25, 5
דיזנגוף 1: לו היית כאן 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הורד 9.30, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: סילברדו 9.30, 7
דרייב־אין: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ביתני אמריקה): תה"ז 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: מלון הדר הגיטות 9.50, 7.25, 5
חן 2: מסאל ג'אקס 9.50, 7.25, 5
חן 3: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.25, 5
חן 4: הפורצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: התנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מגדל הדבורים 9.45, 7.20, 4.50, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: זקף תאוזן 7.30, 5, 2; נרדפי המעק 9.50
לב 4: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לימור: ללא מוצא 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מזיאון: זקף תאוזן 9.30, 7.15
מקסים: האלמנה השחורה 9.30, 7.30
פיון (אלנבי המחודש): מדונה – מי הנערה הזו? 9.40, 7.30, 5
11.45 האפיפיור מגריניץ' ווילג'; 2.00 עכבר בארים; 4.00 שכרון חושים
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: משפחת המלזכלכים 9.30, 7.15, 5
פאודיה: סגור
פאר: יופיו של החטא 9.30, 7.15
צפון: ז'אן דה פלורט 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תכלת – רמת־אביב: בלך ליום אחד 9.40, 7.30
11.45 ליקוד סקאי
תבלית: את, אני והמהפכה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: המקצוען 2 9.30, 7.15, 5
התיה הישראלית: 9.50 כיואר רוזלי

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 9.30, 7, 4.30
אורנה: מי הנערה הזו 9, 7, 4.30
אור גיל: התנות מעבר לפינה 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: חלף עם הרוח 4.30; אל תקרא לי לבן 8.00; כסי כלו 9.45; פלטון – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: ללא מוצא 9.15, 7, 4.30
סימטה: הבלתי משוחדים 9.15, 7
סמדר: קלום לך אהובתי 9.15, 7
עדן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
ירושלים: [illegible] 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12; 23.30 דראל

חיפה

אורה: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: המשפחה 9, 6.30
אמפי־תיאטרון: המורד 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: דיקה סו וגוב גם הוא 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 2: הבלתי משוחדים 9.10, 6.45, 4.30
עצמון 3: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
פאר: במלון הדר הגיטות 9.15, 7, 4.30
קולנוע: לא יכולה בלי זה 9.15, 7.15, 4.30
11.30 מסבי פייטון הגנגים בהוליווד
רון: המקצוען 2 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: מי הנערה הזו 9.15, 7, 4.30
רב גת 2: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 6.45, 4.15
רון: אשה מסורה 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: ז'אן דה פלורט 9.30, 7

קריות חיפה

ספיר: בייבי אריזונה 9.15, 7

אשדוד

אסתר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15
אשדוד: מסאל ג'אקס 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30
מאיר: מסאל ג'אקס 9.30, 7.30
רחל: האלמנה השחורה 9.30, 7.30

באר־שבע

היכל התרבות: נרדפי המעק 9.15, 7.00
רון: כלא הנכים 2 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30
מדן אם עם כבוד 9.15, 7; קינה הלנדי 9.15, 7; ההתעקשות 9.15, 7; השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7; קרוקודיל דנדי 9.15, 7

עפולה

מוסיקה: אנשי הפח 9

חולון ■ בת־ים

ארמון: 7.15 יומן אהבות; 9.30 לורי אנדרסון – בית האמיצים; 11.30 סלים נפלו על הראש
אריאל: פקפים שבלב 9.30, 7.15
מגדל: מי הנערה הזו 9.50, 7.30; 4 מהרובים אהבה
מלון דניאל: גברים גברים 9.30, 7.15
סביון: 7 חסימה נקמה 9.30 ילדים תורגים לאלוהים 4.15
עצמאות: הנוכל האהבה והבאהבת 9.30, 7.15, 4.30

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: הנוכל האהבה והבאהבת 9.15, 7
רון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
אביב: סגור

לוד ■ רמלה

אחיה: סגור
אורון: סף ההצלחה 9.30, 7.30, 5
בית יחי: היוזה לפשעים המורים 9.15, 7
היכל התרבות: פיעלת נקם 8.30

נהריה ■ עכו

אחדות־נהריה: סגור
היכל: להתחתן שנית 9.15, 7
ריק: סגור

נתניה

סביון: שיחות מהכלכלת 9.15, 7, 5
אסתר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
שרון: הפרטוקול הרביעי 9.15, 7, 5
היכל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15

קרית אונו

מוסה: הרפתקאותיו של פופר כלב 4.30
בשפ' פלוהד 9, 6.30

פתח־תקוה

שלום: להם עם כבוד 9.30, 7.15
היכל 1: ריקוד מושחת 9.30, 7, 4.30
היכל 2: מסאל ג'אקס 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 5

קרית שמונה

שמיר: חנות קטנה ומטריפה 7
היזהרו לפשעים המורים 9

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
נועם: שם הורד 9.30, 7
ראשון: מי הנערה הזו 9.30, 7
בית העם: נשק קטלני 7
מקפצות פלוהד 9
חן: מסאל ג'אקס 9.15, 7.15
חן: מי הנערה הזו 9.15, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מי הנערה הזו 9.50, 7.30, 5
ארמון: בודד מול הקובה 9.45, 7.30
לילי: יופיו של החטא 9.30, 7.15, 4.30
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: מלון הדר הגיטות 9.50, 7.20, 5
רב גן 2: מסאל ג'אקס 9.50, 7, 5
רב גן 3: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30, 5
רב גן 4: האלמנה השחורה 9.50, 7.30, 5
שבים: שם הורד 9.30, 7